

Slna gwal ghunay

¹ Ari Nərma da Tawfilus,

Ma tanṭaṇa deftera da ná, rusaghaf rusa yu ta inda skwi ya maga Yesu, nda skwi ya si ta tataghə tsi ṇa mnduha daga ma zraftani, ² ha ka sagha ta fitik kəl lu ka klaghata ta luwa. Ma kdaku tsi ka ṇlaghatá ta luwa na, vlanṇva ta zlahuhani nda mbrakwa Sulkum nda ghuḅa ta mnduha ya zabap tsi ka gwal ghunay. ³ Tahula mtutani, ka marə tsi ta vgha ṇa tanṇ nda tvi kavghakavgha. Ta traku skwiha maranaṇ tsi ta həṇ ṇa granaftá həṇ kazlay: Nda hafu yu kə'a. Fwadṁbsak fitikani ta mamaranaṇtá vgha ta həṇ, ka mna gwada ta ghəṇa ga mghama Lazglafta. ⁴ «Yaha kuni zaghuta di'ṇ nda Ursalima. Ka nzata kuni hada ka kzla skwi ya taghunaf Lazglafta ta imi ta sləməṇ, manda ya snaṇ kuni ma wa da,» ka'a vlanṇta zlahu ta həṇ ma sana fitik ta zə həṇ ta skwa zay. ⁵ «Nda imi si ta maga Yuhwana ta batem. Ma fitik kwitikw, kaghuni ná, dza'a magaghunafmaga lu ta batem nda Sulkum nda ghuḅa,» ka'a nda həṇ.

⁶ «Mghama da, ma na fitik na dza'a sladanafta ka ta ga mghama la Isra'ila ra?» ka tsa gwal ghunay ta tskavata tavatani ya dawanta da tsi.

⁷ «Nghaghunanṇ a snaṇta ka ta wati luwa, nda ya ka ta wati fitik tsafta Da ta ga mgham ya ta nghanata wa. ⁸ Kaghuni, dza'a mutsay kuni ta mbraku sarə Sulkum nda ghuḅa ta ghəṇa ghuni. ṇa nzakwa ghuni ka masləmṁtsəka da ma luwa Ursalima, nda ya ta hadika Zudiya, nda ya ta

hadika Samari, nda ya ta kdavakta ghəŋa hadik demdem,» ka Yesu nda həŋ. ⁹ Tahula mnata Yesu ta tsa gwadaha ya, ka kapə tsi ta vgha, ka zaghuta ta luwa, ta nghaynghay hahəŋ demdem, ka zamta tsi ma ghwayak ta wa ira taŋ. ¹⁰ Ta tsa fitika pghata taŋ ta iri ka ngha sli'ani ta luwa ya, gi ka zlagaptá sana mnduha his tavata həŋ nda sudata lguta ŋusliŋ ta vgha taŋ. ¹¹ Ka həŋ nda həŋ mantsa: «Mnduha la Galili, kabgawu ta kəl kuni ka pgha iri ta luwa na? Tsa Yesu klap lu mataba ghuni, ka klaghata ta luwa ya ná, dza'a vragavra manda va tsa nghay nghə kuni ta sli'ani ta luwa ya,» ka həŋ.

¹² Ka sli'aftá tsa gwal ghunay ya ta ghwá ta hgə lu ka Ghwá Zaytuŋ ya, ka vraghuta da luwa Ursalima. Tsa ghwá ya ná, ndusa nzakwani nda Ursalima. Minti hkənmbsak ta magata lu ta mbada manda sli'afta hada. ¹³ Bhadaghata taŋ da Ursalima, ka ŋlaghatá həŋ da sana dzuguvi banagha lu ta ghəŋa sana həga, ma vli sunə həŋ ta tska vgha. Wya tsa hahəŋ ya: I Piyer, nda Yuhwana, nda Yakubu, nda Andre, nda Filip, nda Tuma, nda Bartelemi, nda Mata, nda Yakubu zwaŋa Alfe, nda Simuŋ mnda zlu'a ghwa, nda Yuda zwaŋa Yakubu, na həŋ. ¹⁴ Hahəŋ demdem, ta tskay həŋ ta vgha inda fitik ŋa maga du'a. Kawadaga heŋ nda sanlaha ma mi'aha, nda i Mari mani ma Yesu, nda zwanamani ma Yesu tani.

¹⁵ Bađu sana fitik, ma tsa fitik ta tskə həŋ ta vgha ya, ka tskavatá gwal zlghay nda ŋuduf ta magay həŋ ta dərmək nda hisamsak. Ka Piyer sli'avata mataba taŋ mantsa: ¹⁶ «Zwanama da, nda ra ka magakwa skwi ya mna Sulkum nda ghuḅa ma defteri nda ma wa Dawuda ta ghəŋa Zudas, ta

nuta ka mnda kla kəma ɲa mnduha ya ta ksaftá Yesu ya. ¹⁷ Si tekw tsatsi mataba amu, si mamu slnani mataba va tsa slna ta magə amu ya guli. ¹⁸ Nda tsa tsemi plana lu ma vəl dzatani ta mndu ya, ka skwata tsi ta vwah. Ka dədagaatá tsi nda ga ma ghəŋghəŋ ka pslutá huđani pđah. Mbəlaḅaḅ, ka harani saghwı ta daḅı. ¹⁹ Ka snanaghatá tsi ta inda mnduha ma Ursalima, kəl həŋ ka tsanaftá hgu ta tsa vwah ya nda gwada tan ka “Hakəldama,” manda mnay kazlay: Vwaha nasa kə’a ya.

²⁰ Wya skwi ta dzaŋə lu ma deftera Zabura:

“Dza’a nuna həgani ka kufik,
had mndu dza’a nzamta mida wa.”
Ka’a guli na:

“Sana mndu dza’a klafta slnani* kə’a,” na skwi nda vinda ma defteri.†

²¹⁻²² Tsaya tama, đına ka sganaghatá sana mndu tavata amu, ɲa nzakway ka masləmtsəka sli’agapta ya sli’agap Mghama mu Yesu. Tsa mndu ya ná, nda nza ka tsi ka mndu ya si ta gđata ta dza’a mista mu ta inda hadikha ya ranaf mu kawadaga nda Mghama mu Yesu, zrafta ta fitika maganafta Yuhwana ta batem, ha ka sagha ta fitik kəl lu ka kləgadamaghuta ka laghu ta luwa,» ka’a.

²³ Mantsa tama, ka pghatá lu ta mnduha his. Tsa mnduha ya ná, i Yusufu ta hgə lu ka Barsaba, ta hğay lu guli ka Yustus, nda Matiyas həŋ. ²⁴ Ka ndəḅə həŋ ta dzvu, ka həŋ mantsa: «Mghama đa, nda sna kagha ta ɲuđufa inda mnduha. Maraŋnamara ta ya zbap kagha mataba na mnduha his na, ²⁵ ɲa maga slna mnda ghunay ta

* **1:20** Ngha ta Zabura 69:26 nda 109:8. † **1:20** Ngha ta Zabura 69:26, 118:8.

nzakway ka vla Zudas, ta zlanavata ka laghu da ksa tvi ya kumaŋ tsi ya,» ka həŋ. ²⁶ Ka vzə həŋ ta vindima. Ka kluta vindima ta Matiyas. Ka gwafta tsi ta vgha kawadaga nda tsa gwal ghunay ghwanɣɔdə ndeŋ ya.

2

Saha Sulkum nda ghuɓa

¹ Ta sagha fitika Pentekwat ná, nda tska vgha inda gwal ɲa ghunay tets ma vlaka turtuk. ² Gi ka saha skwi ta luwa manda ghudzaga falak ta vyaku dididida ya, ka ndəghamtá vgha ma tsa həga nzamə həŋ ya. ³ Ka zlagaptá skwi manda ghanika vu, ka dagavapta, ka nzanzafta ta ghəŋa taŋ turtuk turtuk. ⁴ Ka ndaghafá həŋ demdem nda Sulkum nda ghuɓa. Ka gi gwadə həŋ ta gwada nda sanlaha ma gwadaha manda ya vlaŋ Sulkum ta həŋ ɲa gwadaŋ.

⁵ Tsaw ma Ursalima ma tsa fitik ya ná, ta nzaku gwal ta ndi'amtá ma dina la Yahuda ta sli'akta ta inda hadikha ta ghəŋa hadik. ⁶ Snaŋta taŋ ta ghudzaga tsa skwi ya, ka sli'adaghatá həŋ ɲəɓisl, ka ndərmim həŋ katakata, kabga inda taŋ ta sna skwi ta gwadə gwal zlgəy nda ɲuduf nda gwada taŋ ya ta gwadə həŋ. ⁷ Ka ndərmim həŋ nda ndərmima ka nutá manda rgha. Ka həŋ mantsa: «Inda na mnduha ta gwada na gwada na ná, la Galili a həŋ kay ra? ⁸ Wa kə'a magaku ta kəl inda amu ka snaŋtá skwi ta gwadə həŋ nda vərda ɲa mu ma gwada ɓa? ⁹ Wana mataba mu ná, mamu gwal ta sli'akta ta hadika Partes, nda ya ta hadika Medi, nda ya ta hadika Elam. Mamu gwal ta

sli'akta ta hadika Mezaputami, nda hadika Zudiya, nda Kapadwas, nda Puñ, nda hadika Asiya tani. ¹⁰ Mamu gwal ta hadika Frizi, nda Pamfali, nda Masar, nda gwal ta wanaftá Sireñ, nda Libiya tani. Mamu gwal ta sli'afta daga ta hadika Ruma guli. ¹¹ Mamu gwal ta hadika Kret nda Arabi. Zivra la Yahuda sanlaha. Dina la Yahuda ta nanaftá sanlaha. Nda inda tsa gwadaha mu kavghakavgha ya ta sna mu ta skwi ta mnə həñ ta ghəña glakwa slna Lazglafta ta magata,» ka həñ. ¹² Ka ndərmim həñ katakata, snəgla a həñ ta skwi ɲa magay wa. «Nu mndəra nana ma skwi manda na na?» ka həñ mataba tañ. ¹³ «Nda ghuya həñ,» ka sanlaha ka ghuḃasa həñ.

Mna gwada Piyer

¹⁴ Ka sli'aftá Piyer kawadaga nda tsa gwal ghwanpədə ndeñ ya, ka klanťá tsi ta lwi. Ka'a nda həñ mantsa: «Kaghuni la Yahuda, nda inda kaghuni ta nzakway ma Ursalima! Fawa sləməñ ka sna skwi dza'a mnaghunata yu, ka sna kuni dīna ta skwi ta magaku. ¹⁵ Na mnduha na ná, ghuya a həñ manda tsa ta grə kuni ya wu, kabga ta ka vzlazlan vli. ¹⁶ Gwada anabi Yuwel ta mnata ya kay nana ta magaku ndanana: Wya ka'a mnata: ¹⁷ “Ma kdavakta fitik ná, wya skwi dza'a magaku, ka Lazglafta:
Dza'a pghadapgha yu ta Sulkuma dá ta ghəña inda mnda səla,
ɲa nuta zwana zgwana ghuni
nda kwagha ghuni ka anabiha.
Ka mazəməzəm dza'a gwada yu ta gwada
ɲa duhwalha ghuni.

Nda ma suni dza'a gwaɗa yu ta gwaɗa
 ŋa la halata mnduha ghuni.

¹⁸ Mantsa ya nzakwani,
 dza'a pghadapgha yu ta Sulkuma ɗa
 ta ghəŋa kwalvaha ɗa ka zgwana
 nda la ka mi'aha tani.
 Ma tsa fitik ya,
 dza'a nzakway həŋ ka la anabi.

¹⁹ Dza'a magay yu ta skwa mandərmimi
 ma ghuvanata luwa,
 nda ŋizla mazənzəmma ta haɗik.
 Dza'a mamu us,
 dza'a mamu vu nda ɗukwakwa ɗiŋ,

²⁰ tɗik dza'a mbəɗavafta fitik.
 Ma kɗaku fitik dagala ta nzakway ka fitika
 Mgham Yesu ka sagha,
 ghəw manda us dza'a mbəɗavafta tili.

²¹ Mantsa tama,
 inda mndu ta hga hga Mgham Yesu
 nda fatá ghəŋ tida ná,
 dza'a mbaku*, » ka'a.

²² «Mnduha la Isra'ila, snawa ta skwi dza'a
 mnaghunata yu: Yesu mnda la Nazaret na tsa
 mndu maraghunanə Lazglafta ta ga Mghamani, ma
 magayni ta mandərmimi, nda ŋizla mazənzəmma
 kavghakavgha mataba ghuni, manda va ya snəŋ
 vərɗa kaghuni ya. ²³ Vlaghunavla lu ta tsa mndu
 ya ma dzva ghuni. Nda sna Lazglafta manda
 va tsaya dza'a nzakwa tsi kə'a, ta kuratá tsi. Ka
 zləŋaftá kuni ta Yesu. Ma zləŋafta ghuni nda ma
 dzva gwal kul zləŋa Lazglafta. ²⁴ Ka sli'aganaptá
 Lazglafta, ka kligiŋta ma ghuya ɗanwa mtaku,

* **2:21** Yuwel 3:1-5.

kabga hađ mbrakwa mtaku ɲa ɲanata wa. ²⁵ Wya ka Dawuda mnuta ta ghəɲani:

“Ta nghay yu ta Mgham inda fitik ta kəma ɗa, ta nzaku nda ga zeghwa ɗa.

²⁶ Tsaya ta ghunanaftá ɲudufa ɗa, kəl yu ka fa laha rfu.

Dər má nda nza yu ka mndu dza’a mtaku ná, dza’a mbi’ay yu ta vgha nda fatá ghəɲ,

²⁷ kabga zlanata a ka ta hafa ɗa ma vla gwal nda rwa wu,

zlanɗa a ka ta i’i ta nzakway ka ɲərma mnda gha ɲa rwuta ma kulu wu,

²⁸ kagha ta marihatá tva hafu.

Dza’a ndəghidifndəgha ka nda rfu ma nzakwa gha tavata i’i”» kə’a, ka’a.

²⁹ Ka Piyer sganaghata mantsa: «Zwanama ɗa, mutsafmutsa yu ta na fitik na ɲa mnaghunata tsidid ta gwaɗa ta dzidza mu Dawuda. Tsatsi ná, mtumta ka paɗamta lu. Ta teke’a kulani dər gitana. ³⁰ Tsatsi ná, anabi ya. Nda sna guli kazlay: Dzrafdzra Lazglafta ta wi nda tsatsi nda waɗanata kazlay:

Dza’a fafa ta sana mndu mataba zivrani ta palaka ga mgham manda nzakwa tsatsi‡ ya kə’a.

³¹ «Ka tsatsaftá Dawuda ta skwi dza’a magaku. Tsaya kəl tsi ka mna gwaɗa ta ghəɲa sli’agapta Kristi kazlay:

Zlana a lu ma vla nzakwa gwal nda rwa wu, rwa a slu’uvghani ma kulu wu§ kə’a ya.

³² «Tsa Yesu gwaɗə yu ya ná, Lazglafta ta sli’aganapta ma mtaku. Nda nza aɲni demdem

† 2:28 Ngha ta Zabura 16:8-11. ‡ 2:30 Ngha ta Zabura 132:11.

§ 2:31 Ngha ta Zabura 16:10.

ka maslɛmɛtsəkani. ³³ Ka kapanaftá Lazglafta ka nzanata nda ga zeghwani. Ka zlglafta tsi da Da ta tsa Sulkum nda ghuḅa tamaf lu ta imi ta zləmən ya, ka pghaḅnaghata tsi. Tsaya skwi ta nghə kuni nda ya ta snə kuni ndanana ya. ³⁴ Dawuda ka ghəḅani a ta lafi ta luwa mndani wa. Tsaw wya skwi mna tsi:

“Ka Mgham Lazglafta nda Mghama ḁa ná,
sawi nzata nda ga zeghwa ḁa,
³⁵ ha ka nanafta ḁa ta ghumaha gha
ka skwa ta diḅlay səla gha,* ” ka’a.

³⁶ «Ka snanḅa la Isra’ila kahwathwata kazlay, tsa Yesu dalaf kuni ta udzu ya kay ná, tsatsi fa Lazglafta ka Mgham, ka Kristi kə’a guli,» ka’a.

Sgavaghata mnduha Kristi ka ḁambu’ hkən

³⁷ Na snanḅa tsa mnduha ya ta tsa gwadaha gwada Piyer ya ná, ka kḅanaftá tsi ta hən. «Zwanama, nu ka ḅni dza’a magay tama?» ka hən nda i Piyer nda sanlaha ma gwal ghunay. ³⁸ Ka Piyer nda hən mantša: «Mbəḁanafwambəḁa ta tva nzakwa ghuni, ka magafta inda kaghuni ta batem ma hga Yesu Kristi, ḅa plighunista Lazglafta ta dmakuha ghuni, ḅa vlaghunatani ta Sulkum nda ghuḅa. ³⁹ Tsa ta ta imi ta sləmən taghunaf Lazglafta ya ná, ḅa kaghuni nda zwana ghuni, nda gwal di’iḅdi’iḅ, nda ndəghata mbsaka gwal dza’a hagakta Mgham Lazglafta tani ya,» ka’a.

⁴⁰ Ndaḁa a sanlaha ma gwadaha mananḅ Piyer, ka vla hidaku nda mbraku ḅa tanḅ wa. «Tsu’afwatsu’a ta mbaku ka sli’apta kuni mataba gwal nda zadə,» ka’a nda hən.

* 2:35 Ngha ta Zabura 110:1.

⁴¹ Nda ndəgha gwal ta zlgħaftá tsa gwadá Piyer badú tsa ya. Ka maganaftá lu ta batem ta həŋ. Tsa mnduha ta sgavaghata ta ghəŋa gwal zlgħay nda ŋuduf badú tsaya ná, ta magay həŋ ta dəmbu' hkən.

Nzakwa gwal zlgħay nda ŋuduf

⁴² Inda tsa mnduha ya ná, ta gdata ta ŋavata ka sna skwi ta taghə gwal ghunay həŋ. Ta ŋavanja həŋ ka guya vgha nda zwanama. Ta ŋavanja həŋ guli ka guya ghəŋ ta ghəŋa skwa zay†, nda ya ma vla maga du'a. ⁴³ Ka zləŋ inda mnduha ta zləŋ, kabga nda ndəgha mandərmimi nda mazəmzəmha ta magata Lazglafta nda ma gwal ghunay. ⁴⁴ Inda gwal zlgħay nda ŋuduf ná, tets ka skwa turtuk guya ta ghəŋa taŋ. Inda skwa taŋ guli ná, ka skwa turtuk ta dguvusta həŋ ta vgha taŋ. ⁴⁵ Ta dzawap dzawa həŋ ta skwiha taŋ ŋa daguvusta taŋ ta tsedani, taḅ ta danwa dər wa mataba taŋ. ⁴⁶ Inda fitik həŋ ta tskavata ma həga Lazglafta. Ka skwa turtuk ta nzata həŋ ka za skwa zay ma watgha taŋ. Nda rfu nda rfu, nda ŋuduf turtuk ta za həŋ. ⁴⁷ Ta zləzlvay həŋ ta Lazglafta, ta mamay inda mnduha ta həŋ. Inda fitik Mgham Lazglafta ta sganaghatá gwal ta mbanaftha tsi ta ghəŋa ghuḅa taŋ.

3

Mbanafthá sana mndu nda ragħwa səlani

¹ Ma sana fitik, ka sli'aftá i Piyer nda Yuhwana ka dza'a da həga Lazglafta da maga du'a ta nzem-ndi hkən ta fitik hawu. ² Ndusa nda watgha tsa həga Lazglafta ta hgə lu ka «watgha dīna» ya, mamu sana mndu nda ragħwa daga yagata, ta

† 2:42 Ngha ta Lukwa 22:19.

nzaku hada. Inda fitik lu ta tsukwadaghata ka nzanata hada, ɲa gatá skwi da gwal ta lami da tsa hɛga Lazglafta ya. ³ Ka nghanɗa tsi ta i Piyer nda Yuhwana ta lami da tsa hɛga ya. Ka gatə tsi ta skwi da hɛɲ. ⁴ «Ngha ta aɲni!» Ka i Piyer nda Yuhwana pghafta iri tida. ⁵ Ka nzatá tsi ka ngha hɛɲ, dza'a mutsay yu kasi'i ta skwi da hɛɲ, ka'a ma ghɛɲani. ⁶ Ka Piyer nda tsi mantsa: «Dər tsemi, dər dasu, haɗ da i'i wa. Skwi ta nzakway da i'i ná, tsaya dza'a vlaghata yu. Nda hga Yesu Kristi mnda la Nazaret, sli'afslí'a gha, ka mbaɗa ka ta mbaɗa!» ⁷ Ka'a ka ksafɗa ta dzva zeghwi, ka sli'anafta. Gi hadahada, mutsafta sɛla tsa mndu ya tsa ta mbraku. ⁸ Gi vɗuk, sli'aftani tsa ka sladata. Ka mbaɗə tsi ta mbaɗa. Ka lamə hɛɲ kawadaga da hɛga Lazglafta, ka dza'a tsatsi nda vavalaku, nda zɛzɛlva Lazglafta. ⁹ Inda mndu ná, nda ngha ta mbaɗayni ta mbaɗa, ka dza'a nda zɛzɛlva Lazglafta. ¹⁰ Tsəmafta taɲ kazlay: Tsa mndu ta gɗata ta nzaku ka gatá skwi tawa tsa watgha hɛga Lazglafta ta nzakway ɗina yeya kə'a, ka hluta zɛɲ ta hɛɲ, ka ndərmim hɛɲ nda ndərmima ta skwi ta slata nda tsa mndu ya.

Piyer ta mna gwada ma hɛga Lazglafta

¹¹ Tsaw tsa mndu mbanaf lu ya ná, lavaghu a tsatsi tavata i Piyer nda Yuhwana wa. Ka gɛzɛladaghata inda mnduha wanafta hɛɲ ma rmak, ta hgə lu ka «Rmaka Salumuɲ.» Ka ndərmim hɛɲ nda ndərmima demdem. ¹² Na nghay Piyer ta tsaya, ka'a nda tsa mnduha ta tskadaghatá vgha ya mantsa: «Ari wa la Isra'ila, kabgawu ta kəl kuni ka ndərmima mbatá na mndu na mandana

na? Kabgawu ta kəl kuni ka vu'a aṅni, manda skwi aṅni ta mbanaftá na mndu na nda mbrakwa ṅni? Ndi'a ta vgha ṅni nda Lazglafta ta mbanaftá na mndu na ra? ¹³ Tsaya a wa. Lazglafta i Abraham, nda Izak, nda Yakubu, nda dzidziha mu ta maraṅta glakwa vu'ani Yesu Kristi, ya klaf kaghuni ka ghəṅa ghuni ka mblanaftá gwal dagaladagala yeya ma mnay Pilat kazlay: Zliṅwa na mndu na kə'a ya. ¹⁴ Kaghuni, vziṅvza kuni ta mndu ya nda ghuḅa, mndu ya tdukwa, ka laghu kuni dawaftá zlighunista mndu ya ta pslatá mnduha. ¹⁵ Ka dzatá kuni ta mndu ya nda hafu da tsi. Tahula dzata ghuni, ka sli'aganaptá Lazglafta mataba gwal nda rwa. Ma tsa sli'agapta sli'agap tsi ya ná, nda nza aṅni ka masləmtsəkani. ¹⁶ Ma fatá ghəṅa ṅni ta Yesu, kəl mbrakwa tsa Yesu ya ka sli'anaftá na mndu ta nghə kuni snaṅ kuni ta sladu na. Mantsa, ma fatá ghəṅ ta Yesu kəl na mndu na ka mutsafta mbaku guzlindilin, manda ya ta nghə kuni demdem ya.

¹⁷ «Tsaw tama zwanama, tsa skwi magana kaghuni ta Yesu kawadaga nda gwal dagaladagala ya ná, nda kwala ghuni kul snaṅta magata kuni.

¹⁸ Mantsa ya dzanaghata Lazglafta ta ghəṅa skwi ya mna tsi manda ghalya nda ma wa inda la anabi kazlay: Dza'a ghuyay Kristi ta danwa kə'a.

¹⁹ Mbədanafwa nzakwa ghuni, ka mbədavata kuni tvə Lazglafta, ka plighunista tsi ta dmakwa ghuni.

²⁰ Mantsa ya dza'a kəl Lazglafta ka vlaghunatá fitika hlaptá hafu, ṅa ghunəgaghunatani ta Yesu, ta nzakway ka Kristi zbaghunap tsi daga manda ghalya ya. ²¹ Ndanana karaku, nda ra nzaghuta

Yesu Kristi ta luwa ka kzla mbəɗavafta inda skwi manda ya ghada Lazglafta ta mnata daga manda ghalya nda ma wa la anabi nda ghuɓa. ²² Ka Musa na: “Dza’a ghunəgaghuna ghuna Lazglafta ghuni ta anabi manda i’i, mataba zivra ghuni dza’a sabi tsi, ɲa snay ghuni ta inda skwi dza’a tsi mnaghunata. ²³ Inda mndu dza’a kwal kul sna gwada tsa anabi ya, dza’a ghzlap ghzla lu mataba mnduha Lazglafta, dza’a dzadza lu* guli,” ka’a. ²⁴ Kahwathwata ná, mnaɲnamna inda la anabi, zraftani ta Samuyel, ha ka sabi ta sanlaha ta zlagapta tahula tsatsi, ta gwada ta na fitika amu gitana na. ²⁵ Ka ɲa ghuni taghunafta Lazglafta ta imi ta sləmənɲ nda ma wa la anabi. Ka ɲaghuni dzrafta Lazglafta ta wi nda dzidza mu Abraham kazlay: Dza’a tfanaghatfa yu ta wi ta inda mndəra mnduha nda ma zivra gha† kə’a ya. ²⁶ Tsaya kəl Lazglafta ka maraghunantá kaghuni ta kwalvani karaku, ma ghunagaghatani da kaghuni ɲa tfaghunaghatawi, ka mbəɗaghunafta ɲa zlantá ghwadaka skwi ta magə kuni,» ka Piyer.

4

¹ Tata gwada i Piyer nda mnduha, nda sli’adaghata la mali ta ghəɲa gwal dra skwi ɲa Lazglafta, nda gwal ta ngha həga Lazglafta, nda la Sadukiya. ² Ta kuzlantə ta ɲudufa taɲ tsa skwi ta taghə i Piyer nda Yuhwana ɲa mnduha kazlay: Sli’agapsli’a Yesu ma mtaku, manda tsaya dza’a sli’agapta mnduha guli ma mtaku kə’a ya. ³ Ka hlaftá hən ta i Piyer, ka pghamta ma gamak ɲa

* **3:23** Ngha ta Vrafta ta Zlahu 18:15, 18-19. † **3:25** Ngha ta Zrafta 22:18, 26:4.

hanay hada, kabga nda kuza vli. ⁴ Tsaw mataba tsa gwal ta snanṭá tsa gwada gwal ghunay ya, nda ndəgha həŋ ta zlgħafta. Ta magay mbsaka taŋ ta dəmbu' hutaf.

⁵ Gamahtsimani, ka tskavata gwal dagaladagala mataba la Yahuda, nda la galata mndu, nda gwal ta tagħa zlahu ŋa mnduha ma luwa Ursalima.

⁶ Mataba taŋ, hada i Hana, ta nzakway ka mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda Kayifa, nda Yuhwana, nda Alegzandra, nda inda hamata mndəra gwal ta dra skwi ŋa Lazglafta. ⁷ Ka hla-gaptá həŋ ta i Piyer nda Yuhwana ma gamak ka hladaghata ta kəma taŋ. Ka həŋ mantsa: «Nda mbrakwa wa, nda hga wa, magata kuni ta tsa skwi ya na?» ka həŋ dawanta. ⁸ Piyer ya tani, nda ndəgha tsatsi nda Sulkum nda ghuḅa. Ka'a nda həŋ mantsa: «Ari wa gwal dagaladagala ta ghəŋa mnduha, nda la galata mndu! ⁹ Wana gita, ta daway lu da aŋni ta ghəŋa skwi dīna magana ŋni ta mndu si nda ragħwa. Ta daway lu da aŋni ka waka ya mndu ya magay kəl tsi ka mbafta. ¹⁰ Mantsa nzakwani, dīna ka snagħu-namta, mantsa ya ŋa inda la Isra'ila guli. Na mndu ta sladu ta kəma ghuni na ná, nda mbrakwa hga Yesu Kristi, mnda la Nazaret, ya dza kuni ta udza zləŋay, ka sli'aganaptá Lazglafta ma mtaku ya, mbafta tsi. ¹¹ Ta tsa Yesu ta mnə defteri kazlay: Pala ya wudidin kaghuni gwal ba həga ta nzakway ka palaka tughwa həga* kə'a ya. ¹² Ma tsatsi ta mutsakwa hafu, kabga had sana mndu ta ghəŋa tsatsi vlaga Lazglafta ta ghəŋa

* **4:11** Ngha ta Zabura 118:22.

hadik tender ɲa mba amu wu,» ka'a.

¹³ Ka ndærmim tsa gwal dagaladagala ta tska-vata ya ta tatá us ta ira i Piyer nda Yuhwana. Ka nghə həŋ guli ná, má si ka gratá mndu həŋ, dzaŋa a dzaŋa taŋ wa. Gwal tani ta dza'a mista Yesu ya ka hahəŋ ta gray. ¹⁴ Ta nghə həŋ guli ná, wya tsa mndu nda mba ya ta sladu ta kəma taŋ, had sana skwi laviŋ həŋ ta mbəday wa. ¹⁵ Ka ghunigintá həŋ dzibil ta i Piyer nda Yuhwana ma tsa həga dzra gwada ya, ka nzatá hahəŋ hahəŋ ka dzra gwada ta ghəŋa taŋ. ¹⁶ Ka həŋ mantsa: «Waka mu dza'a magay nda na mnduha na na? Wana nda sna inda mnduha ma Ursalima kahwathwata kazlay: Hahəŋ ta magatá tsa mazəməzəm ya kə'a, laviŋ a amu ta waday guli wa. ¹⁷ Kada kwala na skwi na ta tuta katakata da mnduha ná, dvanaghamadva ta həŋ, yaha həŋ walglanɲa gwada ta tsa Yesu ya dər ɲa wa,» ka həŋ.

¹⁸ Ka hgəgladamtá həŋ ta i Piyer, ka davanaghata həŋ. Ka həŋ mantsa: «Yaha kuni walglanɲa gwadanɲá gwada ta Yesu, dər ka tagha skwi ɲa mnduha nda hgani,» ka həŋ nda həŋ. ¹⁹ Ama ka i Piyer nda Yuhwana mantsa: «Mal sna ɲaghuni ka zlanɲa ɲa Lazglafta skwi ta raku re, ari mal sna ɲa Lazglafta a na? Tsawa tsa kaghuni ka ghəŋa ghuni ta gumani. ²⁰ Aŋni ta ɲni, laviŋ a aŋni ta hafta wi kul had ta gwada ta ghəŋa skwi ya nghan aŋni nda ira ɲni, nda ya snaŋ aŋni nda sləmənɲa ɲni wu,» ka həŋ. ²¹ Ka dvəglanaghatá tsa mnduha ya ta həŋ ka zliŋtá həŋ, had skwi mutsaf həŋ prək ka hamtá həŋ ta ghəŋa skwi maga həŋ wa. ²² Tsa mndu mbanaf lu nda mazəməzəm ya ná,

ta malay imani ta fwad mbsak.

Du'a gwal zlgħay nda ηuduf

²³ Tahula zliŋtá i Piyer nda Yuhwana, ka sli'aftá həŋ ka laghu slanaghatá graha taŋ ma ghuḅa taŋ. Ka rusanaf tá həŋ ta inda skwi mnana la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda la galata mndu, ta həŋ. ²⁴ Na snaŋta tsahaya ta tsa skwi ya rusanaf lu ta həŋ ya, ka gwaftá həŋ ta wi ka maga du'a da Lazglafta. Ka həŋ mantša: «Mghama ḁa, kagha ta zlaganaptá luwa nda hadik, nda drəf, nda inda skwiha ma həŋ. ²⁵ Kagha ta gwadagapta nda mbrakwa Sulkum nda ghuḅa, nda ma wa dzidza ŋni Dawuda, vu'a gha kazlay:

“kabgawu ta kəl na mnduha na ka baruvtá vgha? Kabgawu ta kəl həŋ ka ndandanaku ka bətbət?”

²⁶ Hbafhba mghamha ta ghəŋa hadik ta vgha ŋa vulu.

Guyafguya gwal nda mbra ta wi ta ghəŋa Mgham Lazglafta nda ya ta ghəŋa Mgham tfanagha tsi ta wi†” kə'a ya.

²⁷ Mantša ya guli ná, guyaf guya i Hiridus nda Pwanəs Pilat ta wi ma na luwa na kawadaga nda sanlaha ma mndəra mnduha, nda la Isra'ila ta ghəŋa kwalva gha ya nda ghuḅa, ta nzakway ka Yesu, mndu ya tfanagha ka ta wi. ²⁸ Skwi ya kumaŋ ka, ghada ka ta fata nda mbrakwa gha maga həŋ. ²⁹ Ndanana Mghama ḁa, nghan ka həŋ ta lma aŋni ḅa. Vlaŋvla ta mbraku ta vu'aha gha ŋa mna gwada gha nda tatá us ta iri. ³⁰ Maran mbrakwa gha, mbamba ta gwal kul dughwanaku, maga ta mazəmzəmha, nda mandərmimi nda hga

† 4:26 Nghan ta Zabura 2:1-2.

Yesu kwalva gha ya nda ghuḅa,» ka həŋ. ³¹ Manda kdakwa taŋ ta ndəbatá tsa dzvu ya, ka ghudzavaftá tsa vli tskava həŋ ya. Ka ndəghaftá həŋ demdem nda Sulkum nda ghuḅa, ka mnə həŋ ta gwada Lazglafta nda tatá us ta iri.

Dəguvta gwal zlghay nda ɲuduf ta skwa taŋ

³² Inda tsa gwal zlghay nda ɲuduf ya, ka skwa turtuk ɲudufa taŋ, ka skwa turtuk ndana taŋ guli. Haḍ mndu ya ta mnay kazlay: Ɗa da yeya kə'a wa. Tuts ka skwa turtuk skwa taŋ. ³³ Nda kuzla nda kuzla ta gwada gwal ghunay ta gwada ta sli'agapta Mgham Yesu. Ka tḞ Lazglafta ta wi ta ghəŋa taŋ demdem. ³⁴ Mataba taŋ, haḍ ya ta pḍata skwa dzvu wa. Tsaw inda gwal nda vwah da həŋ, nda həga da həŋ mataba taŋ ya ná, ta dzawiŋ dzawa həŋ ka hlaktá tseda skwi ya dzawiŋ həŋ ³⁵ ka vlanṭá gwal ghunay. Mbadá lu ka dgay ɲa inda mndu taḅta skwi ya ḍvaŋ mndu ɲa maga slnani nda tsi. ³⁶ Manda Yusufu, ta nzakway tekwa ka mnda la Levi, ya ya lu ma luwa Kiprus, tsanaf gwal ghunay ta hgani ka Barnabas, manda mnay kazlay, «zwaŋa ufa vgha» kə'a ya: ³⁷ Ka skwaptá tsatsi ta ɲani vwah, ka klaktá tsedani ka vlanṭá gwal ghunay.

5

I Hananiya nda Safira

¹ Mamu sana mndu guli ta hgə lu ka Hananiya nda markwa taŋ Safira. Ka skwaptá hahəŋ ta vwaha taŋ guli. ² Ka dzraftá həŋ nda markwa taŋ, ka ḍfanaghutá tsa tsemi ya, ka klaktá pḍakwani, ka vlanṭá gwal ghunay. ³ Ka Piyer nda tsi mantsa:

«Ari Hananiya, kabgawu kəl ká ka zlananjá nɔdɔfa gha ta halaway, ka tsakalanatá wi ta Sulkum nda ghuɔa, ka difanaghutá tseda tsa vwah skwap ka ya na? ⁴ Ta kul skwaptá ka ná, ka ŋa gha a nzakwani ra? Tahula skwapta gha guli, ka ŋa gha a tsedani guli ra? Waka ka kurata magatá skwi mandana na? ŋa mnduha a tsakalanata ka ta wi wu, ŋa Lazglafta,» ka'a. ⁵ Na mnata lu ta tsa gwada ya, ka zlambatá Hananiya, ka mtuta. Ka hlutá zlɔŋ ta inda gwal ta snanjá tsa skwi ya. ⁶ Ka sli'aftá duhwalha, ka dahamta, ka klaghata padamta.

⁷ Tahula luta awa hkən manda padamta, ka lamə markwa taŋ, sna a tsatsi ta skwi ta slata wa. ⁸ Ka piyer nda tsi mantša: «Ari makwana, mniha mna, mandana na tseda tsa vwah skwap kuni ya ra?» ka'a. «Anji, mantša ya skwapta ŋni,» ka tsa marakw ya. ⁹ Ka Piyer mantša «Waka kaghuni dzrafta kawadaga ta dzəgha Sulkuma Mgham Lazglafta na? Wya tsa gwal ta padamtá zə'ala ghuni ya ta watgha, dza'a tsukwaghatá kagha guli,» ka'a. ¹⁰ Gi hadahada, ka zlambatá tsi ta kəma Piyer ka mtuta. Ta lamə tsa duhwalha ya ná, nda mta. Ka tsukwaghatá hən, ka laghwi da padamta tavata zə'ala taŋ. ¹¹ Ka ksafatá tsi ka zlɔŋ ta gwal zlghay nda nɔdɔf, nda hamata sanlaha ta snanjá tsa skwi ya.

Mazəmzəmha kavghakavgha

¹² Nda ndəgha mazəmzəm nda mandərmimi maga gwal ghunay mataba mnduha. Snusna gwal zlghay nda nɔdɔf ta tskavata kawadaga ma rmaka həga Lazglafta ta hgə lu ka rmaka Salumuŋ. ¹³ Had sana mndu ta guya vgha nda hən wa. Kulam

nda va tsa, ta ghubay lu ta hən. ¹⁴ Ta sgaku nda sga ndəghata zgwana nda mi'aha ta zlgħa Mgham Yesu ta sgavaghata ta ghəŋa taŋ. ¹⁵ Ta hlakhla lu ta gwal kul dughwanaku, ka pghatá hən ta wa tvi ta kativin nda ya ta pəta, ŋa lanaghata dər sulkuma Piyer yeya tsi ta sanlaha ma hən ta labə tsi ta tvi. ¹⁶ Nda ndəgha gwal ta gazlakta ma luwaha ta wanaftá Ursalima ta hlakta gwal kul dughwanaku, nda gwal nda kasa da ghwadaka sulkum, ka mbambafta hən demdem.

Giri ŋa gwal ghunay

¹⁷ Mbadá mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda gwal tavatani, ta nzakway ka la Sadukiya, ka dra gwal ghunay. ¹⁸ Ka sli'aftá hən ka hlaftá gwal ghunay, ka pghamtá hən ma gamak. ¹⁹ Girvidik, ka gwaninjtá duhwala Mgham Lazglafta ta watgha tsa gamak ya ka hliginjtá gwal ghunay mida. ²⁰ Ka'a nda hən mantsa: «Lawala da həga Lazglafta ka mna kuni ta gwada ta ghəŋa tsa lfiđa hafu ya ŋa mnduha,» ka'a. ²¹ Ka snatá tsa gwal ghunay ya ta tsa gwada ya ka sli'aftá hən bit tgha ka laghwi da həga Lazglafta ka tagha skwi ŋa mnduha hada.

Ka tskavata i mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta nda gwal tavatani, nda la galata mndu mataba la Yahuda, ŋa dzra gwada. Ka ghunaftá hən ta mnduha ŋa dza'a hlagaptá tsa gwal ghunay ya kay, ma gamak. ²² Ta lagha tsa gwal ghunaf lu ya ná, kudatan had hən ma tsa gamak ya wa. Ka vradaghata hən da mnay ŋa taŋ. ²³ Ka hən mantsa: «Ta lagha aŋni kay ná, tđetsa nda ha watgha gamak manda va vlani, ta hada tsa gwal ta nghay ya guli

ma vla taŋ. Buts ka ŋni gunatá tgha ná, kudatan, had mndu mida wu,» ka həŋ. ²⁴ Na sŋaŋta taŋ ta tsa gwada ya ná, nda ndarkawa ka i mghama ngha həga Lazglafta nda la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nzata. Snəgla a həŋ ta skwi ŋa mnay wa. Ka həŋ mantsa: «Nu ta magaku nda tsa gwal ghunay ya,» ka həŋ dadawavusta. ²⁵ Tata tsa ndanə ya həŋ, ka sagha sana mndu da mnay ŋa taŋ. Ka'a mantsa: «wa'a tsa mnduha si ham kuni ma gamak ya kay ma həga Lazglafta ta tagha skwi ŋa mnduha,» ka'a nda həŋ.

²⁶ Ka sli'afta tsa mali ta ghəŋa gwal ngha həga Lazglafta ya kawadaga nda sludzihani, ŋa hlakta həŋ. Ka mbraku mbrakwa a hlakta həŋ ta həŋ tama wu, kabga ta zləŋay həŋ ta zləzlərtsata mnduha ta həŋ. ²⁷ Hlakta taŋ ta həŋ, ka hladağhatá həŋ ta həŋ ta kəma tsa gwal dagaladagala ya. Ka mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta mantsa: ²⁸ «Lmaf a ŋni ta kaghuni ka taghəgəltá skwi ŋa mnduha nda hga tsa mndu ya kay ra? Wana ndanana, tiŋtá kuni ta tagha skwa ghuni ma luwa Ursalima. Ta kumay kuni ta vzaŋnamtá tbaŋ ma lwi ta gwada ta mtakwa tsa mndu ya,» ka'a nda həŋ. ²⁹ Ka i Piyer kawadaga nda sanlaha ma gwal ghunay nda tsi mantsa: «Mal sna gwada da Lazglafta ka ya da mnduha. ³⁰ Lazglafta dzidziha mu ta sli'aganaptá Yesu si dza kuni ma zləŋafta ghuni ta udzu ya. ³¹ Tsatsi kapanaf Lazglafta ka Mgham ka fata nda ga zeghwani, ka mnda mba mndu, ŋa vla tvi ŋa mnduha la Isra'ila ŋa mbədanaf taŋ ta nzakwa taŋ, ŋa mutsafta taŋ ta platá dmakwa taŋ. ³² Aŋni, kawadaga nda Sulkum nda ghuḅa, ya ta vlə Lazglafta ŋa gwal ta sna

gwadani ya ná, maslæmtsæka tsa skwi ya aŋni,» ka hæŋ.

³³ Ka kuzlanaftá tsi ta ŋuduf ta tsa gwal dagal-adagala ya. Ta kumay hæŋ má ta zadánatá tsa gwal ghunay ya. ³⁴ Ka sli'avata sana la Farisa mataba tskatá mndu, Gamaliyel hgani, mndu ta tagha zlahu ŋa mnduha ya, ta tsatsi ta fa mnduha ta iri. Ka'a mantsa: «Ka labla na mnduha na dzibil,» ka'a. ³⁵ Ka'a nda tsa tskata mnduha ya tama mantsa: «Mnduha la Isra'ila, daswa ka kuni nda skwi dza'a kuni da magay ŋa na mnduha na. ³⁶ Di'inghu a fitikani manda zlagapta sana mndu ta hgə lu ka Tewdas ta mnay kazlay: Had mndu taβta i'i wu kə'a. Ta magay mnduha ta fwađ dærmæk ta laghwi mistani. Ka dzatá lu ta tsatsi, ka gazlatá tsa gwal si ta dza'a mistani ya. Ta had lu tata gwada tida wa. ³⁷ Tahula tsa, ka zlagaptá sana mndu ta fitika vinda hga mnduha, Zudas mnda la Galili. Ka waghata tsi ta ndəghata mnduha mistani. Ka dzatá lu ta tsatsi guli, ka gazlatá tsa gwal ta laghwi mistani ya. ³⁸ Skwi ya ta mnaghunata yu ndanana tama, ma magan kuni ta sana skwi nda na mnduha na. Ka tsa a nda tsa hæŋ ta na skwi na katsi, mamu kdavaktani. ³⁹ Ala, ka sagha da Lazglafta tsi katsi ná, laviŋta a kuni ta ləanata wa. Daswa ka kuni nda lmu dza'a kuni lmay nda Lazglafta,» ka'a nda hæŋ.

Ka snanatá tsa mnduha ya ta tsa gwadani ya. ⁴⁰ Ka hgəgladamtá hæŋ ta tsa gwal ghunay ya da hæga, ka dgaptá hæŋ. «Yahayaha kuni walglan̄ta gwadaŋtá gwada nda hga Yesu,» ka hæŋ nda i Piyer. ⁴¹ Ka sli'aftá tsahaya ka laghwi nda rfu, nda mnay kazlay: Nda ra kuni ka ghuya dan̄wa ta ghəŋa Yesu,

ka Lazglafta nda aṅni, ka həṅ. ⁴² Inda fitik tama, zлана a həṅ ta tagha skwi ṅa mnduha, nda mna gwada ta ghəṅa Lfida Gwada ta ghəṅa Yesu Kristi ma həga Lazglafta nda ya ma həga ga mnduha wa.

6

Zabaptá mnduha ndəfáṅ ṅa katanjá gwal ghunay

¹ Ma tsa fitik ya, ta sgaku nda sga gwal ta zlglafta. Ka ṅad la Grek ta ghəṅ ta ghəṅa la Hebru, kabga inda fitika dga skwa zay, ta zazanap zaza lu ta wadgaha taṅ. ² Ka hgaftá tsa gwal ghwanpədə his ya ta inda gwal zlgħay nda ṅuduf. Ka həṅ mantsa: «Ra a ka zlanata aṅni ta mna gwada Lazglafta ka lagħwi da dga skwa zay wa. ³ Tsaya tama zwanama, mal zabapta ghuni ta mnduha ndəfáṅ mataba ghuni, gwal nda difil ma ghəṅa taṅ, ka zlananta ṅni ta tsa slna ya ta həṅ. ⁴ Aṅni ya, ka dihavata ṅni ka maga du'a nda mna gwada Lazglafta,» ka həṅ. ⁵ Ka zdəganatá tsa gwada ya ta inda mnduha. Ka zabaptá həṅ ta i Atiyen, ta nzakway ka vərda mnda zlgħay nda ṅuduf, nda ndəgha nda Sulkum nda ghuḅa ya guli, nda Filip, nda Prukur, nda Nikamur, nda Timan, nda Permenas, nda Nikwala mnda luwa Aṅtakiya si ta tsu'aftá dina la Yahuda ya. ⁶ Ka hlaktá həṅ ta həṅ marananta gwal ghunay. Ka maganagħatá tsaha ya guli ta du'a ta ghəṅa taṅ nda fanagħatá dzvu ta həṅ.

⁷ Ka sgavagħatá tuta gwada Lazglafta. Ka sgavagħatá gwal zlgħay nda ṅuduf ma luwa Ursalima. Nda ndəgha gwal dra skwi ṅa Lazglafta katakata ta faftá ghəṅa taṅ ta Yesu guli.

Ksaftá Atiyen

⁸ Ka zđananťá Lazglafta ta hudí ta Atiyen, ka vľanťá mbraku, ka magə tsi ta mazəməzəmma nda skwiha ka mandərmimi mataba mnduha. ⁹ Ka sli'avaftá sana mnduha, ka zľərdəwi nda Atiyen. Tsa mnduha ya ná, gwal ta nzakway ma həga tagha skwa la Yahuda həŋ. «Gwal hlap lu ma ga vu'a,» i la Sireŋ, nda la Alegzandri, nda la Silisi, nda la Asiya, həŋ. ¹⁰ Tsaw laviŋ a həŋ ta ŋrapta nda gwada wu, kabga vľanťvľa Sulkum nda ghuđa ta difil ta Atiyen. ¹¹ Ka baraftá həŋ ta sanlaha ma mnduha, ŋa mnay taŋ kazlay: Nda sna aŋni ta razayni ta i Musa nda Lazglafta kə'a. ¹² Mantsa ya, ka sli'anaftá həŋ ta ghəŋ ta dəmga nda la galata mndu, nda gwal tagha zlahu. Tahula tsa, ka valaftá həŋ ta Atiyen, ka ksaghatá da vľa tska vgha taŋ. ¹³ Ka hľaftá həŋ ta tsakalawi. Ka həŋ mantsa: «Had na mndu na ta zľanťá raza həga Lazglafta mu nda ghuđa, nda zľaha Musa tani wa. ¹⁴ Nda sna ŋni ta mnayni kazlay: Dza'a dzađiŋdzađa tsa Yesu mnda la Nazaret ya ta həga Lazglafta, ka mbəđanaftá nzaku ya snu mu mida vľama Musa ya guli kə'a,» ka həŋ. ¹⁵ Ka pghaftá inda tsa gwal ma tsa həga ya ta iri ta Atiyen, ka nghay. Tata nghaynghay həŋ, ka mbəđavaftá kumani manda ŋa duhwala Lazglafta.

7

Rusay Atiyen ta gwada Lazglafta

¹ Ka mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta nda tsi mantsa: «Tsaw mantsa na skwi ta gwada lu ta kagha na rki na?» ka'a nda tsi. ² Ka

Atiyen mantsa: «Zwanama da nda dadaha da, marananjara Lazglafta dagala ta ghanjani ta dzidza mu Abraham ta tsa fitika nzakwani ta hadika Mezaputami ya, ma keda tsi ka laghwi da nzata ma luwa Haraj. ³ Ka'a nda tsi mantsa: "Zlanzla ta hadika gha, nda la ghuni tani, ka dza'a ka ta hadik ya dza'a maraghata yu*," ka'a. ⁴ Mantsa ya, ka sli'afata tsi ka zlanzata hadika Kaldiya ka laghwi da nzata ma luwa Haraj. Tahula mtata dani ka sli'afata tsi ka laghwi da nzata ma na hadik ta nzaku kaghuni mida gitana na. ⁵ Ma tsa fitik ya, had vli vlan Lazglafta ka nani dar ka kwitikw wa. Ama ka tanafta Lazglafta ta imi ta slamanj kazlay: Dza'a vlaghavla yu ta na hadik na, na nzakwani ka na gha, nda ya na zivra gha tani ka'a. Ma tsa fitik ya, ta mutsaf a Abraham ta zwanj karaku wa. ⁶ Ka'a nda tsi guli mantsa: "Dza'a laghula zivra gha da nzapta ta sana hadik ma mayam, na dulay lu ta hanj, ka ga vu'a na tanj hada ka vaku fwad darmak. ⁷ I'i dza'a ganap ta iri ta tsa gwal ta dula hanj ya guli. Tahula tsa, na sli'afata tanj ka saghwi da tsalbu ma ghuvada ma na vli na†," ka'a. ⁸ Ka dzrafta Lazglafta ta wi nda Abraham. Tsintata fafad, na njizla tsa dzratawi ya. Tsaya kel Abraham ka tsanata fafada zwanjani Izak badu matghasa fitik manda yagata. Mantsa ya Isiyaku, ka tsanata tsi ta na Yakubu. Yakubu guli, ka datsanata tsi ta na zwanani ghwanpdahis, ta nzakway ka dzidzaha mu ya.

⁹ «Ka dra dzidzaha mu ta Yusufu, ka skwaptahanj. Ka klaghata lu da ga vu'a ma luwa Masar.

* 7:3 Ngha ta Zrafta 12:1. † 7:7 Ngha ta Zrafta 15:13-14 nda Sabi 3:12.

Nziya nza tsi, kawadaga Lazglafta nda tsi. ¹⁰ Ka klaptá tsi ma danwani, ka vlanťá dífil ńa gwada nda Fir'awna ta nzakway ka mghama Masar. Ka zdəganatá tsi ta tsa mgham ya. Ka fatá mgham ka ńumna hadika Masar, ka zwirani kə'a fata guli. ¹¹ Ka slatá maya ta inda hadika Masar nda ya ta hadika Kan'ana. Ghuyan ń ghuya lu katakata. Ka traptá dzidziha mu ta skwi ńa zanťa. ¹² Ka snanťá Yakubu kazlay, mamu skwa zay ta hadika Masar kə'a. Ka ghunadaptá tsi ta dzidziha mu nda tanťanťa səla tanť. ¹³ Ka ləglap həń nda mahisa səla, ka mnananťá Yusufu ta ghəńani ta zwanamani. Ka snanťá Fir'awna ta mndəra tanť guli. ¹⁴ Ka tsghaftá Yusufu ta lwi, ńa hlagaghutá i dani Yakubu nda la ga tanť tani. Ta magay mbsaka tanť ta ndəfáń mbsak hutaf mida. ¹⁵ Ka laha Yakubu da luwa Masar. Hada mtuta tsi. Mantsa ya dzidziha mu guli. ¹⁶ Ka hlaftá lu ta mbla tanť ka hlakta da luwa Sikem. Ka papadamtá həń hada, ma vli ya skwa Abraham nda tsemi da zwana Hamur ma luwa Sikem.

¹⁷ «Manda ndusakta tsa fitik ńa magakwa tsa skwi tanaf Lazglafta ta imi ta sləməń ta Abraham ya, ka sgavaghatá yavafta mndəra amu ma luwa Masar. ¹⁸ Ka laf sana mgham ta pala ma luwa Masar, sna a tsatsi ta Yusufu wa. ¹⁹ Ka nənəbaptá tsi ta mndəra amu. Ka dulu tsi ta dzidziha mu, ńa vlata tanť ta zwana tanť tkwe' ńa rwanatá həń. ²⁰ Ma tsa fitik ya, ka yatá lu ta Musa. Káka nda dínakwani, zdəganazda ta Lazglafta guli. Ka zatá tsi ta tili hkən ta glaku ma həga ga dani. ²¹ Manda kdakwa dadahani ta klafta ka laghwi dífanata, ka slafta makwa Fir'awna tida ka klaftá tsi ka klaghata glanafta ka zwanani. ²² Mantsa, ka

taghanaftá lu ta Musa ta dífla la Masar, ka nzaku tsi ka mndu ta laviñtá gwada, nda mbra guli ma sinani. ²³ Ka kumaftá Musa ta dza'a nghanaghatá la tanj la Isra'ila magafər imani ta fwad mbsak. ²⁴ Ka nghanťá tsi ta sana mnda la Masar ta ghuya đanwa ŋa sana mnda la Isra'ila. Ka lagha tsi katanťa. Ka dzatá tsi ta tsa mnda la Masar ya ŋa play. ²⁵ Ba dza'a nda sna zwanama da kazlay: 'Ii fa Lazglafta ŋa mbanaftá həŋ kə'a, ka tsatsi si ta ndanay, tsaw sna a hahəŋ wa. ²⁶ Gamahtsimani, ka lagha Musa guyamtá ma lmu ta lmə gwal his mataba la Isra'ila. Si ka kumə tsi ta dzranaghtá həŋ. Ka'a nda həŋ mantša: "Graha da! La zwanama kuni ná, kabgawu ta kəl kuni ka lmu na?" ka'a. ²⁷ Ka tsa mndu ta zbaftá zwanamani nda lmu ya sliŋwidinťá Musa mantša: "Wa ta faghamta ka mghama ŋni ŋa tsa guma ta aŋni na? ²⁸ Ari ta kumay ka ta dzihata manda tsa dzata gha ta mnda la Masar đahawu ya a kay na?" ka'a nda tsi. ²⁹ Na snanťá Musa ta tsa gwada ya, ka hwayaftá tsi ka laghwi ta hadika Madiyan. Ka yayatá tsi ta zwana zgwana his hada.

³⁰ «Tahula zatani ta vaku fwad mbsak hada, ka maranantá duhwala Lazglafta ta ghəŋani ma vu ta mubuk ma mtak tavata ghwá Sinay. ³¹ Ka tsutá Musa ka nghanay, nghanər tsi ta tsa skwi ya. Ka gavadaghatá tsi ŋa tsəmanavata. Ta gavadaghatá tsi, ka snanťá tsi ta lwa Mgham Lazglafta. Ka'a mantša: ³² "Ii Lazglafta dzidziha gha, ta nzakway ka Lazglafta Abraham, nda Izak, nda Yakubu ya, ka'a. Ka ghudzaku Musa ta ghudzaku da zləŋ, Walglan a ta nghanay wa. ³³ Ka Mgham Lazglafta

nda tsi mantsa: Hlaphla ta 6abah ma s6ala gha, kabga na vli slada ka na n6a, hadik nda ghu6a ya. ³⁴ Nghadap ngha yu ta ghuya 6anwa 6a mnduha 6a ta ghuy6 lu ma hadika Masar. Snidigha sna 6ada gh6a tan, k6l yu ka saha da hlapt6 h6n mida. Ndanana na, sawi ka ghuna yu ta kagha da luwa Masar,†” ka’a nda tsi.

³⁵ «Va tsa Musa si vzi6 la Isra’ila kazlay, wa ta famt6 kagha ka mgham, 6a tsa guma ta gh6a an6i na? k6’a ya kay, va tsa tsatsi ya ghunaf Lazglafta 6a nzakay ka mgham, 6a mbanaft6 mnduhani. Nda ma wa duhwala Lazglafta nghan Musa ma vu ta mubuk ya, mnanata Lazglafta ta tsa gwada ya ta Musa. ³⁶ Tsa Musa ya ta hlagapt6 zwana la Isra’ila, nda maga maz6mz6m nda skwa nd6rmimay ma hadika Masar, nda ya ma dr6fa Dva, nda ya ma mtak, ka zat6 h6n ta vaku fwad mbsak ta tvi ma mtak. ³⁷ Tsa Musa ya ta mnay nda zwana la Isra’ila guli kazlay: Dza’a ghungaghunaghuna Lazglafta ta sana anabi manda va i’i ta nzakway mataba mnd6ra ghuni6 ya k6’a. ³⁸ Ma fitika tska-vata zwana la Isra’ila ma zivak, tsa Musa ya ta nzakway ma takataka dzidz6ha mu, nda duhwala Lazglafta ta gwada nda tsi, ta ghw6 Sinay ya. Hada tsu’amaftha tsi ta gwada hafu ka klamakta. ³⁹ Ka kwalaghut6 dzidz6ha mu ta snanata, ka vzi6t6 h6n, ka kuma vru da Masar. ⁴⁰ “Magan6nafmaga ta Lazglafta 6a mba6a ta k6ma 6ni, kabga sna a 6ni ta skwi ta slanaghat6* nana Musa ta hlagan6apta ma Masar na wu,” ka h6n nda Haruna. ⁴¹ Mantsa fitik

† **7:34** Aya 27-34: Ngha ta Sabi 2:14–3:10. § **7:37** Ngha ta Vrafta ta Zlahu 18:15. * **7:40** Ngha ta Sabi 32:1, 23.

ya, ka tsaftá həŋ ta skwi manda zwaŋa sla ka pla ghəŋ ŋani, ka skalu ŋa skwi ya tsaf hahəŋ nda dzva taŋ. ⁴² Ka mbədanatá Lazglafta ta hul ta həŋ, ka zliŋtá həŋ ŋa tsəlbu ŋa tekwatsaha ta luwa manda ya nda vinda ma deftera la anabi ta mnay kazlay: Ari la Isra'ila, ŋa dā plihata kuni ta ghəŋ ma zata ghuni ta vaku fwad mbsak ma mtak ya ra?

⁴³ Ŋa dā a wa. Ŋa həga tumpula

Mulku, nda fwata tekwatsa Refaŋ hlaf

kuni ka pghata ka Lazglafta ghuni a tsi kay ra.

Tsaya dza'a kəl yu ka hlaftá kaghuni

ka tsughwadaghunaptá hadika Babila†, ka'a.

⁴⁴ «Ma nzakwa dzidziha mu ma mtak ná, mamu si həga tumpul pgham lu ta huzla dzratawi nda Lazglafta mida, da həŋ. Manda va ya mnanaf Lazglafta ta Musa ŋa magaftani ya, ka magaftá tsi manda va ya nghan tsi. ⁴⁵ Tahula tsa, ka zlglaftá dzidziha mu guli da dadaha taŋ. Ka pghaftá Dzesuwa ta həŋ ka hladamta da tsa hadik ghzlafta Lazglafta ta mnduha mida ta kəma taŋ ya, kawadaga nda tsa həga tumpul ya. Ka nzaku tsi ha ka sagha ta fitika Dawuda. ⁴⁶ Tsatsi zdanan Lazglafta ta hudi, ka dawantá da Lazglafta ŋa vlantá tvi, ŋa banaftá həga nda ghuḅa, ta tsatsi Lazglafta Yakubu. ⁴⁷ Nziya nza tsi tama, Salumuŋ ta baftá tsa həga ya. ⁴⁸ Tsaw had Lazglafta ta luwa ta nzaku ma həga baf mnda səla manda va ya mna Anabi kazlay:

⁴⁹ Ta luwa vla nzakwa dā,

vla fa səla dā ya guli ná, hadik ya.

Mndəra wati həga ya dza'a kuni bidifta na?

† 7:43 Ngha ta Amus 5:25-27.

Wati vli ya præk ka lama ða dida na?

⁵⁰ I'i a ta magaftá tsa skwiha ya ra kə'a ya‡.»

⁵¹ Ka Atiyen guli mantsa: «Kaghuni ná, təŋtəŋa ghəŋa ghuni. Ta hgə Lazglafta ta kaghuni ná, duduzla ka kuni nzata, va a kuni ta sna gwada da Sulkum nda ghuɓa manda va tsa nzakwa dzidziha ghuni ya wa. ⁵² Wati ma anabi ya kul ganaptá dzidziha ghuni ta iri na? Ta pslapsla həŋ ta gwal ya ta mna gwada ta ghəŋa mndu ta nzakway tɔukwa. Ta na fitik na guli, ka skwaptá kaghuni ta tsa mndu tɔukwa ya ka dzata. ⁵³ Kaghuni ka ghəŋa ghuni ta tsu'aftá zlahu nda ma dzva duhwala Lazglafta, ka kwalaghutá kuni ta snatá tsa zlahu ya guli,» ka'a.

Mtakwa Atiyen

⁵⁴ Na snay taŋ ta tsa gwada ya, ka sli'avafatá həŋ manda binzaun ta ghəŋa Atiyen, ka hi'idə həŋ ta dzvu ka wuslikay. ⁵⁵ Ama ka nghadaftá Atiyen, mndu ya nda ndəgha nda Sulkum nda ghuɓa, ta luwa. Ka nghanatá tsi ta glakwa Lazglafta nda Yesu ta sladu nda ga zəghwa Lazglafta. ⁵⁶ Ka'a nda həŋ kay guli mantsa: «Wana nda ngha yu ta gunatá luwa. Wa'a Zwanja mndu ta sladu nda ga zəghwa Lazglafta,» ka'a. ⁵⁷ Ka hlaftá həŋ ta wi katakata, ka dzadzamtá dzvu ma sləməŋ, ka vavalafatá həŋ tida. ⁵⁸ Ka tsəhafatá həŋ ka klaghata tahula luwa, ka zlərtsay nda pala ŋa dzata. Ka pghatá la ka masləm̄tsəka tsa skwi ya ta lguta taŋ da sana galaɓay, Sawulu hgani. ⁵⁹ Ta zlərtsə həŋ ta Atiyen nda pala ya, ta magə tsatsi ta du'a da Lazglafta. Ka'a mantsa: «Mgham Yesu, tsu'a ta hafa ða,» ka'a. ⁶⁰ Ka tsəlbatá tsi, ka gwadata nda lwi

‡ **7:50** Ngha ta Isaya 66:1-2.

dagala. Ka'a mantsa: «Mghama dá, ma mbəđanaf ka ta həŋ ta na dmaku na,» ka'a. Tahula mnatani ta tsaya, ka sabə hafu sref mida.

8

¹ Ka zdəganatá tsa dzatá Atiyen ya ta Sawulu.

Zlraftá ghuya danwa ɲa gwal zlghay nda ɲuduf

Bađu tsa fitik ya zlrafta ghuya danwa katakata ta slanaghatá gwal zlghay nda ɲuduf ma luwa Ursalima. Ka gazlaghutá inda gwal zlghay nda ɲuduf da sana vliha ta hadika Zudiya, nda ya ta hadika Samari. Gwal ghunay yeya ta pđata hada. ² Mamu sana mnduha ta zləŋa Lazglafta, ka pađamtá həŋ ta Atiyen, ka tawamtá həŋ katakata.

³ Ɗa Sawulu ya tani, kuma zadənanatá gwal zlghay nda ɲuduf ɲani. Ka dza'a tsi da həga da həga kasa zgwana nda mi'aha, ka pgha həŋ da gamak.

Mnay Filip ta Lfida Gwada ma luwa Samari

⁴ Tsa gwal ta gazlaghuta ya ná, ra luwa ɲa taŋ ta magay ka mna gwada ta ghəŋa Lfida Gwada.

⁵ Ka laha Filip da luwa Samari, ka mnə tsi ta gwada ta Kristi ɲa mnduha hada. ⁶ Zdəganazda tsa gwada ta mnə Filip ya ta həŋ. Tets ka skwa turtuk ndəghata dəmga ta sna tsa gwada ta mnə tsi ya, nda ya ta ngha tsa mazənzəmhaha ta maga tsi ya guli, ⁷ kabga ta sli'agapsli'a ghwadaka sulkumha nda dza lili ma ndəghata mnduha. Nda ndəgha gwal nda raghwa, nda gwal matavaghu səla taŋ ta mbambafta. ⁸ Tsaya tama, ma rfu tsa luwa ya katakata.

⁹ Tsaw mamu sana mndu ta hgu lu ka Simuŋ ma tsa luwa ya. Nda kda fitikani ma tsa luwa ya ta

ksa slna nda zava. Ta zləŋ nda zləŋa mnduha ma luwa Samari. Ka mndu dagala klafta tsi ta ghəŋani. ¹⁰ Nda zwani tani, nda galata mnduha tani demdem, zdəganazda tsa mndu ya ta həŋ. «Nana mndu na ná, mbrakwa Lazglafta ya ta hgə lu “ka mbraku dagala yeya,”» ka həŋ tazlay. ¹¹ Zdəganazda tsa mndu ya ta həŋ, kabga nda kda fitikani ta maganata slna ta həŋ nda tsa zavani ya. ¹² Tahula zlghafta taŋ ta tsa gwada Filip ta mnay ŋa taŋ ta ghəŋa Mgham Lazglafta, nda ya ta ghəŋa hga Yesu Kristi ya, ka maganafta lu ta batem ta həŋ, nda zgwana tani, nda mi’aha tani. ¹³ Va tsa Simuŋ ya guli, ka zlghafta tsatsi, ka maganafta lu ta batem. Ka ndi’anavatá tsi ta vgha ta Filip, ka nghə tsi ta mandərmimiha nda mazəməzəmhə ta magə Filip ya, ka ndərmim tsi.

¹⁴ Snaŋta gwal ghunay ta nzakway ma Ursalima kazlay: Zlghafzlgha gwal ma luwa Samari ta gwada Lazglafta kə’a, ka ghunadaptá həŋ ta i Piyer nda Yuhwana, da həŋ. ¹⁵ Lagha tsahaya da həŋ, ka magə həŋ ta du’a ta ghəŋa taŋ, kada mutsafta həŋ ta Sulkum nda ghuḅa. ¹⁶ Tsaw si ta sa a Sulkum nda ghuḅa ta ghəŋa ya dər ka turtuk ma həŋ wa. Batem kwenkwen yeya maganaf lu ta həŋ ma hga Mgham Yesu. ¹⁷ Lagha i Piyer nda Yuhwana ka fanaghatá dzvu ta həŋ, ka mutsaftá həŋ ta Sulkum nda ghuḅa. ¹⁸ Na nghay Simuŋ ta tsa vla Sulkum nda ghuḅa ŋa mnduha ma fanaghata gwal ghunay ta dzvu ta həŋ ya, ka klaftá tsi ta tsemi ka vlay ŋa taŋ. ¹⁹ Ka’a mantsa: «Vlihawavla ta tsa mbraku ya ta i’i guli, ŋa mutsafta mndu dza’a fanaghata i’i guli ta dzvu, ta Sulkum nda ghuḅa,» ka’a nda

həŋ. ²⁰ Ka Piyer nda tsi mantša: «Ka zađa tseđa gha nda kagha tani, ka si nda tseđi ta mutša lu ta skwa mbalay da Lazglafta ka ka ta gray ya.

²¹ Hađ ŋa gha ma na skwi na wu, hađ ima gha mida guli wu, kabga slada a ŋuđufa gha dar ta kəma Lazglafta wa. ²² Vziŋvza ta tsa ghwađaka

ndana gha ya, ka đawa ka da Mgham ta plighistani ta dmakwa tsa ndanagha ya, ka dza'a magaku tsi. ²³ Ta nghadaptá yu ná, ksukša ghwađaka skwi ta kagha, ma gamaka dmaku ka,» ka'a nda tsi.

²⁴ Ka tsa Simuŋ ya nda həŋ mantša: «Kđəkwəđəđə, magawa vərđə kaghuni ta du'a ta ghəŋa đə, kada kwala tsa skwiha mna kuni ya da slidighata,» ka'a.

²⁵ Tahula mnaŋta taŋ ta gwađa ta ghəŋa Yesu Kristi nda gwađani tani, ka vraghatá həŋ da luwa Ursalima ka dza'a nda mna gwađa ma ndəghata sana luwaha ta hađika Samari.

Filip nda mnda luwa Itiyupi

²⁶ Ka duhwala Lazglafta nda Filip mantša: «sli'afslia ka dza'a ka nda Sud, ka dza'a ka da tsa vli ta saha ma Ursalima ŋa dza'a da luwa Gaza ya, ya ka mtak tsa vli ya,» ka'a. ²⁷ Ka sli'aftá tsi ka laghwi. Tsaw mamu sana mnda la Itiyupi

si ta laghwi da maga du'a da Lazglafta ma luwa Ursalima. Tsa mndu ya ná, ka kuđitik nzakwani. Mndu dagala ya ma slna, ma dzvani inda gadghəla

sana marakw, Kandes hga tsa marakw ya ta nza-kway ka Mghama la Itiyupi. ²⁸ Ta vru tsi dza-

ghani, ka nzamtá tsi ma mwata plisani, ka dza'a nda dzaŋa deftera anabi Isaya. ²⁹ «Gavadaghagava tavata ya mwata plis ya,» ka Sulkum nda Filip.

³⁰ Ka ndadaghatá Filip. Ta snə tsi ná, ta dzaŋa

deftera anabi Isaya tsa mnda la Itiyupi ya. Ka'a nda tsi mantsa: «Nda sna ka ta na skwi ta dzaŋ ka na ra?» ka'a. ³¹ Ka tsa mndu ya mantsa: «Waka yu dza'a snaŋta ka mndif a mndu na?» ka'a zlgħaftá wani. Ka hgadaftá tsi ta Filip nzanavata. ³² Wya tsa vli ta dzaŋ tsi ya:

«Manda kla tuwak da vla hnay klagħata lu.

Manda nzatá nzakwa zwaŋa tuwak kul had ta gwadafta ta kwitsə lu ta swidani ya

kə'a nzata, pslaf a ta wani wa.

³³ Ma hanaganatani ta ghəŋani, ka tsanagħatá lu ta guma,

ka dzata. Had mndu dza'a kulaŋtá mndəra taŋ wu, kabga zadanažada ta hafani ta ghəŋa hadik*,» ka'a.

³⁴ Ka tsa mnda la Itiyupi ya dawəŋta da Filip mantsa: «Kdəkkdək, mnihamna ka ta ghəŋa wa ta gwada na anabi na ta na gwada na! Ta ghəŋa ghəŋani re, ari ta ghəŋa sana mnda a na?» ka'a.

³⁵ Ka zlaftá Filip ta gwada ta ghəŋa tsa vli dzaŋaf tsi ya, ka mnanəŋtá tsi ta Lfida Gwada ta ghəŋa Yesu. ³⁶ Tata mbađa həŋ ta tvi, ka lagħa həŋ slafta ta imi ma ghwa. Ka tsa mnda la Itiyupi ya nda tsi mantsa: «Ya wana imi na ní, nu dza'a pyafta magadiftá batem na?» ka'a. [³⁷ «Ka zlgħafzlgħa ka nda ŋudufa għa, ta magaku,» ka Filip. «Mantsa nza-kwani, zlgħafzlgħa yu nda ŋudufa da kazlay: Yesu Kristi ná, Zwaŋa Lazglafta ya kə'a,» ka tsa mndu ya nda tsi.] ³⁸ Ka sladanatá tsi ta tsa mwata plisani ya. Ka saha həŋ nda Filip mida ka lamə həŋ da imi, ka maganaftá Filip ta batem. ³⁹ Manda kdakwa taŋ ta sabi ma tsa imi ya, ka klagħatá Sulkuma Mgham

* **8:33** Aya 32-33: Ngha ta Isaya 53:7-8.

Lazglafta ta filip, gi kudatanɗ nghəgla a tsa mnda la Itiyupi ya wa. Ka kdə tsatsi ta ksa tvani, ka dza'a nda rfu. ⁴⁰ Ka zlagaptá Filip ma luwa Azutu. Ka rə tsi ta luwaha ka dza'a nda mna Lfida Gwada, ka laghwi trezekw da luwa Sezare.

9

Hgafta Yesu ta Sawulu

¹ Ma tsa fitik ya, zlanava a Sawulu ta ghuyanaptá danwa nda rwanatá duhwalha Mgham Yesu wa. Ka sli'aftá tsi ka lagha slanaghatá la mali ta ghəɗa gwal dra skwi ɗa Lazglafta, ² ɗa dawaftá delewer ɗa dza'ani vlanɗá la maliha ma həga tagha skwa la Yahuda ma luwa Damas. Tsa delewer ya dza'a vlanɗá tvi, ka slanaghasla tsi ta gwal zlgħay nda ɗuduf hada, ɗa kasaftani ta həɗ ka hlakta da luwa Ursalima. ³ Tata mbaɗa həɗ ta tvi, ndusadagħa ndusa həɗ nda luwa Damas tama, ka saha tsuwadək wanaftá Sawulu. ⁴ Ka zləmbagatá tsi ta hadik, ka snə tsi ta sana lwi ta hɗay, ka'a mantsa: «Sawulu! Sawulu! Kabgawu ta kəl ka ka giri ɗa da na?» ka'a. ⁵ «Wa kagħa ní Mghama da?» Ka Sawulu nda tsi. «I'i Yesu ta gə ka tiri ɗa da yeya, ⁶ Sli'afslia' għa, ka dza'a ka da huda luwa Damas. Hada dza'a mnaghata lu ta skwi ɗa magay għa,» ka'a nda tsi. ⁷ Ndandrakawa, ka tsa gwal ta pgha Sawulu ya nzata. Nda sna həɗ ta lwi mndani, ama ngħa a həɗ ta tsa mndu ta gwada ya wa. ⁸ Ka sli'afta Sawulu ta hadik. Kə'a ka ngħa yu ta vli kə'a, ngħa a ta vli wa. Ka ksafta lu ta dzvu ka klagħata da luwa Damas. ⁹ Ka zata tsi ta

fitik hkən, ngha a ta vli wu, zan a ta skwi wu, san a ta imi guli wa.

¹⁰ Tsaw ma tsa Damas ya, mamu sana mndu zlgħay nda ηuduf ta hgə lu ka Hananiya. Ka Mgham Yesu nda tsi manda skwi ma suni mantša: «Hananiya!» ka'a. «Wana yu Mghama da,» ka Hananiya. ¹¹ «Sli'afli'a ka dza'a ka ta tvi, ta tsa tvi ta hgə lu ka tvi nda ga zegħwi ya, ka dawanta ka ta sana mnda la Tarsus, ta hgə lu ka Sawulu, wa'a ma həga ga Yuda ya. ¹² Ya wa'a ta maga du'a ndanana. Ka nghanťa tsi manda skwi ma suni ta sana mndu ta hgə lu ka Hananiya ta lami ka fa dzvu ta ghəñani, kada nghəglanťa tsi ta vli,» ka'a nda tsi. ¹³ Ka Hananiya mantša: «Mghama da, nda ndəgha mnduha ta mnihatá gwada ta ghəña tsa mndu ya, ka rusiftá hən ta inda ghwadaka skwi magana tsi ta mnduha gha ma Ursalima. ¹⁴ Ka sagha tsi da hadna nda mbraku ya mutsaf tsi da maliha ta ghəña gwal dra skwi ηa Lazglafta, ηa kasa inda gwal ta hganťa hga gha,» ka'a. ¹⁵ Ka Mgham Yesu nda tsi mantša: «La! I'i ta zbaptá tsa mndu ya ηa ghunay da, ηa mnananťa hga da ta sanlaha ma mnduha, nda ya ηa mghamha, mantša ya guli ηa mnduha la Isra'ila. ¹⁶ Dza'a marananmara i'i ka ghəña da, ta inda ghuya danwa ya tkwe' dza'a tsi ghuyay ta ghəña hga da,» ka'a. ¹⁷ Ka sli'aftá Hananiya tama ka lagħwi. Ka lamə tsi da tsa həga ya. Ka fanagħatá tsi ta dzvu ta Sawulu. Ka'a nda tsi mantša: «Sawulu! Zwanama da ka. Tsa Mgham Yesu ta maragħanťa ghəñani ta tvi ya, ta ghunidikta ηa nghəglanťa gha ta vli, nda ya ηa ndəghagħafta nda Sulkum nda ghuđa,» ka'a.

¹⁸ Ka gi sli'agata skwiha manda ṅulanṅ manda ṅulanṅ ta ira Sawulu, ka nghəglaṅtá tsi ta vli. Ka sli'aftá tsi, ka maganaftá lu ta batem. ¹⁹ Ka zutá tsi ta skwa zay, ka vravaktá mbrakwani.

Zrafta Sawulu ta mna Lfida Gwada ma luwa Damas

Ka nzdavata tsi tsəbakw fitik kawadaga nda gwal zlgħay nda ṅuḍuf ma Damas. ²⁰ Ka gi sli'aftá tsi ka mnay ma həga tagħa skwa la Yahuda, ka'a mantsa: «Yesu ná, Zwanṅa Lazglafta ya,» ka'a. ²¹ Ka ndərmim inda gwal ta snay nda ndərmima. Ka həṅ mantsa: «Nana mndu na a ta ganaptá iri katakata ta gwal ta hga hga Yesu ma luwa Ursalima kay ra? Sagħa da kasa həṅ ṅa hlaṅtá la mali ta ghəṅa gwal dra skwi ṅa Lazglafta a tsi kay ra?» ka həṅ. ²² Ka gdavata Sawulu ka mnay: «Yesu ná, Kristi ya,» ka'a. Ka kəbanaftá tsi ta la Yahuda ta nzakway ma luwa Damas. Sna a həṅ ta skwi ṅa zlgħanaftawi wa.

²³ Labla fitik mida tama, ka dzraftá la Yahuda ta wi ṅa zba dzatá Sawulu. ²⁴ Ka nzatá həṅ ta watgha luwa nda rvidik tani, nda fitik tani ka dakwatsay ṅa dzata. Ka slramtá tsa skwi dzraf həṅ ya da sləmənṅa Sawulu. ²⁵ Ta sana rvidik tama, ka famtá gwal zlgħay nda ṅuḍuf ta Sawulu ma gwadzegwer ka tsghiginta nda ta ghurum ta muhula luwa.

Nzakwa Sawulu ma luwa Ursalima

²⁶ Bhadaghatani da luwa Ursalima, ka zbə tsi ta guyaftá vgha nda gwal zlgħay nda ṅuḍuf. Ka zləṅə həṅ nda zlənṅa, kabga graf a həṅ kazlay, vərda mnda zlgħay nda ṅuḍuf ya kə'a wa. ²⁷ Ama ka klaftá Barnabas, ka pghadaghata slanagħatá gwal

ghunay. Ka rusanafá Barnabas ta hən̄ ka Sawulu nghan̄tá Mgham Yesu ma tvi, nda ya ka Mgham Yesu gwad̄ganata. Rusanafha ta hən̄ guli, kinawu ka Sawulu fatá ghə̄n̄ani ka mna Lfida Gwada nda hga Mgham Yesu ma luwa Damas. ²⁸ Daga badu tsa ya, ka ksafá tsi ta nzaku nda hən̄. Ta labla hən̄, ta vrakvra hən̄ ta mna Lfida Gwada nda hga Mgham Yesu ma Ursalima. ²⁹ Ta gwad̄gana gwada ta la Yahuda nda sna ta gwada Grek, ta zlərd̄ay ta gwadaha nda hən̄. Na tan̄ tani, zba htsin̄ani na dzata na tan̄. ³⁰ Snaŋta zwanama, ka pghaghatá hən̄ da luwa Sezare. Hada, ka ghunaghatá hən̄ da luwa Tarsus.

³¹ Ma tsa fitik ya, lefdekw nzata nzakwa guyatá ghə̄na gwal zlḡhay nda n̄uduf ta hadika Zudiya, nda ya ta hadika Galili, nda ya ta hadika Samari. Ta mbray hən̄ ta vgha ka nzaku nda hanatá ghə̄n̄ mista Mgham Yesu. Ta sgaku nda sga hən̄ nda zdfakatahuda Sulkum nda ghuḅa.

Mbanaf̄ta Piyer ta Ayniya

³² Piyer ya ná, ra inda vli ka naghanaghatá gwal zlḡhay nda n̄uduf n̄ani. Ma sana fitik, ka laha tsi nghanaghatá gwal zlḡhay nda n̄uduf ma luwa Lida. ³³ Ka slaftá tsi sana mndu ta hgə̄ lu ka Ayniya ta hani ta ghzlə̄n̄. Ma tghasa vakwani tsa manda raghwatani. ³⁴ Ka Piyer nda tsi mant̄sa: «Ayniya! Yesu Kristi ta mba kagha. Sli'af̄sli'a ka payanata ka ta ghzlə̄na gha,» ka'a. Ka gi sli'af̄tá Ayniya. ³⁵ Nghan̄ta inda gwal ma luwa Lida, nda gwal ma daḅi ma luwa Siruŋ ta tsa mndu ya ná, ka zlḡhaftá hən̄ ta Mgham Yesu.

Vranamta Piyer ta hafu ma Tabita

³⁶ Mamu sana marakw ma luwa Yafa ta hgə lu ka Tabita mataba gwal zlgħay nda ɲuduf. Tsaya «Durkas» nda gwada Grek, manda mnay kazlay: Madva kə'a ya. Dagala ɲerma skwi maga tsi, ta katay ta gwal ka pdu. ³⁷ Ma tsa fitikha ya, ka ksafťá dāɲwa ka mtutá tsi. Tahula mbazata, ka klaftá lu ka famta ma dzuguvi ta ghəɲa sana həga. ³⁸ Tsaw ndusa tsa luwa Yafa ya nda luwa Lida. Ka snaɲťá tsa gwal zlgħay nda ɲuduf ma Yafa ya kazlay, wa'a Piyer ma luwa Lida kə'a. Ka ghunadaptá həɲ ta mnduha his da tsi. Ka həɲ nda Piyer mantsa: «Kdəkkdək sawi misimmisim da aɲni,» ka həɲ. ³⁹ Ka sli'afťá Piyer ka labə kawadaga nda tsa mnduha ya. Manda ɓhadaghatani, ka kladaftá lu da tsa dzuguvi ta ghəɲa sana həga ya. Ka sli'afťá inda mi'a wadgu wamta ka taw, ka maray ɲani ta lgut nda dzampa ya maganaf Tabita ta həɲ ma nzakwani ta nda iri. ⁴⁰ Ka Piyer nda inda mndu ma həga mantsa: «Labwala la dzibil,» ka'a. Ka saghu həɲ. Tahula tsa, ka tsəlbatá Piyer ka maga du'a. Ka mbədavatá tsi tvə mbli. Ka'a mantsa: «Tabita, Sli'afslia!» ka'a. Ka gunaɲťá Tabita ta iri. Nghanɲtani ta Piyer, ka sli'avatá tsi ka nzata nda nza. ⁴¹ Ka ɲanatá Piyer ta dzvu, ka sli'anafta ka sladata. Ka hgadamťá tsi ta gwal zlgħay nda ɲuduf, nda tsa la wadguha ya, ka maranaɲťá həɲ ta nzakwani nda hafu. ⁴² Ka snanaghatá tsi ta inda gwal ma Yafa. Ka zlgħaftá ndəghata mnduha ta Mgham Yesu. ⁴³ Ka nzatá Piyer ka nzdavata ma Yafa ga sana mnda k6a huta, Simuɲ hgani.

Maravata duhwala Lazglafta da Kwarney

¹ Mamu sana mndu ta hgə lu ka Kwarney ma luwa Sezare. Tsatsi mali ta ghəŋa sana ghuḅa la sludza la Ruma ta hgə lu ka «ghuḅa la Italiya.»
² Nərma mndu tsa mndu ya nda gwal ga taŋ tani. Ta zləŋay ta Lazglafta, dagala mnduha la Yahuda mbaha tsi. Ta magay ta du'a da Lazglafta inda fitik. ³ Ma sana fitik ta nzemndi hkən tama, ka slanaghatá sana mazəmzəm. Ka nghanṭá tsi ta duhwala Lazglafta ta lamə da həga ga taŋ ka hganṭa. «Kwarney!» ka'a nda tsi. ⁴ Ka nghə tsi ta tsa duhwala Lazglafta ya nda zləŋ nda zləŋ. Ka'a mantsa: «Nya ní Mghama dá!» ka'a. «Bhadafóha tsa maga du'a ta magə ka ya, nda tsa mbaha mnduha ta mbah ka ya da Lazglafta, kəl tsi ka havapta ka kagha. ⁵ Ghuna nda va nana ta mnduha da luwa Yafa da mnanatá Simuŋ ta hgə lu ka Piyer ya ka sagha tsi. ⁶ Ya wa'a ga sana mnda kḅa huta Simuŋ hgani tawa drəf hga taŋ ya,» ka tsa duhwala Lazglafta ya nda tsi. ⁷ Na gi laghwa tsa duhwala Lazglafta ta gwada nda tsi ya, ka hgaftá tsi ta kwalvahani his nda nərma sludzani turtuk ta ksanatá slna manda ghalya. ⁸ Tahula rusanaftani ta həŋ ta inda tsa skwi ta luta ya, ka ghunaghatá tsi ta həŋ da luwa Yafa.

Mnananṭa Sulkum nda ghuḅa ta gwada ta Piyer

⁹ Gamahtsimani ta labə tsa mnduha ya ta tvi, ndusa həŋ ka lamə da tsa luwa Yafa ya, ka laf Piyer ta dədəmatá ghəŋa həga da maga du'a. Ta ghwan a fitik ma ghəŋ nda tsaya wa. ¹⁰ Ka kuzlanaftá maya ta Piyer, ta kumay ma ta skwi ŋa zay. Tata də nda da lu ta skwi zay ŋani. Ka slanaghatá sana

mazəmzəm. ¹¹ Ka nghə tsi ta gunata luwa, ka saha sana skwi manda gatá gwada habuŋ lu ta wani ta wani, ka saha ta hadík. ¹² Inda nimitak fwad səla mistani, nda skwiha ta mbaða nda hudí ta hadík, nda zarakha tani mida. ¹³ «Sli'afslí'a gha Piyer ka hana ka, ka za ka,» ka sana lwi gwadganata. ¹⁴ Ka Piyer mantša: «Va a yu Mghama da wa. Had skwa mbíða nda skwi kul raku ka zay ta kdə walaŋta lami da wa da wu,» ka'a. ¹⁵ «Ka nda ra tsa skwi ya ka zay ka Lazglafta ya ná, ma nghə kagha ka skwi kul raku ka zay,» ka tsa lwi ya ka mahis nda tsi. ¹⁶ Hkən vranafstani mantša ya, ka vrintá tsi ta tsa skwi ya ta luwa.

¹⁷ «Nu mndəra tsaya ma skwi tama,» ka Piyer ta ndana klatá ghəŋa tsa mazəmzəm ta slanaghata ya, nda bhadaghata tsa gwal ghunaf Kwarney ya ta watgha manda kdakwa taŋ ta dawantá vla həga la Simuŋ. ¹⁸ «Hadna ta nzakwa Simuŋ ta hgə lu ka Piyer ya ra?» Ka həŋ gwadata nda lwi kuzlahkuzlah. ¹⁹ Tata ndana skwi ta ghəŋa tsa mazəmzəm ya Piyer kay ná, «Wya mnduha hkən ta psa kagha, ²⁰ sli'afslí'a ka laha ka, ŋa dza'a gha kawadaga nda həŋ. Yaha ka da dga ghəŋ, kabga i'i ta ghunagaghatá həŋ,» ka Sulkum nda ghuða nda tsi. ²¹ Ka sli'aftá Piyer ka saha slanaghatá tsa mnduha ya. «Wana yu, i'i tsa mndu ta psə kuni ya. Nya ta klagaghunaghata na?» ka'a nda həŋ. ²² «Kwarney ka mali ta ghəŋa ghuða sludzi, ta nzakway ka nərma mndu, ta zləŋa Lazglafta, ta ghubu inda la Yahuda ya ta ghunaŋnakta. Duhwala Lazglafta ta mnanata ŋa hgadaptá kagha da taŋ ŋa sna skwi dza'a ka mnanata,» ka həŋ nda tsi.

23 Ka hladamtá Piyer ta həŋ, ka hanə həŋ hada.

Sli'afťa Piyer ka laghwi da Kwarney

Gamahtsimani, ka sli'afťa tsi ka laghu mista taŋ. Ka sli'afťa sanlaha ma zwanama ma luwa Yafa ka pghaghatá həŋ. 24 Ka ʒhadaghatá həŋ da luwa Sezare. Gamahtsimani, ta kzlayskzlay Kwarney nda la ga taŋ tani, nda hduhuda grahani gwal hagaf tsi ya, ta həŋ. 25 Manda ʒhadaghata Piyer, ka lagha Kwarney da guyay, ka zləmbatá tsi ma ghuvani ka ga zgu ŋani. 26 «Sli'afšli'a, mndu i'i guli,» ka Piyer ka sli'anafta. 27 Tata dza'a nda ghwa yiva həŋ nda Kwarney, ka lamə tsi da həga. Ka slanaghatá tsi ta hiʒatá mnduha hada. 28 Ka'a nda həŋ mantsa: «Nda sna kuni ná, pyafpya lu ta guyay mnda la Zudiya ta vgha nda la mayəm, ʒalavakata lamə da həga ga taŋ. Tsaw had mnda səla ya ŋa mnay kazlay: Nda ghuʒa yeya, ghuʒa a yeya ka guya vgha nda tsi wu kə'a wu, ka Lazglafta mar-ihata. 29 Tsaya kwal yu kul dganťá ghəŋ ka sagha hganər ka ta i'i. Ta kumay yu tama ta snanťá ghəŋa skwi kəl kuni ka hgaktá i'i,» ka'a. 30 Ka Kwarney mantsa: Ma fwada fitik na, manda va na luwa, ta maga du'a yu ma həga da ta nzəmndi hkən, ka gi sagha sana mndu nda sudatá lguta ŋusliŋ tilil ta vghani ta kəma da. 31 Ka'a nda i'i mantsa: «Kwarney, snasna Lazglafta ta du'a gha, havaphava guli ka mbaha mnduha ta mbah ka. 32 Ghuna tama ta mnduha da luwa Yafa da hgaghaktá Simuŋ ta hgə lu ka Piyer ta nzaku ga sana mndu, Simuŋ hgani, mnda kʒa huta, ta wa drəf hgani ya,» ka'a. 33 «Gi kəl yu ka ghunadaptá mnduha da kagha. Dina na sagha sagha ka na. Ndanana, wana aŋni demdem

ta kəma gha ɲa sna skwi ya mnagha Mgham ɲa mnaɲnata,» ka'a.

Piyer ta gwada ga Kwarney

³⁴ Mbadá Piyer ka zraftá gwada. Wya ka'a: «Kahwathwata, ndanana grafta yu kazlay: Had Lazglafta ta gala mndu wu kə'a. ³⁵ Inda mndu dər má ma mndəra la wa tsi ta zləɲa hgani, ka maga skwi tdukwa ná, zdəganazda. ³⁶ Ghunafghuna Lazglafta ta gwadani ɲa zwana la Isra'ila ma mnananɲtá Lfida Gwada ta nzaku nda ma Yesu Kristi, ta nzakway ka Mghama inda mnduha, ta həɲ. ³⁷ Nda sna kuni ta skwi ta zrafta ta hadika Galili, ka zlu'utá tsi ta vli ta hadika Zudiya demdem, tahula kdakwa Yuhwana ta mna gwada, nda ya ta maga batem. ³⁸ Nda sna kuni ka Lazglafta pghəganaghatá mbrakwa Sulkum nda ghuɓa ta Yesu Kristi mnda la Nazaret. Nda sna kuni guli ka Yesu ranaftá inda vli ka maga zdaku, ka mbamba gwal ghurgana halaway ta həɲ, kabga kawadaga Lazglafta nda tsi. ³⁹ Anji, nda nza anji ka masləmtsəka inda skwi maga tsi ta hadika la Yahuda nda Ursalima. Ka dzatá lu nda ma zləɲafta ta udzu. ⁴⁰ Ka sli'aganaptá Lazglafta nda hafu badu mahkən. Ka vlanɲtá tsi ta tva maranɲtá ghəɲani. ⁴¹ ɲa tsa anji tinlaghu Lazglafta ta zbapta ɲa nzakway ka masləmtsəkani ya. ɲa tsa anji si ta za skwi, ka sa skwi kawadaga nda tsi ya maranɲta tsi ta ghəɲani, tahula sli'agaptani ma taba gwal nda rwa ya. ɲa inda mnduha demdem a maranɲta tsi ta ghəɲani wa. ⁴² Tsatsi ta mnaɲnata, ka mna kuni ɲa mnduha, ka sladanafta kuni kazlay: Tsatsi sladana Lazglafta ka mnda tsa guma ta ghəɲa gwal

nda hafu, nda ya ta ghəŋa gwal nda rwa kə'a. ⁴³ Inda la anabi ná, mnamna həŋ ta ghəŋani ka-zlay: Dər wati ma mndu ta zlgħafta dza'a mutsay ta planatá dmakwani, nda ma mbrakwa hgani,» ka'a.

Saha Sulkum nda ghuḅa ta ghəŋa gwal kul nzakway ka la Yahuda

⁴⁴ Tata mna tsa gwadaḅa ya Piyer, ka saha Sulkum nda ghuḅa ta ghəŋa inda tsa gwal ta sna tsa gwada ya. ⁴⁵ Ka ndərmim inda tsa gwal zlgħay nda ɲuduf nda tsa fafaḅa taŋ ta labə mista Piyer ya kay, ta vlagata Lazglafta ta Sulkum nda ghuḅa ta ghəŋa inda tsa gwal kul nzakway ka la Yahuda ya. ⁴⁶ Ka snə həŋ ta gwadaḅa tsa mnduha ya ta gwada nda sanlaha ma gwada. Ka zləzlvu həŋ ta glakwa Lazglafta. Ka Piyer mantsa: ⁴⁷ «Dza'a pyafpya lu ta maganaftá batem nda imi ta na mnduha na, ya wana mutsafmutsa həŋ ta Sulkum nda ghuḅa manda va amu na ra?» ka'a. ⁴⁸ Ka Piyer guli mantsa: «Maganafṭá batem ta həŋ nda hga Mgham Yesu Kristi,» ka'a. Tahula tsa, ka ndəbanata həŋ ta dzvu ŋa nzɗavatani tsəbakw fitik da həŋ.

11

Rusay Piyer ta skwi ta maguta ma Ursalima

¹ Ka sɲaŋtá gwal ghunay nda zwanama ta nza-kway ma haḅika Zudiya kazlay: Zlgħafzlgħa gwal kul nzakway ka la Yahuda ta gwada Lazglafta guli kə'a. ² Manda vradaghata Piyer da luwa Ursalima, tus gwal zlgħay nda ɲuduf nda ɗatsa fafaḅa taŋ nda gwada nda Piyer. ³ «Lamla ka da həga ga gwal kul ɗatsaku fafaḅa taŋ, ka za skwa zay

kawadaga nda hən,» ka hən nda tsi. ⁴ Ka zraftá Piyer ta rusay ɲa taɲ turtuk turtuk ka tsa skwi ya luta. ⁵ Ka'a mantsa: «Ma nzakwa da ma luwa Yafa, ta maga du'a yu tama, ka sladiɣhatá sana mazəmzəm. Ka nghanťá yu ta sana skwi dagala manda gatá gwada nzakwani ɲaɲana lu ta wa kuzibiɸimani ta wa kuzibiɸimani ta saha daga ta luwa, ka ndusadiwata. ⁶ Ka faťá yu ta iri tida ka vitsay, ka nghanťá yu ta skwiha fwaɸ fwaɸ səla mista taɲ, nda nimtak, nda skwiha ta mbaɸa nda huɸi, nda zarakha mida. ⁷ “Sli'afli'a gha Piyer ka hana ka, ka za ka ta hən,” ka sana lwi gwaɸɣihata. ⁸ “Va a yu Mghama da wa, haɸ skwa mbida nda skwi kul raku ta kɸə lami da wa da wu,” ka yu. ⁹ “Ka nda ra, ka Lazglafta ya ná, ma nghə ka ka skwi kul raku,” ka tsa lwi ya gwaɸɣlagata ta luwa ka mahis. ¹⁰ Hkən kə'a vrəɣlanaf ta manda va tsaya. Ka vrintá lu ta tsa skwi ya ta luwa. ¹¹ Ta va tsa luwa ya, nda ɸhadaghata sana mnduha hkən ghunaf lu ta hən daga ma luwa Sezare, ɲa slidiɣhata ma tsa həga ta nzaku yu ya. ¹² “Ka dza'a ka mista taɲ, yaha ka da dga ghən,” ka Sulkum nda ghuɸa nda i'i. Ka pghaťá na mnduha wana hən hadna na ta i'i da luwa Sezare, ka lamə ɲni demdem da həga ga Kwarney. ¹³ Ka rusaɲnaťá tsa mndu ya kə'a nghanťá duhwala Lazglafta ta sladu ma həga ga taɲ. Ka'a nda tsi mantsa: “Ghuna ta mndu da luwa Yafa ɲa hgaktá Simuɲ, ta hgə lu ka Piyer ya ka sagha tsi, ¹⁴ ɲa mnaghunatani ta gwaɸaha ya dza'a klaghaktá mbaku, ɲa kagha nda həga gha tani demdem,” ka'a. ¹⁵ Ta zrayzray yu ta gwaɸa tama ná, ka saha Sulkum nda ghuɸa ta ghəɲa taɲ manda

va ya ta magaku nda amu tan̄taŋ ya. ¹⁶ Ka havaktá yu ta gwada Mgham Yesu ta mnay kazlay: Yuhwana ná, nda imi maga tsatsi ta batem, kaghuni ya, nda Sulkum nda ghuḅa dza'a magaghunafta lu ta batem kə'a ya. ¹⁷ Ka si Lazglafta ta vlan̄tá tsa Sulkum nda ghuḅa ya ta tsa mnduha ya, manda va ya vlama lu ta amu ma zlglafta mu ta Mgham Yesu Kristi ya ní, wa i'i tama ḡa dzanamtá wi ta Lazglafta?» ka'a. ¹⁸ Tahula snan̄ta tan̄ ta tsa gwada ya, ka lḅatá hən̄ demdem, ka zləzlvu hən̄ ta Lazglafta «ta vlan̄tá tva mbəḁanaftá nzakwa tan̄ ta gwal kul nzakway ka la Yahuda kada mutsafta hən̄ ta vərḁa hafu tama,» ka hən̄.

¹⁹ Tsa ghuya ḁan̄wa ta slata ma kdə fitika dzatá Atiyen sagha ya, ta wutsanátá gwal zlgħay nda ḡuduf. Ka sli'aftá sanlaha ka lagħwi dikw da luwa Finisi, ta lagħu sanlaha da Kiprus, ta lagħu sanlaha da An̄takiya. Ka mnə hən̄ ta gwada Lazglafta ḡa la Yahuda ka zlan̄tá mnay ḡa sanlaha ma mnduha. ²⁰ Mbaḁa sanlaha ma gwal zlgħay nda ḡuduf ta nzakway ka mnduha la Kiprus nda la Sireḡ, ka sli'afta ka lagħu da luwa An̄takiya, tvə la Grek. Ka mnə hən̄ guli ta Lfida Gwada Mgham Yesu ḡa tan̄. ²¹ Kawadaga mbrakwa Mgham Yesu nda hən̄, kəl ndəghata mnduha ka zlgħafta, ka mbəḁagħutá vgha tvə Mgham Yesu. ²² Ka snanagħatá tsi ta Igliz ma luwa Ursalima. Ka ghunaftá hən̄ ta Barnabas da luwa An̄takiya. ²³ Manda ḅhadagħatani, ka nghan̄tá tsi ta zdakatahuda Lazglafta, ka rfu tsi ta rfu. Ka vlan̄tá tsi ta mbraku ta hən̄ ḡa gḁavata tan̄ nda fatá ḡudufa tan̄ ta Mgham Yesu. ²⁴ Tsaw tsa Barnabas ya ná, ḡerma mndu ya, mnda

zlgħay nda ɲuɖuf ya ndəghu ndəgha nda Sulkum nda ghuḅa. Ka sgavaghatá ndəghata mnduha ta zlgħaftá Mgham Yesu.

²⁵ Ka sli'áftá Barnabas ka lagħwi da luwa Tarsus, da zba Sawulu. ²⁶ Manda slaftani tida, ka klagaghatá tsi da luwa Aɲtakiya. Təɲ vakwa taɲ hada kawadaga ta ksa slna ma Igliz. Ka taghə həɲ ta skwi ɲa ndəghata mnduha guli. Ma luwa Aɲtakiya zrafta lu ta hga gwal zlgħay nda ɲuɖuf, ka la krista. ²⁷ Ma tsa fitik ya, ka sli'áftá la anabi ma luwa Ursalima ka laha da luwa Aɲtakiya. ²⁸ Mamu sani mataba taɲ ta hgə lu ka Agabus. Ka'a mantsa: «Dza'a slaku maya ta ghəɲa hadik demdem,» ka'a manda ya mnana Sulkum nda ghuḅa. Ka slatá tsi tama ma fitika gay Klawdi ta mgham. ²⁹ Ka gwal zlgħay nda ɲuɖuf sladanata mantsa: «Inda mndu, ka vla tsi ta skwi ya laviɲ tsi ta vlay ɲa tsəghay ɲa kata zwanama ta nzaku ma hadika Zudiya,» ka həɲ. ³⁰ Ka tskaftá həɲ, ka vlanťá i Barnabas nda Sawulu, ɲa klanťá la galata mnduha ma hadika Zudiya.

12

¹ Ma va tsa fitik ya, ka zraftá mgham Hiridus ta ghuya danwa ɲa Igliz. ² Ka dzatá tsi nda kafay ta Yakubu, zwanamani ma Yuhwana. ³ Ta nghə tsi ná, zdəganazda tsa skwi ya ta la Yahuda. Ka ksafťá tsi ta Piyer guli ma fitika skala buradi kul had is mida ya. ⁴ Tahula ksafťani, ka tsamtá tsi ma gamak. Ka pghatá tsi ta ghuḅa sludzi fwad fwad ɲa mbaɖay taɲ ta vgha ta nghay. Tahula kdata ma skala Pak ta ndana tsi ta tsanaghatá guma banluwa. ⁵ Ma tsa

ɲatá Piyer ma gamak ya tama, ka ɲavata Igliz ka maga du'a ka ɲɗaɲɗa ta ghəɲani.

Zliɲtá Piyer

⁶ Ta tsa rvidik ɲa tsadakwa vlani ya ta ndana Hiridus ta tsanaghatá guma. Ta hani Piyer nda tsatani ma tsuhwalha his ma takataka sludziha his. Ta nzaku gwal ngha watgha guli nda tvə watgha. ⁷ Gi ka zlagaptá duhwala Lazglafta ka tsuwadakanaftá vli ma tsa dzuguvi ya. Ka nduhudantá tsi ta Piyer ma ɲwazli6. «Sli'afslí'a mis-immisim,» ka'a nda tsi. Gi stak saha tsa tsuhwalha ya tsa ta dzvani. ⁸ «Hbana banava gha ka sudamta ka ta baɓaha gha,» ka duhwala Lazglafta nda tsi. Ka magatá tsi mantsa. «Fava lguta gha, sawi mista ɗa,» ka'a nda tsi. ⁹ Ka saghu Piyer ma gamak mista tsa duhwala Lazglafta ya. Zbaɲ a tsatsi kazlay: Kahwathwata na skwi ta magə duhwala Lazglafta na re ari ki na kə'a wa. Zlah suni na skwi na ta fidaghata, ka tsatsi ta ndanay. ¹⁰ Ka tsughwadagaptá həɲ ta taɲtaɲa ghuɓa tsa gwal ta ngha mnduha ya, tsughwadapha həɲ ta mahisani. Ka lagha həɲ tavata sana watgha haf lu nda kufur ta tva lami da huda luwa. Ka gunutá tsa watgha ya ka ghəɲani ta wa ira taɲ. Ka sabə həɲ, ka ksafítá həɲ ta tvi, gi ka zlanatá duhwala Lazglafta hada.

¹¹ Ma tsa fitik ya zrafta Piyer ta snaɲtá skwi ta magaku. «Ndanana, grafta yu dar kazlay: Mgham Yesu ta ghunagatá duhwalani klaptá i'i ma dzva Hiridus nda ya ma inda ghwadaka skwi si ta kumə la Yahuda ta sladighatani,» ka'a.

¹² Na snaɲtani kazlay: Manda va tsaya nzakwani kə'a, ka sli'aftá tsi ka laghwi da Mari mani ma

Yuhwana, ta hgə lu ka Markus ya. Hada, nda hiḅa tskatá vgha mnduha ta maga du'a. ¹³ Ka lagha Piyer dzanṭá watgha lamə da həga. Ka gavadaghatá sana marakw ka kwalva, ta hgə lu ka Ruda, da sna lwani. ¹⁴ Ka tsatsaftá tsi ta lwa Piyer, ka rfu tsi ta rfu. Ma ṅa gunatani ta tsa watgha ya ná, ka hwayaghatá tsi da huḁa həga da mnay kazlay: Wa'a Piyer ma bli kə'a. ¹⁵ «Nda ksa ka da skwi ra!» ka həṅ nda tsi. «Kahwathwata ta mna yu,» ka'a ta ghəṅani. «Ba sulkumani ya,» ka həṅ. ¹⁶ Mbaḁa Piyer ka gḁavata ta dza watgha. Manda gunata taṅ ta watgha ka nghanṭá həṅ ta Piyer. Ka ndərmim həṅ. ¹⁷ Kḁkəḁkḁ, ka Piyer nda dzvu ka lḅanató həṅ. Ka rusanaftá tsi ta həṅ ka Mgham Yesu kligiṅta ma gamak. «Ka dza'a kuni da rusanaftá i Yakubu nda sanlaha ma zwanama,» ka'a nda həṅ guli. Ka gi sabə tsi ka laghwi da sana vli. ¹⁸ Tsadakwa vlani, ka kḅutá la sludzi katakata. «Ka wu nuta na Piyer na tama?» ka həṅ. ¹⁹ «Psawa manda va psay,» ka Hiridus. Lay, ngha a wa. Laghani ka ḁadawanaptá vli ta tsa gwal si ta nghay ya. Ka vlatá tsi ta tvi, ṅa pslatá həṅ. Tahula tsa, ka sli'aftá Hiridus ma Zudiya ka laha da luwa Sezare, ṅa nzḁavata ka fitik tsəḅakw hada.

²⁰ Ka ḅasaftá mgham Hiridus ta ṅuḁuf katakata ta ghəṅa gwal ma luwa Tir nda Siduṅ. Ka dzraftá tsahaya ta wi ka skwa turtuk ṅa lagha ta kəmani. Ka sutá həṅ ta ghəṅa Blastus ta nzakway ka zwira mgham ya. Ka lagha həṅ ḁawa dzrafta nda mgham, kabga ma haḁika tsa mgham ya ta saba skwi ṅa zay taṅ. ²¹ Baḁu tsa fitik tsaf həṅ ya, ka suḁavatá Hiridus ta lguta ma mgham mghamani, ka nzafta ta dughurukwani, ka ṅəzlatá tsi baṅluwa.

²² «Lazglafta ta gwada, mndu a wu,» ka mnduha hlaftá wi. ²³ Gi hadahada, ka dzunťa duhwala Lazglafta ta Hiridus, kabga kwalani kul vlanťa glaku ta Lazglafta. Ka dughwadutá mtarak, ka mtutá tsi.

²⁴ Mbada gwada Lazglafta ka ta vgha, ka sgaku mbsaka gwal zlgħay nda ŋuduf nda sga. ²⁵ Manda kďinťa i Barnabas nda Sawulu ta slna ya ghunaf lu ta həŋ da Ursalima, ka vraghutá həŋ. Ka klintá həŋ ta Yuhwana, ta hgə lu ka Markus ya, mista taŋ.

13

Zabaptá i Barnabas nda Pwal ŋa dza'a mna Lfida Gwada

¹ Ma Igliza luwa Anťakiya ná, mamu la anabiha nda gwal ta tagha skwiha ŋa mnduha. Hahəŋ na i Barnabas, nda Simeyuna ta hgu lu ka mnda ŋra ya, nda Lukiyus mnda la Sireŋ, nda Manahəŋ ta glafta kawadaga nda Hiridus, ya si ta ga mgham ta hadika Galili ya, nda Sawulu. ² Ma sana fitik, ka tskavatá həŋ ka maga du'a nda sumay. «Hlapwa i Barnabas nda Sawulu ya mataba ghuni, ŋa maga slna ya hgan yu ta həŋ,» ka Sulkum nda ghuđa, nda həŋ. ³ Tahula kďinťa taŋ ta tsa suma nda maga du'a ya, ka fanaghatá həŋ ta dzvu ta həŋ ka zlinťa həŋ.

I Barnabas nda Pwal ma luwa Kiprus

⁴ Ka sli'aftá i Barnabas nda Sawulu, ghunafər Sulkum nda ghuđa ta həŋ, ka laghu həŋ da luwa Selusi. Hada ŋlafta həŋ ta kwambalu, ka laghwi ta hadika Kiprus, ta tsavata ma drəf. ⁵ Manda őhadaghata taŋ da luwa Salamina, ka mnə həŋ ta gwada Lazglafta ma həga tagha skwa

la Yahuda. Kawadaga Yuhwana Markus nda hən
 ɲa zlgħanɲá hən. ⁶ Ka tadaptá hən ta tsa hadík
 ya ka ǂhadaghata da luwa Pafus. Ka slanagħatá
 hən ta sana dǂgha, ta hgu lu ka Baryusuwa, sana
 mnda la Yahuda ya ta niɲtá ghəɲani ka anabi.
⁷ Tavata ɲumna tsa hadík ta tsavata ma drəf ya
 ta nzakwa tsi. Tsa ɲumna ya ná, Sergiyus Palus,
 mndu nda ghunizlak ma ghəɲani ya. Ka hgaftá
 tsi ta i Barnabas nda Sawulu, kabga ta kumay ta
 snanatá gwada Lazglafta. ⁸ Lagha tsa dǂgha ta
 hgu lu ka Alimas nda gwada Grek ya, ka dzadza
 wa tan ka zba mbədiɲtá zlgħay nda ɲudufa tsa
 ɲumna ya. ⁹ Mbada Sawulu, ta hgu lu ka Pwal
 ya, nda ndəghatani nda Sulkum nda ghuǂa, ka
 vazlaftá iri tida. ¹⁰ «Kuslembembera magakwa gha,
 dagala nana mnda gha, zwanja halaway ka, ghuma
 inda skwi tdukwa ka. Yawu dza'a zlanɲa kagha ta
 mbədiɲtá tva Lazglafta ta nzakway ka tdukwani
 na? ¹¹ Kzla tama, wya Mgham dza'a dzughusta,
 ɲa ghulpəta gha. Dza'a nzdavanzda ka, had ka
 dza'a nghanɲá fitik wu,» ka'a. Gi hadahada tǂik
 vli ta wa ira Alimas manda vli girvidik. Ka tatam
 tsi ta tatamaku ka zba mndu ɲa ksay ta dzvu.
¹² Nghanata ɲumna ta tsa skwi ta maguta ya ná, ka
 zlgħaftá tsi nda ɲudufani. Lanafla tsa skwi ta taghə
 lu ta ghəɲa Mgham Yesu ya katakata.

I Pwal nda Barnabas ma luwa Anɲakiya

¹³ Ka sli'aftá i Pwal nda grahani ka lami da
 kwambalu ma luwa Pafus, ka laghwi da Perge
 ta hadika Pamfali. Ka dgatá Yuhwana Markus
 ta vgha nda hən, ka vraghuta da luwa Ursal-
 ima. ¹⁴ Ka sli'iglaftá hən ma luwa Perge, ka

laghwi da luwa Anṭakiya ta hadika Pisidi. Baḏu Sabat, ka lamə həŋ nzata ma həga tagha skwa la Yahuda. ¹⁵ Tahula dzadzaŋafta lu ta vli ma deftera zlahā Musa, nda ya ma deftera anabiha, ka maliha ma tsa həga tagha skwa la Yahuda ya nda həŋ mantsa: «Zwanama ḏa, ka mamu gwada da kaghuni ŋa vlanṭá mbraku ta mnduha, laviŋlava kuni ta gwaday ndana,» ka həŋ. ¹⁶ Ka sli'aftá Pwal, ka'a nda dzvu nda dzvu mantsa: Snawasna la Isra'ila nda inda gwal ta tsəlbu ta kəma Lazglafta! ¹⁷ Lazglafta mnduha la Isra'ila ta zbaptá dzidziha mu ŋa ŋlanaftá həŋ, ma fitika nzakwa taŋ ta hadika Masar. Ka hliŋṭá tsi ta həŋ ma tsa hadik ya nda mbrakwani. ¹⁸ Ta klay ta vaku fwaḏ mbsak maga tsi ta su'a nzaku nda həŋ ma mtak. ¹⁹ Tahula tsa, ka zadānatá tsi ta mndəra mnduha ndəfāŋ ta hadika Kan'ana, ka vlanṭá tsi ta tsa hadik ya ta həŋ, ŋa ŋataŋ. ²⁰ Inda tsa nzakwagapta taŋ ya ná, ta klay ta vaku fwaḏ dərmaek nda hutafmbsak.

«Ka vlanṭá tsi ta gwal ŋa tsanató guma ta həŋ, ha ka sagha ta fitika anabi Samuyel. ²¹ Ka dawu həŋ ta fanamtá mghama taŋ ta həŋ. Ka fanamtá Lazglafta ta həŋ ta Sawulu zwaŋa Kis, ta sabi ma mndəra la Benzameŋ. Fwaḏ mbsak vakwani ta ga mgham ta ghəŋa taŋ.

²² «Ka mbəḏanató Lazglafta ta hul ta Sawulu, ka mbəḏanamtá ga mgham ta Dawuda ta ghəŋa taŋ. “Slafsla yu ta Dawuda, zwaŋa Yesay. Zḏəghihazḏa, dza'a magay ta inda skwi ya ta kumə yu,» ka'a. ²³ Nda ma zivra Dawuda kləganaghata Lazglafta ta la Isra'ila, ta mnda mba mndu, ta nzakway ka Yesu, manda ya tamaf tsi ta imi ta sləməŋ ya. ²⁴ Ma kdaku Yesu ka saha, mnanamna Yuhwana ta inda

la Isra'ila kazlay: Mbədanafwambəda ta nzakwa ghuni, ka magaghunafta lu ta batem guli kə'a. ²⁵ Ndusakwa fitika kdayni ta slnani, ka'a mantsa: "Duŋwa wa ya ka kaghuni nda i'i na? Ya tsa mndu ta kzlə kaghuni ya a i'i wa. Wa a tsatsi ta sagha nda hula da, slaghwa a yu dər ka plaptá zu'a ba'abah ma səlani wa,"» ka'a.

²⁶ «Zwanama da, kaghuni ta nzakway ka zivra Abraham, nda kaghuni ta zləŋa Lazglafta tani, ŋa amu tsghəgamaghata lu ta na gwa'ada ta mbaku na. ²⁷ Tsaw tama, tsatsaf a mnduha ma Ursalima nda mghamha tani ta Yesu wa. Sna a həŋ ta tsa gwa'ada la anabi ta dzaŋə lu inda sabat ya guli wa. Ka dzanaghatá həŋ ta ghəŋa skwi mna la anabi, nda ma dzata taŋ ta Yesu. ²⁸ Dər ma slanagha a həŋ ta skwi prək ka dzata ma mndani wu, dzadza ta na mndu na, ka həŋ nda Pilat. ²⁹ Tahula kdīŋta magatá skwi manda ya nda vinda ta ghəŋani ma deftera Lazglafta, ka klaghatá həŋ dzata ta udza zləŋay. Ka klagatá həŋ ka famta ma kulu. ³⁰ Ama ka sli'aganaptá Lazglafta mataba gwal nda rwa. ³¹ Nda ndəgha fitikani ta mara vgha ŋa gwal ta sli'afata ma Galili kawadaga nda tsi, ka lafi da Ursalima. Tsa mnduha ya ta nzakway ndanana, ka masləmtsəkani da mnduha la Isra'ila. ³² Vərda aŋni, tsa Lfida Gwa'ada ya ta mnaghunata aŋni. Tsa ta ta imi tanaf Lazglafta ta zləməŋ ta dzidziha mu ya ná, ³³ magama ta amu, ta nzakway ka zivra taŋ ya Lazglafta, ma sli'aganaptani ta Yesu ma mtaku. Wya skwi nda vinda ma Zabura his:

“Zwaŋa da ka,

gita yata yu ta kagha,”* ka’a.

³⁴ Sli’aganapsli’a Lazglafta ta Yesu ma mtaku, walglan̄ta a ta mtuta ŋa fəgladamtá mblani da kulu ŋa rwutani wa.

“Tsaya kəl Lazglafta ka mnay kazlay:

Dza’a vlaghunavla yu ta tfawi nda ghuḅa,
nda fa ghəŋ tida,

ya tanaf yu ta imi ta sləməŋ ta Dawuda† kə’a ya.”

³⁵ Ka’a ma sana vli guli na:

“Had ka dza’a zlanatá mnda gha
ŋa rwutani ma kulu wu,”‡ ka’a.

³⁶ Ma fitika nzakwa Dawuda nda hafu ná, mnda ksanatá slna ta Lazglafta ya. Maganamaga ta skwi ta kumə tsi. Ka mtutá tsi, ka lamtá lu tavata dzidzihani, ka rwuta tsi. ³⁷ Ama tsa mndu sli’aganap Lazglafta nda hafu ya, walaŋ a rwaku ta ksantá tsatsi wa. ³⁸ Mantsa tama zwanama, dīna ka snan̄ta ghuni kazlay: Əŋka’a ka tsa Yesu ya kəl lu ka mnaghunan̄ta nda pla dmakwa ghuni kə’a. Traptra zlaha Musa ta klaptá kaghuni ma tsa dmakwa ghuni ya. ³⁹ Ama inda mndu ta zlghaftá Yesu ná, falau’ vghani. ⁴⁰ Daswa ka kuni tama, da slaghunaghatá skwi mnə la anabi kazlay:

⁴¹ “Kaghuni gwal ta mna mbrəs nda Lazglafta,
nghawangha, ndərmima wa ndərmima,
ka zwadutá kuni, kabga dza’a magay yu
ta fitika ghuni ta mandərmimi,
ya dər ma kinawu rusaghunafta lu ná,
grafta a kuni dekdək wu kə’a ya§”».

* **13:33** Ngha ta Zabura 2:7. † **13:34** Ngha ta Isaya 55:3.

‡ **13:35** Ngha ta Zabura 16:10. § **13:41** Habakuk 1:5.

⁴² Manda saba i Pwal nda Barnabas ma həga tagha skwi, «Kdəkwaɔkɔk, ka vɔakta kuni baɔu sana Sabat da mnəglaɔnatá na gwada na,» ka lu nda həɔ. ⁴³ Tahula gazlata mnduha, ka sli'aftá ndəghata la Yahuda nda gwal ta lami nda la da dina la Yahuda mista i Pwal nda Barnabas. Ka ghu həɔ ta yiva. Ka vlə i Pwal nda Barnabas ta mbraku ɔa taɔ. «Dihavawa diha ma zɔakatahuda Lazglafta,» ka həɔ nda həɔ.

⁴⁴ Sagha tsa sana Sabat ya, ka tskavatá wər mnduha ma tsa luwa ya demdem ɔa sna gwada Lazglafta. ⁴⁵ Nghay la Yahuda ta tsa tskata mnduha ya, ka lamə həɔ nda draku, ka dzadzə həɔ ta wa i Pwal, ka raraza həɔ. ⁴⁶ Zləɔaɔ a i Pwal nda Barnabas ta həɔ wa. Ka həɔ mantsa: «Nda ra má ka tiɔlaghutá mna gwada Lazglafta ɔa kaghuni mazlay, ka kwalaghutá kaghuni. Ra a aɔni ka mutsa hafu ɔa kɔkedzen wu ka kuni ya, dza'a mbəɔdaghutá vgha ɔni nda tvə gwal kul nzakway ka la Yahuda ndana tama. ⁴⁷ Wya skwi mnaɔna Mgham Lazglafta:

“Fafa yu ta kagha ka tsuwadaka gwal kul nzakway
ka la Yahuda,

ɔa mnay gha ta gwada ta mbaku*
ta ghəɔa hadik tender,» ka'a.

⁴⁸ Snay gwal kul nzakway ka la Yahuda ta tsa gwada ya ná, ka rfu həɔ ta rfu, ka zləzlvu həɔ ta Lazglafta. Ka zlghaftá inda gwal thanaf lu ta hafu ɔa kɔkedzen, ta həɔ.

⁴⁹ Ka tutá gwada Mgham Lazglafta ma tsa luwa ya demdem. ⁵⁰ Ka sli'amtá la Yahuda da gagaftá

* **13:47** Ngha ta Isaya 49:6.

gwal dagaladagala ta zlən̄a Lazglafta, nda gwal dagaladagala ma luwa tani. Ka ganaktá hən̄ ta giri n̄a i Pwal nda Barnabas, n̄a n̄awaftá hən̄ ma hadika tan̄. ⁵¹ Ka tukwanatá i Pwal nda Barnabas ta rgitika s̄ela tan̄ ta hən̄, ka laghwa tan̄ da luwa Ikwaniya. ⁵² Ta ndaghutá n̄udufa gwal zlghay nda n̄uduf ma luwa An̄takiya da rfu, nda ya nda Sulkum nda ghuḅa tani guli.

14

I Pwal nda Barnabas ma Ikwaniya

¹ Manda ḡhadaghata i Pwal nda Barnabas da luwa Ikwaniya, ka lamə hən̄ da h̄əga tagha skwa la Yahuda, ka mnə hən̄ ta gwada Lazglafta. Ma tsa mnay tan̄ ya, ndada a ndəghatá la Yahuda nda la Grek ta zlghafta nda n̄uduf wa. ² Ama mbada tsa la Yahuda kul zlghafta nda n̄uduf ya, ka gagaftá gwal kul nzakway ka la Yahuda n̄a gwaftawi nda hən̄ ka zba gwada da zwanama. ³ Kulam nda tsa, ka nzdavata i Pwal nda Barnabas ma tsa luwa Ikwaniya ya. Ka mnə hən̄ ta gwada Lazglafta ka n̄dan̄da nda fatá ghən̄ dar ta Mgham Lazglafta. V̄erda gwada tsa gwada ya, ka Mgham Lazglafta nda hən̄ nda ma v̄lan̄tani ta mbrakwa maga mazəmzəm, nda mandərmimi ta hən̄. ⁴ Ka dgavaptá mnduha his gamndər ma tsa luwa ya. Gəts ya laha mista la Yahuda, gəts ya laha mista gwal ghunay. ⁵ Ka dzraftá la Yahuda, nda gwal kul nzakway ka la Yahuda, nda maliha tan̄ ta wi, n̄a lin̄tá i Pwal nda Barnabas nda pala n̄a pslatá hən̄. ⁶ Ka snanaghatá tsi ta i Pwal nda Barnabas. Ka laghu hən̄ da d̄id̄ifa v̄gha ma luwa Listra, nda

ya ma luwa Derba ta hadika Ikwaniya, nda ya ma luwaha ta wanafta. ⁷ Ka mnə həŋ ta Lfida Gwada ma tsa vliha ya guli.

I Pwal nda Barnabas ma Listra

⁸ Ma tsa Listra ya guli, mamu sana mndu nda rwa səlani ta kul walaŋta mbadaŋta mbada daga yagata, ta nzakwani hada. ⁹ Ka fatá tsi ta sləməŋ ka sna tsa gwada ta mnə Pwal ya. Ka faftá Pwal ta iri tida. Ta nghə tsi ná, mamu zlghay nda ŋuduf da tsi prək ka mbanafta. ¹⁰ Ka Pwal nda tsi mantsa: «Sli'afslí'a ka sladata ka nda səla gha,» ka'a nda tsi nda lwi dagala dagala. Gi vđuk kə'a valavata, ka mbadə tsi ta mbada. ¹¹ Nghanata tsa tskata mnduha ya ta tsa skwi maga Pwal ya, ka hlaftá həŋ ta wi nda gwada Ikwaniya ta nzakway ka gwada taŋ. «Wana sli'agata lazglaftaha manda mnda səla tsakwam tsakwam da slamaghata*,» ka həŋ. ¹² «Zeyus» nana, ka həŋ nda Barnabas. «Hesmes» nana, ka həŋ guli nda Pwal, kabga tsatsi ta gwada. ¹³ Ka ksagaghatá mndu ta pla tsa Zeyus banaf lu ta həgani ta tva lami da tsa luwa ya ta lghəŋha rkanaf tsi ta rka ta watgha tsa həga ya. Ta kumay tsatsi nda tsa tskata mnduha ya tani, ta planatá ghəŋ ta i Barnabas nda Pwal. ¹⁴ Snaŋta tsa gwal ghunay ta nzakway ka i Barnabas nda Pwal ya ta tsa skwi ya, ka kwahinťá həŋ ta lgut ta vgha taŋ, ka ndadamta da taba tsa tskata mnduha. Ka həŋ mantsa: ¹⁵ «Nawawanawa zwanama, nahgani na dza'a kuni magay na? Mndu aŋni manda va kaghuni tane. Lfida Gwada ŋa aŋni ta kləgaghunaghata, ka zlaŋta kuni ta skwa wuyayha

* **14:11** Ngha ta Slna gwal ghunay 28:6.

ka mbəɖakta kuni ta vgha tvə Lazglafta ya nda hafu mida, ya ta magaftá luwa nda haɖik, nda inda skwiha mida tani. ¹⁶ Ghalya ná, zliniszla ta tvi ta mnduha ɲa ksa tvi ya ta kumə həŋ. ¹⁷ Aŋ mndani, ta kwalaghu a Lazglafta ta maraŋtá ghəŋani nda maga zɖaku wa. Ta nzəgaghunanza ta imi daga ta luwa, ta magaku skwi ma vwaha ghuni, ta hasl nda hasla kuni ta skwa zay, ta taku ɲuɖufa ghuni da rfu,» ka həŋ. ¹⁸ Kulam nda va tsa mnay taŋ mantsa ɲa taŋ ya, zlahzlah ka həŋ pyaftá həŋ ta dza'a pla ghəŋ ɲa taŋ.

¹⁹ Ta ma tsa gwada ya həŋ, ka sli'adaghatá la Yahuda ma luwa Aŋtakiya nda gwal ma luwa Ikwaniya, da baraftá tsa tskata mnduha ya. Ka zləzlərtsə lu ta Pwal ma ɲa dzata. Zlah nda mta tama ka lu ka tsəhidin̄ta tahula luwa ta wa mazawa. ²⁰ Ama ka lagha gwal zlghay nda ɲuɖuf wanaghatá vgha, ka sli'aftá tsi ka lami da huɖa luwa.

Gamahtsimani, ka sli'aftá tsi kawadaga nda Barnabas ka laghwi da luwa Derba.

Vraghata da Aŋtakiya ta haɖika Siri

²¹ Ka mnə həŋ ta Lfida Gwada ma tsa luwa ya. Ka mutsaftá həŋ ta ndəghata gwal ta zlghafta nda ɲuɖuf. Tahula tsa, ka vraghatá həŋ da luwa Listra, nda ya da luwa Ikwaniya, nda ya da luwa Aŋtakiya ta nzakway ta haɖika Pisidi ya. ²² Ka vlan̄tá həŋ ta mbraku ta tsa gwal zlghay nda ɲuɖuf ya, ɲa dihavata taŋ ma zlghay nda ɲuɖufa taŋ. «Nda ma ghuya ɖaŋwa kavghakavgha dza'a lama lu da ga mghama Lazglafta,» ka həŋ, nda həŋ. ²³ Ka paghanamtá həŋ ta gwal ɲa ngha mnduha ta həŋ ma inda vla guya

ta ghəŋa mnduha Lazglafta. Tahula ndəbata taŋ ta dzvu kawadaga nda suma, ka fanamtá həŋ ta tsa mnduha ya ma dzvu ta Lazglafta, ya zlgħaf həŋ.

²⁴ Ka sli'aftá həŋ ka lagħwi nda ta hadika Pisi-sidi, ka bhadaghatá həŋ ta hadika Pamfali. ²⁵ Ka mnə həŋ ta gwada Lazglafta ma luwa Perge. Ka sli'aftá həŋ ka laha da luwa Atali. ²⁶ Ka sli'aftá həŋ nda kwambalu hada guli, ka lagħwi da luwa Antakiya ta nzakway ta hadika Siri ya. Ma tsa luwa ya mutsafta həŋ ta zďakatahuda Lazglafta ŋa maganatá slna ya kďa həŋ ta magay. ²⁷ Manda bhadaghata taŋ, ka tskanatá həŋ ta Igliz, ka rusu həŋ ŋa taŋ ta inda skwi ya magə Lazglafta nda həŋ, nda ya kə'a guninistá tva zlgħay nda ŋuduf ta gwal kul nzakway ka la Yahuda guli. ²⁸ Ka hanavatá i Pwal nda Barnabas katakata ma luwa Antakiya kawadaga nda gwal zlgħay nda ŋuduf.

15

Tskata vgha ma Ursalima

¹ Mamu sana mnduha ta sli'afta ta hadika Zudiya, ka lagħa da Antakiya da tagħay ŋa zwanama kazlay: «Ka tsa a kuni ta fafaďa ghuni manda ya mna zlahá Musa wu katsi ná, mbaf a kuni wa» kə'a. ² Zďəgana a tsa tagħa skwa taŋ ya ta i Pwal nda Branabas wa. Ka zlərdə həŋ ta wi nda həŋ ta ghəŋani ka ŋďaŋďa. Ka lu tama mantsa: Ka la i Pwal nda Barnabas nda sanlaha mataba mu da Ursalima slanaghatá gwal ghunay, nda la galata mndu, ka tsinťa həŋ ta gwada ta ghəŋani, ka həŋ. ³ Ka klaftá gwal zlgħay nda ŋuduf ta skwi ŋa mbada taŋ. Ka ksafťá həŋ ta tvi nda ma Finisi nda ya nda ma hadika Samari, ka dza'a nda rusay, ka

gwal kul nzakway ka la Yahuda zlgħaftá Mgham Yesu. Ka rfu inda zwanama ta rfu katakata ta ghəṇani. ⁴ Bhadaghata taṇ da Ursalima, ka tsu'aftá Igliz, nda gwal ghunay, nda la galata mndu, ta həṇ. Ka rusu həṇ ṇa taṇ ta skwi magə Lazglafta nda həṇ. ⁵ Mbaḍa sanlaha mataba la Farisa ta zlgħaftá Yesu, ka sli'avafta. «Datsay gwal kul nzakway ka la Yahuda ta fafaḍ, ka maga həṇ ta skwi ya mna zlahá Musa guli,» ka həṇ. ⁶ Ka tskavatá gwal ghunay nda la galata mndu, ṇa nḡha gwada ta ghəṇani. ⁷ Ka gwadanagħatá həṇ ta gwada katakata ta ghəṇani. Ka sli'aftá Piyer, ka'a mantsa: «Zwanama, nda sna kuni manda ghalya kazlay: Mataba ghuni zbapta Lazglafta ta i'i ṇa mnanaṇtá Lfida Gwada ta gwal kul nzakway ka la Yahuda, kada snaṇta həṇ ṇa zlgħafta taṇ ka'a. ⁸ Ka maraṇtá Lazglafta ya nda sna ta ṇuḍufa inda mndu, ka tsu'aftá həṇ nda ma vlaṇtani ta Sulkum nda ghuḅa ta həṇ manda ya vlama tsi ta amu ya guli. ⁹ Haḍ sana skwi dgana Lazglafta ta amu nda hahəṇ manda ghuḅiṇtani ta ṇuḍufa taṇ, ma zlgħafta taṇ wa. ¹⁰ Ndanana tama ní, kabgawu ta kəl kuni ka zlurga Lazglafta nda fanagħatá gwal zlgħay nda ṇuḍuf ta ndəgaku ya trap dzidziha mu nda amu tani guli ta kərtay na? ¹¹ Nda ma zḍakatahuda Mghama mu Yesu Kristi fatá ghəṇa amu ta mbaku manda va hahəṇ guli,» ka'a.

¹² Sew, ka tsa tskatá vḡha ya nzata. Ka zlraftá i Barnabas nda Pwal ta rusa mazəməzəḡha nda skwa mandərmimi maga Lazglafta nda ma hahəṇ mataba gwal kul nzakway ka la Yahuda. ¹³ Kḍakwa taṇ ta gwada ta gwada, ka zlraftá Yakubu ta gwada, ka'a mantsa: «Zwanama,

swidwa! ¹⁴ Rusamaf rusa Simun ká Lazglafta zlaftá nghapta ka gwal kul nzakway ka la Yahuda, ka zabaptá tsi mataba tan ta gwal na nzata ka nani. ¹⁵ Ka guram nda tsaya gwadata la anabi ta gwađa tan, manda ya nda vinda kazlay:

¹⁶ “Tahula tsaya dza’a vragavra yu, na bəglafta da ta həga Dawuda ta zluta ya. Na payafta da ta tsa badzatani ya, ka sladanafta.*

¹⁷ Mantsa ya dza’a kəl hamata mnduha, ka tsa gwal kul nzakway ka la Yahuda hagaf yu na nzakway ka na da ya ka psa i’i, ka Mgham Lazglafta ta maga tsa skwiha ya

¹⁸ mnata daga manda ghalya.”

¹⁹ Ka kdə Yakubu ta mna gwadani. Ma vlan lu ta ghuya danwa ta gwal kul nzakway ka la Yahuda ta mbəđaktá vgha da Lazglafta, ka i’i nda na da.

²⁰ Skwi na vindanaftá hən na: Zlanja tan ta wuya skwi, nda hliri, nda za skwi bərtá lu nda bərtá†, nda za us, kabga ²¹ daga ma nzakwagaptá, mamu mnduha ta mna gwada Musa ma inda luwa. Ta dzadzanay lu guli inda fitika Sabat ma həga tagha skwa la Yahuda,» ka’a.

Tsgħa ta lwi na gwal kul nzakway ka la Yahuda

²² Mantsa tama, ka ndanatá gwal ghunay nda la galata mndu, nda gwal zlghay nda nɔdɔf, ta pasaptá mnduha mataba tan na ghunay da Anṭakiya kawadaga nda i Pwal nda Barnabas. Ka psaptá hən ta i Yuda ta hgu lu ka Barsaba ya, nda Silas.

* **15:16** Ngha ta Amus 9:11-12. † **15:20** Ngha ta Levitik 18:6-18 nda Levitik 17:10-16.

Nda sgit ta hən his his mataba zwanama. ²³ Wya ka hən vindanamtá delewer ta hən ma dzvu:

«Añni gwal ghunay nda la galata mndu ya ta ga zgu ña ghuni zwanama ta nzakway mataba gwal kul nzakway ka la Yahuda ma luwa la Añtakiya, ta hadika Siri nda ya ta hadika Silisi. ²⁴ Snañnagha sna gwada ta ghəña sanlaha ma mndu ta sli'afra da añni, ka lafi da kəaghunafta kawadaga nda graha ñni i Barnabas nda Pwal. ²⁵ Ka nzanaghatá ñni demdem ta ghəñani, ka dgaptá hya mida. Ka zabaptá ñni ta mnduha ña ghundaghunafta kawadaga nda graha ñni i Barnabas nda Pwal. ²⁶ Hahəñ gwal ta vlatá hafa tañ ña maganató slna ta Mghama mu Yesu Kristi. ²⁷ I Yuda nda Silas ta ghunədaghunafta ñni mista tañ, ña rusaghunafta tañ nda wubisima tañ ta va na skwi vindaghu-naf ñni na. ²⁸ Skwi ta zdəganató Sulkum nda ghuḅa nda añni tani ná, va a ñni ta faghunaghatá ndəgaku, ka malaghutá ya ta raku tkwe' ka magay wa. Wya skwi ña magay ghuni: ²⁹ Yaha kuni za slu'a skwa wuyay, yaha kuni za us, yaha kuni da za slu'a skwi bərtá lu nda bərtá, yaha kuni hliri‡. Ka zlanzla kuni ta maga tsa skwiha ya katsi ná, magamaga kuni ta skwi dina. Ləñləñ ka kuni nzata,» ka hən.

³⁰ Ka zlanjá i Pwal nda Barnabas nda Yuda nda Silas ta hən ka laghwi da Añtakiya. Ka tskanatá hən ta gwal zlgəhay nda ñuduf, ka vlanjá hən ta tsa skwi vindanaf lu ya ta hən. ³¹ Tahula dzanaghta, ka rfu hən demdem ta rfu nda mbraku ya vlan lu ta hən. ³² I Yuda nda Silas ta nzakway ka

‡ 15:29 Ngha ta Slna gwal ghunay 15:20.

la anabi ya, ka nzdavata hən ta mna gwada ɲa taɲ ɲa lɔa ɲuduf ɲa taɲ, ka mbra hən ma zlg hay nda ɲuduf. ³³ Tahula nzdavata taɲ tsəbakw fitik hada, «ka ɓhata kuni dughwana tama zwanama!» ka gwal zlg hay nda ɲuduf nda hən, ɲa vra taɲ slanaghatá gwal ta ghunaftá hən. [³⁴ Sli'af a yu wu, ka Silas ka nzaghuta hada.] ³⁵ Ka nzatá i Pwal nda Barnabas ma luwa Anɲakiya. Ka taghə hən ta skwi ɲa mnduha, ka mnə hən ta gwada Mgham Lazglafta kawadaga nda sanlaha ma mnduha.

Dga vgha i Pwal nda Barnabas

³⁶ Tsəbakw fitik tahula tsa, «vru u vra da inda vli mana u ta gwada Mgham Lazglafta, ka dza'a u naghanaghatá zwanama, ka kinawu nzakwa taɲ,» ka Pwal nda Barnabas. ³⁷ Si ta kumay Barnabas ta kliɲtá Yuhwana ta hgu lu ka Markus ya, mista taɲ. ³⁸ Lanaf a tsa dza'ani mista taɲ ya ta Pwal wu, kabga daga ta hadika Pamfali ta tsaghutá tsi ta vgha ka kwalaghutá kda dza'a maga slna kawadaga nda hən. ³⁹ Ka zlərdanaftá hən katakata, ka dɓatá hən ta vgha. Ka klaghatá Barnabas ta Markus mistani, ka ɲlaftá hən ta kwambalu ka laghwi ta hadika Kiprus. ⁴⁰ Ta zba'atá Pwal ta Silas. «Mista gha ka Lazglafta!» ka zwanama nda Pwal, ka sli'aftá tsi ka laghwi. ⁴¹ Ka rə tsi ta hadika Siri nda hadika Silisi, ka vla mbraku ɲa Igliz.

16

Pghafta Timute ta i Pwal nda Silas

¹ Ka ɓhadaghatá Pwal da luwa Derba, nda ya da luwa Listra guli. Mamu sana mnda Zlg hay nda ɲuduf hada, Timute hgani. Makwa la Yahuda ta

nuta ka mnda zlgħay nda ɲuɖuf ta yata. Mndəra la Grek dani. ² Ta ghubay tsa zwanama ta nzakway ma luwa Listra nda ya ma luwa Ikwaniya ya ta Timute. ³ Ka kumaftá Pwal ta klay ta səlanı, ka klə tsi. Ka tsanatá tsi ta fafad, yaha gwada da la Yahuda ta nzakway ma tsa vli ya, kabga nda sna həŋ demdem kazlay: Mndəra la Grek dani kə'a. ⁴ Ma inda luwa ta bhadaghata həŋ, ta mnay həŋ ɲa inda gwal zlgħay nda ɲuɖuf ta skwi ya tsin gwal zlgħay nda ɲuɖuf nda la galata mndu ta ghəŋani ma Ursalima. Tsaya skwi ɲa snata ghuni ka həŋ ta mnay ɲa taŋ. ⁵ Ka mbrə Igliz ta vgha ma zlgħay nda ɲuɖuf, ka sgaku mbsaka taŋ inda fitik.

Fanaghata suni ta Pwal ma Truwas

⁶ Ka pyaftá Sulkum nda ghuɓa ta i Pwal nda Silas, ka mna gwada Lazglafta ta hadıka Asiya. Ka sli'aftá həŋ ka laghwi nda ta hadıka Frizi nda ya ta hadıka Galat. ⁷ Ndusadaghata taŋ ta hadıka Misiya, ka kumə həŋ ta dza'a ta hadıka Bitani, ama vlan a Sulkuma Yesu ta tvi ta həŋ wa. ⁸ Ka kdəŋtá həŋ ta dza'a nda ta hadıka Misiya, ka bhadaghata həŋ da luwa Truwas. ⁹ Hada, ka nghanjá Pwal ta sana mnda la Mekaduniya ta sladu ta kəmani ma suni, ta mnay ɲani kazlay: «Sawi da Mekaduniya da kata aŋni kə'a.» ¹⁰ Tahula fanaghata tsa suni ya ta Pwal, ka gi psə ɲni ta tva dza'a da Mekaduniya, kabga grafgra ɲni kazlay: Ta hga aŋni Lazglafta ɲa kla Lfıda Gwada da hada kə'a.

Zlghafta Lidiya ta Yesu ma luwa Filipiya

¹¹ Ka lamə ɲni da kwambalu ma luwa Truwas, ka ksafatá ɲni ta tva dza'a da luwa Samutra ta tsavata ma drəf ya. Gamahtsimani, ka laghu ɲni

da luwa Nyapulis. ¹² Ka sli'aftá ηni hada ka laghu ηni da luwa Filipiya. Tsaya luwa dagala ta tsa hadika Mekaduniya ta nzakway ma dzva la Ruma ya. Tsəbakw fitika ηni gerger ma tsa luwa ya. ¹³ Badú fitika Sabat, ka saghu ηni ma hudá luwa ka laghwi tawa ghwa, dza'a slafsla ηni ta vla ndəba dzva la Yahuda hada ka ηni sizlay. Ka slaftá ηni ta tskata mi'aha. Ka mnə ηni ta gwada ηa taη. ¹⁴ Lidiya hga sana marakw mataba taη, makwa luwa Tiyatir ya. Lguta dva ya nda bla nda bla dzvani ta dzawə tsi. Ta zləηay ta Lazglafta guli. Ka fatá tsi ta sləməη ka sna gwada ηni. Ka gunanəηtá Lazglafta ta ηdufani, ηa tsu'a tsa gwada ta gwadə Pwal ya. ¹⁵ Ka maganafta lu ta batem nduk nda la ga taη tani. «Ka grafgra kuni kazlay: Zlghafzlgaha yu ta Mgham Yesu kə'a, sawa da ini» ka'a ka mbladaghatá aηni da taη.

Nzaku ma gamak ma luwa Filip

¹⁶ Ta dza'a ηni da vla maga du'a ma sana fitik, ka gəmatá ηni nda sana makwa ka kwalva ksu ghwadaka sulkum ta vlanťá mna skwi dza'a magaku ta kəma. Dagala tsemi ta tsanakta tsi ta danahəgani, nda tsa ma slayanşlayanani ya. ¹⁷ Ka gi mbadə tsi mista ηni nda i Pwal. «Nana mnduha na ná, gwal ksanatá slna ta Lazglafta ta luwa ya, tva mbaku ta mnaghunata həη!» ka'a ta dza'a nda guguday. ¹⁸ Nda za fitikhani ta mna tsa gwada ya tama, ka psanaghatá tsi ta Pwal. «Nda hga Yesu Kristi, sabsa ma na makwa na,» ka'a nda tsa ghwadaka sulkum mida ya. Ka gi sabə tsi mida hadahada. ¹⁹ Nghay la danahəgani ma tsa makwa ya ta kwala taη kul fəglafťá ghəη ta mutsa tsemi,

ka hlaftá həŋ ta i Pwal nda Silas, ka hlaghatá ta dawadawa ta kəma gwal dagala dagala. ²⁰ Ka hladaghatá həŋ ta həŋ da mnda tsa guma la Ruma. Ka həŋ mantsa: «Gwada ŋa kətsida mnduha klamak nana mnduha la Yahuda na. ²¹ Ka taghamatá nzaku kul nghanata, kul ramata tsu'ay mu, kul ramata ksay mu ta slna nda tsi, na amu ta nzakway ka la Ruma na,» ka həŋ.

²² Ka pghaftá dəmga ta vgha ta həŋ. Ka susudaghutá gwal guma ta lguta i Pwal nda Silas. «Sləvawa həŋ nda krupi,» ka həŋ. ²³ Tahula sləvaptá həŋ, ka hlaghatá lu ta həŋ da gamak. «Ka ngha ka ta həŋ dina,» ka lu nda mnda ngha gamak. ²⁴ Na mnanata lu ta tsa gwada ya ta mnda ngha gamak, ka hlaghatá tsi ta həŋ da huda həga. Ka tsatsamtá tsi ta səlaha taŋ ma udzu. ²⁵ Ma takala tama, ka magə i Pwal nda Silas ta du'a, ka falaha nda zləzlva Lazglafta. Ta snaysnay hamata la vu'a. ²⁶ Gi ka ghudzavaftá hadik, ka gigdavaftá tughwa tsa gamak ya. Gi ka gwanutá inda watgha tida, ka pwalutá zida ta inda la vu'a. ²⁷ Ka sli'avatá tsa mndu ta ngha həŋ ya. Kə'a kə'a ná, nda gwana tsa gamak ya. Ka tsəhagaptá tsi ta budgwani ŋa dzuvtá vghani, ba sli'aghuslia inda la vu'a kə'a sizlay. ²⁸ «Ma dzuv ka ta vgha gha, wana ŋni demdem hadna,» ka Pwal gugudata. ²⁹ «Pinifwa vu ya,» ka tsa mnda ngha vu'a ya, ka ndadamtá tsi zləmbatá ta kəma i Pwal nda Silas, ta ghudzaku vghani da zləŋ. ³⁰ Tahula tsa ka hligiŋtá tsi ta həŋ. Ka'a nda həŋ mantsa: «Mghamha da, nu dza'a yu magata ka da mbafta yu na?» ka'a. ³¹ Ka Pwal nda Silas mantsa: «Zlghafzlgħa ta Mgham

Yesu Kristi, ka mbafta ka, kagha nda la ga ghuni tani,» ka həŋ. ³² Ka mnanatá həŋ ta gwada Mgham Lazglafta, ɲa tsatsi nda la ga taŋ tani demdem. ³³ Ka hlaghatá tsi ta həŋ ta va tsa rvidik ya ka laghwi ghuβinistá lkuha taŋ. Ka gi maganaftá lu ta batem ta tsa mndu ya nda la ga taŋ tani demdem. ³⁴ Ka klaghatá tsi ta i Pwal nda Silas da taŋ, ka zunustá skwi ta həŋ. Ka rfu tsa mndu ya nda la ga taŋ tani ta rfu, kabga zlgħafta taŋ ta Lazglafta.

³⁵ Tsadakwa vli, ka ghunaftá gwal tsa guma ta mnduha da tsa mnda ngha vu'a ya kazlay: Zliŋzla ta həŋ kə'a. ³⁶ Ka mnda ngha vu'a lami mnanatá Pwal mantša: «Zliŋzla ta həŋ, ka gwal tsa guma tsghadiktá lwi, sabwasa, ka dza'a kuni nda zdaku,» ka'a. ³⁷ Ka Pwal nda tsa gwal ghunadagħa lu ya mantša: «Tsaŋnagħa a lu ta guma wu, ka gi slvaptá lu ta aŋni ta kəma mnduha, ka pghamtá aŋni ma gamak, ta aŋni ta nzakway ka mnduha la Ruma ná, gi ndanana ná, sabwa sa kdekdek ka lu nda aŋni ra? Magava a tsaya mantša wa! Sagħa hahəŋ kaghəŋa taŋ zliŋnista,» ka'a. ³⁸ Ka sli'aftá tsa gwal ghunadagħa lu ya rusanaftá gwal tsa guma. Ka ksiftá zləŋ ta həŋ, snaŋər həŋ kazlay: Mnduha la Ruma i Pwal nda Silas kə'a. ³⁹ Ka lagħa həŋ da ndəba dzvu, ka həŋ mantša: «Ga ghunaga ɲni ta dmaku,» ka həŋ. Ka hliŋiŋtá həŋ ta həŋ ma gamak. Ka ndəbanatá həŋ ta dzvu ta həŋ ɲa sli'afta taŋ ma tsa luwa ya. ⁴⁰ Saba i Pwal nda Silas ma gamak, ka lagħu həŋ da Lidiya. Tahula nghanaghata taŋ ta zwanama, ka vlanťá mbraku ta həŋ ka sli'aftá həŋ ka lagħwi.

17

I Pwal nda Silas ma luwa Tesalunik

¹ Ka ksaghatá hən̄ ta tvi nda ma luwa Amfipulis ka zlagaghata nda ma luwa Apuliniya, ka 6haghata hən̄ da luwa Tesalunik. Hada, mamu həga tagha skwa la Yahuda. ² Hkən Sabata Pwal ta lami ta ghən̄ ta ghən̄ manda ya snu tsi. Ka zlərdə tsi nda hən̄ ta skwi nda vinda ma deftera Lazglafta. ³ Ka paslay ɲa taɲ, ka mnay kazlay: Dza'a ghuyə ghuya Kristi ta dən̄wa, dza'a sli'agapsli'a nda hafu mataba gwal nda rwa kə'a. «Tsəna Yesu ta mnə yu ɲa ghuni na ná, tsaya tsa Kristi ya,» ka'a. ⁴ Ka tdaghata tsa gwada ya ta ghunislaka sanlaha ma la Yahuda ta snay, ka laghu hən̄ mista i Pwal nda Silas. Mantsa ya ndəghata la Grek ta zləɲa Lazglafta, nda ndəghata sanlaha ma mi'aha dagaladagala guli. ⁵ Ka ndəghanafá draku ta ɲudufa sanlaha ma la Yahuda, ka hlafta hən̄ ta la tanda ma luwa, ka sli'anafta hən̄ ta ɲudufa mnduha. Ka sli'adaghata hən̄ da Yasuɲ, ka zbə hən̄ ta i Pwal nda Silas ɲa hla hən̄ ta kəma mnduha, ⁶ slanagha a hən̄ ta hən̄ wa. Ka ksaghatá hən̄ ta Yasuɲ nda sanlaha ma zwanama ta kəma gwal ta tsa guma ma luwa. Ka hən̄ mantsa: «Nana mnduha na ta kətsidanaftá mnduha ta ghəɲa hadik, ka sagha hən̄ da amu ndanana, ⁷ ka tsu'afta Yasuɲ ta hən̄ ga taɲ. Had hən̄ ta sna zlahu ya ta fata mgham Sezar wa. Mamu sana Mgham ta hgə lu ka Yesu, ka hən̄ ta mnay,» ka hən̄. ⁸ Snaɲta mnduha ma tsa luwa ya nda gwal ta tsa guma ta tsa gwada ya, ka sli'avaftá hən̄. ⁹ Ka platá i Yasuɲ nda tsa sanlaha ma zwanama ya ta bika kada zliɲta gwal ta tsa guma ta hən̄.

I Pwal nda Silas ma luwa Bere

¹⁰ Girvidik tama, ka kɔikiɔntá gwal zlgħay nda ɲuduf ta i Pwal nda Silas da luwa Bere. Bhadaghata taɲ da hada, ka lamə həɲ da həga tagha skwa la Yahuda. ¹¹ Mal la Yahuda ma Bere zɔakwa ghəɲa taɲ ka gwal ma luwa Tesalunik, kabga fafa hahəɲ ta ghəɲa taɲ kahwathwata ka sna gwada Lazglafta. Inda fitik həɲ ta vitsa vindatá skwi ma deftera Lazglafta ɲa nghay ka manda va tsaya tsi re, ka manda va tsaya a wa a tsa skwi ta mnə Pwal ɲa taɲ ya. ¹² Nda ndəgha la Yahuda ta zlgħafta nda ɲudufa taɲ. Mantsa ya ndəghata mi'aha dagaladagala mataba la Grek nda zgwana taɲ tani. ¹³ Snaɲta tsa la Yahuda ma luwa Tesalunik ya kazlay: Wa'a Pwal ta mna gwada Lazglafta ma luwa Bere kay guli kə'a, ka sli'adaghata həɲ da tsa luwa ya sli'anaftá ɲudufa mnduha. ¹⁴ Ka gi kɔikiɔntá zwanama ta Pwal nda ta wa drəf, ta nzaghuta i Silas nda Timute ma luwa Bere. ¹⁵ Ka klagħatá gwal pghay ta Pwal, tep da luwa Atina. Ma sli'a taɲ ka vru, ka mnanatá Pwal ta həɲ kazlay: Ka sagħa i Silas nda Timute slidighata misimmisim ya kə'a.

Pwal ma luwa Atina

¹⁶ Ma tsa nzakwa Pwal ta kzla i Silas nda Timute ma luwa Atina ya, ka nanaghantá tsi ta skwa wuyayha ma tsa luwa ya, ka kuzlanaftá tsi ta ɲuduf katakata. ¹⁷ Mantsa tama, ka ghu tsi ta yiva nda la Yahuda, nda ya nda gwal ta zləɲa Lazglafta ma həga tagha skwa la Yahuda. Mantsa ya guli nda inda mndu ta guyatá tsi nda həɲ ta dawadawa vli inda fitik. ¹⁸ Mamu gwal ta tagħa dzaɲa tva mbaɔa gwada ta hgə lu ka la Ipikuri, nda Situyikiya ta mbaɔa gwada nda tsi guli. «Nu ta yə

na mndu na katək na?» ka sanlaha. «Gwadā ta sana Lazglafta kul had hadna ta gwadē tsi.» Ka sanlaha, kabga snay taŋ ta mnay Pwal ta gwadā ta Yesu nda sli'agapta ya sli'agap tsi mataba gwal nda rwa. ¹⁹ Ka klaghatá həŋ ta Pwal mista taŋ, ka kladaghata ta kəma gwal dzra gwadā ta sana kudunur ta hgə lu ka Ariyupas. «Dza'a snaŋnamsna ka ta na lfidá skwi ta taghə ka na rki na? ²⁰ Nana gwadā ta mnə ka na ná, ka lfidani nzakwani da aŋni. Ta kumay ŋni ta snaŋta klatá ghəŋani,» ka həŋ nda tsi. ²¹ Inda la Atina nda la matbayha ma tsa luwa ya, tsa lfidá skwi yeya ta gwagwadú lu, ta snə lu kwenkweŋ. ²² Ka sladatá Pwal ta kəma tsa gwal dzra gwadā ya, ka'a mantša: «Kaghuni mnduha la Atina, ta nghadaptá yu dər ndigandiga ná, ŋanaŋa kuni ta dina. ²³ Ma fitika ranafta dá ta vliha ma na luwa ghuni na ná, ka slaslanaghatá yu ta skwiha ta ndəbu kuni ta dzvu ŋa taŋ. Ka slaftá yu ta gwir vindaf lu ta skwi tida kazlay: Na Lazglafta kul snaŋta lu kə'a. Mantša nzakwani, tsa skwi ta ndəbu kuni ta dzvu ŋani kul snaŋta kuni ya ná, tsaya sagha yu da mnaghunata. ²⁴ Tsaya Lazglafta ta magaftá hadik nda inda skwi tida tani. Tsatsi Mgham ta ghəŋa luwa nda hadik. Had ta walaŋta nzaku ma həga ya baf mndu nda dzvani wa. ²⁵ Psaŋ a ta katu da mnda səla ŋa vlaŋtá skwi wa. Had skwi pda tsatsi guli wa. Tsatsi ta famta hafu ma inda mndu ta kəl mndu ka hafu. Tsatsi guli ta vlata inda hamata skwi. ²⁶ Nda ma mndu turtuk zlagagiŋta tsi ta inda mnduha, ka pghata həŋ təbša' ta ghəŋa hadik demdem. Ka daganatá fitika inda skwi, kwakwaranaha ta inda taŋ ta hadik ŋa nzakwa taŋ. ²⁷ Mantša ya kə'a

magafta, kabga ŋa zbay taŋ ta Mgham Lazglafta, ma tatamay taŋ ta zbay. Anj mndani, di'injaghu a nda amu wa. ²⁸ Əŋka'a ka tsatsi ta kəl mu ka nzaku nda hafu, dər ta kəl mu ka gıgdavata, dər ta kəl mu ka nzaku.

Mantsa ya mnata gwal fa laha mataba ghuni guli: "Kahwathwata mndəra taŋ amu guli," ka həŋ.

²⁹ Ka si mndəra taŋ ma Lazglafta amu ya, ra a ka ndanay mu ta granaftá Lazglafta nda tsa skwa wuyayha tsatsaf lu nda dasu, nda ya nda kufur, nda ya nda pala tsana a mnda səla ka ghəŋani ta magafta ya wa. ³⁰ Nəw lu 6a, ka Lazglafta nda mnduha daga manda ghalya, kabga kwala taŋ kul snəŋta. Ndanana tama, ta hga mnduha Lazglafta ma inda vli ka mbədanaftha həŋ ta nzakwa taŋ, ³¹ kabga fafa ta fitik ŋa tsanaghata guma nda tvani ta inda ghəŋa hadik. Zbapzba Lazglafta ta mndu ŋa maga tsaya ka sli'aganaptá tsi mataba gwal nda rwa. Manda tsaya maranəŋta Lazglafta ta inda mndu kazlay: Tsatsi vərda mnda tsa guma zbap yu,» ka'a.

³² Na tsa snəŋta taŋ ta mnay Pwal ta gwada ta sli'agapta mataba gwal nda rwa ya, ka ghu6asu sanlaha nda ghu6asa ta Pwal. «ŋa snəglanavata ŋni badu ma sani ta tsa gwada ta mnə ka ya,» ka sanlaha.

³³ Ka sli'afta Pwal mataba taŋ ka laghwi. ³⁴ Mataba va tsaya ná, mamu sanlaha ta zlgħafta, ka laghu həŋ mistani. Mataba taŋ, mamu Deniz, ta nzakway tekw tsatsi mataba gwal ta dzra gwada ma Ariyupas, nda sana marakw Damaris hgani, nda sanlaha guli kawadaga nda həŋ.

18

Pwal ma luwa la Kwarent

¹ Tahula tsa, ka sli'aftá Pwal ma luwa Atina, ka laghwi da luwa Kwarent. ² Hada, ka guyatá tsi nda sana mnda la Yahuda ta hgu lu ka Akilas, ya lu ta hadika Pun. Sli'aftani yeya ta hadika Italiya kawadaga nda markwa tan Priskila, kabga ka sli'apsli'a inda la Yahuda ta hadika Ruma ka mgham Klawdi mnata. Ka guyaftá Pwal ta vgha nda hən. ³ Ka skwa turtuk slna ta magə hən. Həga tumpul ta dadah hən. Tsaya kəl Pwal ka gwaftá vgha nda hən. ⁴ Inda fitika Sabat Pwal ta zlərdá gwadá ma həga tagha skwa la Yahuda, nda la Yahuda nda ya nda la Grek, kabga ta kumay ta tđaktá hən ɲa zlgħaftá gwadá Lazglafta.

⁵ Manda zlanɲa i Silas nda Timute ta hadika Mekaduniya, ka lagha slanaghatá Pwal, ka vzatá Pwal ta ghəɲani ka mna gwadá. Ka paslə tsi ɲa la Yahuda kazlay: Yesu ná, Kristi ya kə'a. ⁶ Ka grunɲá la Yahuda ka rarazay. Mbada Pwal ka tukwanatá rgitika lgutani ta hən. Ka'a nda hən mantsa: «Ta ghəɲa ghuni ka skwa ghuni, daga ndana nda sli'a yu tvə gwal kul nzakway ka la Yahuda,» ka'a. ⁷ Ka sli'aftá tsi hada ka lagha da sana mndu, Tirtiyus Yustus hgani. Ta zləɲay tsa mndu ya ta Lazglafta. Tavata həga tagha skwa la Yahuda həga tan. ⁸ Ka zlgħaftá Krispus ta nzakway ka mgham ta ghəɲa həga tagha skwa la Yahuda ta Mgham Yesu, mantsa ya la ga tan guli. Nda ndəgha gwal ma Kwarent guli ta snanɲá gwadá Pwal, ka zlgħaftá hən, ka maganaftá lu ta batem ta hən.

⁹ Ta sana rvidik, ka gwadganatá Lazglafta ta Pwal nda ma suni. Ka'a mantsa: «Yaha zlej da ksafatá kagha da haftá ka ta wi Pwal, kdan gwaday. ¹⁰ Kawadaga yu nda kagha, had mndu dza'a walanfa faftá dzvu ta kagha na ghuya danwa na gha wa. Nda ndagha mnduha da ta ma na luwa na,» ka'a. ¹¹ Ka zata pwal ta vaku nda tili mku' ma tsa luwa ya, ta taghanaftá mnduha ta gwada Lazglafta.

¹² Ma fitika nzakwa Galiyuna ka numna ta hadika Akaya tama, ka gwaftá la Yahuda ta wi ka grunfá Pwal. Ka kladaptá hən da vla tsa guma. ¹³ Ka hən mantsa: «Nana mndu na ta bara mnduha na tselbu ta kəma Lazglafta, ka zluftá skwi mna zlahu,» ka hən. ¹⁴ Ta dza'a dza'a Pwal da gwada mantsa, ama ka gi tsu'afatá Galiyuna ta gwada nda la Yahuda. Ka'a mantsa: «Ka had mndu dza lu wu katsi, had sana dmaku ta bluta wu katsi, had yu ta snaghunata, a la Yahuda wa. ¹⁵ Ka si ta ghəna zwana gwadaha, nda ya ta ghəna hgu, nda ya ta ghəna zlahu ghuni ta zlerda kuni ya, dzik nda kaghuni tsa. Va a yu ta tsa guma ta ghəna tsa skwiha ya wu,» ka'a. ¹⁶ Ka ghzlaftá tsi ta hən ma vla tsa guma. ¹⁷ Ka gwaftá hən ta wi ta Sustene, ta nzakway ka mgham ta ghəna tsa həga tagha skwa la Yahuda ya, ka ksafatá, ka dgapta ta wa tsa vla tsa guma ya, gvalan a Galiyuna wa.

Vraghata Pwal da luwa Antakiya

¹⁸ Ka nzdaglavatá Pwal tsəbakw fitik ma Kwarent. Tahula tsa, ka sli'afatá tsi kawadaga nda i Priskila nda Akilas, ka zlanfá zwanama, ka lami da kwambalu, ka laghwi ta hadika Siri.

Ma kđə tsi ka lami da kwambalu, ka htsatá tsi ta ghəŋani ma luwa Saŋkre, si wadana tsi ta Lazglafta. ¹⁹ Ka ɓhadaghatá həŋ da luwa Afisus, ka zlanatá Pwal ta i Priskila nda Akilas. Ka sli'aftá tsi ka lami da həga tagha skwa la Yahuda, ka ghwa yiva nda la Yahuda hada. ²⁰ Ka ndəbə həŋ ta dzvu da tsi, má ŋa nzdavatani da həŋ, ama đvaf a Pwal wa. ²¹ «Ta dza'a vragaghavra yu ka ta đvay Lazglafta,» ka'a nda həŋ.

Ka ŋlaftá tsi ta kwambalu ma Afisus ka laghwi. ²² Ka ɓhadaghatá tsi da luwa Sezare. Ka sli'aftá tsi hada guli ka laghwi da luwa Ursalima da ganaghatá zgu ta Igliz karaku, ma kđaku tsi ka laghwi da luwa Aŋtakiya. ²³ Tahula nzdavatani gerger ma luwa Aŋtakiya ta hadika Siri, ka sli'aftá tsi ka laghwi da ranaftá hadika Galat, nda hadika Frizi, ka vla mbraku ŋa inda gwal zlghay nda ŋuduf.

Apwalus ma luwa Afisus nda ya ma Kwareŋt

²⁴ Mamu sana mnda la Yahuda, Apwalus hgani, ma luwa Alegzandri yata lu. Ka lagha tsi da luwa Afisus. Mnda gwada ya, nda sna ta vindata skwiha ma defteri. ²⁵ Taghaf tagha ta skwi ta tva Mgham Yesu. Ká ka nda warakatani. Ta taghay ta skwi ta ghəŋa Yesu nda tvani ŋa mn-duha. Aŋ mndani, maga batema Yuhwana yeya snaŋ tsi. ²⁶ Ka mnə tsi ta gwada nda tsafaratá vgha ma həga tagha skwa la Yahuda. Snay i Priskila nda Akilas ta skwi ta mnə tsi, ka hgaghatá həŋ ŋa sganaghata taghanaftá skwi nda tvani ta

ghəŋa gwadā Lazglafta. ²⁷ Tahula tsa, ka kumaftá Apwalus ta dza'a ta hadika Akaya*. Ka sganaghatá zwanama ta mbraku, ka vindanaftá həŋ ta delewer ta gwal ta tsa hadik ya ŋa tsu'afta taŋ nda rfu. Bhadaghatani da hada, ka katanťá tsi nda zdaku ya vlan Lazglafta ta gwal ta ghadatá zlglafta. ²⁸ Ka gwadə tsi ta gwadā banluwa nda la Yahuda, ka traptá həŋ ta skwi ŋa ŋrapta. Ka maranantá tsi ta həŋ ta skwi nda vinda ma defteri kazlay: Yesu ná, Kristi ya kə'a.

19

Pwal ma luwa Afisus

¹ Ma fitika nzakwa Apwalus ma luwa Kwareŋt, ka ranaftá Pwal ta vli ta ghwáha ta hadika Asiya, ka ɓhadaghatá tsi da luwa Afisus ka slaftá tsi ta sanlaha ma gwal zlgħay nda ŋuduf hada. ² Ka'a mantsa: «Mutsafmutsa kuni ta Sulkum nda ghuḅa ma zlgħafta ghuni ra?» ka'a dawantə da həŋ. Ka həŋ nda tsi mantsa: «Ta sna a ŋni ta skwi ta hgə lu ka Sulkum nda ghuḅa wa,» ka həŋ. ³ «Mndərga wati batem magaghunaf lu na?» ka'a nda həŋ. «Mndərga ŋa Yuhwana maganaf lu,» ka həŋ nda tsi. ⁴ Ka Pwal mantsa: «Gwal ta tsu'afta ka mbədanafťá nzakwa taŋ, maganaf Yuhwana ta batem ta həŋ. Ka Yuhwana nda həŋ na: Zlgħafwazlgħa ta tsa mndu ta sagħa nda hula da ta nzakway ka Yesu ya,» ka'a. ⁵ Tahula snantə taŋ ta tsa gwadā ya, ka maganaftá lu ta batem ta həŋ nda hga Mgham Yesu. ⁶ Ka fanaghatá Pwal ta dzvu ta həŋ, ka saha Sulkum nda ghuḅa ta ghəŋa taŋ. Ka

* 18:27 Ngha ta Slna gwal ghunay 18:12.

gwadə həŋ ta gwadə nda sanlaha ma gwadə, ka klə həŋ ta lwa Lazglafta guli. ⁷ Ta magay gwagwa ta tsa mnduha ya ta ghwanpədə his.

⁸ Tahula tsa, ka gdatá Pwal ta dza'a da həga tagha skwa la Yahuda. Hkən tilani ta mna gwadə ta ga mghama Lazglafta, ka ŋavata ŋa tđaktá ghəŋa gwal ta sna skwi ta mnə tsi. ⁹ Ka tənanaftá sanlaha mataba taŋ ta ghəŋ, ka kwalaghutá həŋ ta zlglafta, ka ghuḃasə həŋ ta tsa tagha skwi ta ghəŋa tva Yesu ya ta kəma tskata mnduha. Tsaya tama, ka sli'aftá Pwal ka zlanťá həŋ, ka hlaghatá gwal zlgħay nda ŋuduf, ka laghu həŋ da həga dzaŋa Tiranus, ka taghə tsi ta skwi ŋa taŋ inda fitik hada. ¹⁰ His vakwa taŋ ta tagħay. Ma tsaya snaŋta inda gwal ta nzakway ta hadika Asiya, daga la Yahuda, nda la Grek tani ta gwadə Mgham Lazglafta.

Zwana Seva

¹¹ Ka magə Lazglafta ta mazəmzəm ŋa ndərmimay nda ma Pwal. ¹² Tsaya ta kəl lu ka klaftá lgut nda salawar ya ta ksantá vgha Pwal tazlay, ka klanťá gwal kul dughwanaku ŋa ksantá həŋ, ŋa sagħwa tsa daŋwa nda ghwadaka sulkum ya tani ma həŋ. ¹³ Mamu sanlaha ma la Yahuda guli ta ra luwa, ŋa ghazligiŋťá ghwadaka sulkum ma mnduha. Ka dzəghaŋťá hahəŋ guli ta ghzla ghwadaka sulkum nda həga Mgham Yesu ma gwal nda kasa da halaway. Ka həŋ mantsa: «Nda hga tsa Yesu ta mnə Pwal ya ta mnaghunata ŋni: Sabwasa,» ka həŋ. ¹⁴ Ndəfáŋ zwana sana mndu ta hgə lu ka Seva ta nzakway tekw mataba la mali ta ghəŋa gwal ta dra skwi ŋa Lazglafta la Zudiya, ta maga mndərga tsa skwi ya mantsa. ¹⁵ Ma sana

fitik, ka tsa ghwadaka sulkum ya nda hən mantsa: «Wya nda sna yu ta Yesu, nda sna yu ta Pwal guli, wa kaghuni tama?» ka'a nda hən. ¹⁶ Ka valaftá tsa mndu ksu halaway ya ta hən ka mbranaghatá hən demdem. Ka ndandagaptá hən ma tsa həga ya nda hwaya ka fərđi'u, nda babalatá vgha. ¹⁷ Ka snanaghatá tsa skwi ya ta inda la Yahuda nda la Grek tani ma luwa Afisus. Ka ksafatá zləŋ ta hən demdem, ka vlə hən ta glaku ŋa Mgham Yesu. ¹⁸ Ta traku gwal si ta zlgħafta, ka sagħa hən da mnay nda wa taŋ ta ghwadaka skwi ya mamaga hən. ¹⁹ Nda ndəgha gwal si ta mbađaku ta hlaktá defteriha taŋ ka darinŋa ta kəma mnduha demdem. Ka mbađaftá lu ta tseda tsa defteriha ya ná, ta klay ta tseđi ka dəmbu' hutaf ²⁰ Mantsa ya kəl gwada Mgham Yesu ka ŋluta, ka zuta vli nda mbrakwa Mgham Lazglafta.

Gigdavafta vli ma Afisus

²¹ Tahula tsa, ka Pwal ndanata mantsa: Ka ranafra yu ta vli ta hadika Mekaduniya, nda vli ta hadika Akaya* katsi, ta dza'a da luwa Ursalima yu.

«Ka bhadagħaħha yu da hada katsi guli, nda nza tkwe' ka bhadagħata đa da luwa Ruma guli,» ka'a.

²² Ka ghunaghatá tsi ta i Timute nda Irasta, his mataba gwal ta katanŋa ta hadika Mekaduniya. Ta nzatá vərđa tsatsi ka nzđavata ta hadika Asiya.

²³ Ma tsa fitik ya, ka sli'avafatá gwada katakata ta ghəŋa Mgham Yesu. ²⁴ Tsaw mamu sana dəgha ta slru ta hgu lu ka Dametriyus, ta slara zwana həga ka kufur, ŋa wuyay, ta hgu lu ka Deyes

* **19:21** Ngha ta Slna gwal ghunay 18:12.

Artimis. Kad ka skwi ta planata tsi ta gwal ta maganata slna. ²⁵ Ka tskanata tsi ta tsa mnduhani ya, kawadaga nda sanlaha ta maga mnderga tsa slnahani ya guli. Ka'a nda hən mantsa: «Graha! Nda sna kuni kazlay: Ta na skwi ta tsatsafta mu na nzafta mu ka'a. ²⁶ Nda ngha kuni, nda sna kuni guli ta skwi ta mnə Pwal. Ka'a na: Nza a skwi ta tsatsafta mnduha nda dzva tan ka Lazglafta wu, ka'a. Ka tdaghatá tsi ta ndəghata mnduha. Ma na luwa Afisus na kwenkwen yeya a wu, nduk ma inda vli ta hadika Asiya tani. ²⁷ Wana na skwi na dza'a dzatá slna mu. Tsaya ya a wu, dza'a zlambaku gwada ta ghəŋa həga skwa wuyay mu dagala ta nzakway ka Deyes Artimis. Vləgəlta a mnduha ta glaku ŋa Deyes ka tsəlbə ma ghuvani manda ya ta magə lu ma inda vli ta hadika Asiya nda ya ta ghəŋ hadik demdem ya wu,» ka'a. ²⁸ Snaŋta tan ta tsa gwada ya, ka gufaftá ŋudufa tan ka gugud hən ta gugudaku. «Ya dagala gwada ta Deyes Artimis la Afisus,» ka hən. ²⁹ Ka sli'avafatá vli kudukuts ma luwa demdem, ka hwaya da vla katskatsu, ka ksədanaghatá hən ta graha Pwal ta nzakway ka i Gayus nda Aristarkus, tsa hahən his ta nzakway ka mnduha la Mekaduniya ya. ³⁰ Si ka kumə Pwal ta dza'a slanaghatá hən, ama ka pyaftá gwal zlghay nda ŋuduf. ³¹ Mamu sanlaha ma gwal ksa slna ŋumna ta hadika Asiya ta nzakway ka graha Pwal. «Yaha ka da dza'a da tsa vla katskatsu ya,» ka hən tsghadanaghatá lwi ta Pwal. ³² Ta tsa luwa ya, nda ghuya ghəŋa mnduha. Ka nu ŋa ya laha ta guguday, ka nu ŋa ya laha ta gugday. Mal gwal mataba tan kul snaŋtá skwi ta tskanata

həŋ. ³³ Ka snanamtá sana mnduha ta tsa gwada ya ta sana mndu ta hgu lu ka Alegzandra ta klə la Yahuda ta kəma. Ka Alegzandra tama mantsa: «Swidwa! Swidwa!» kə'a kapaŋtá dzvu, ka kuma gwada ŋa mnananŋtá mnduha. ³⁴ Manda snaŋta taŋ kazlay: Mnda la Yahuda na mndu na kə'a, ka hlaftá həŋ ta wi ka skwa turtuk ka zatá awa his. Ka həŋ mantsa: «Dagala gwada ta Dayes Artimis la Afisus!» ka həŋ hlaftá wi.

³⁵ Ka ləanată mnda vindi ma tsa luwa ya ta mnduha zlahzlah. Ka'a mantsa: «Ari wa la Afisus, wa ya kul snaŋta kazlay: Luwa Afisus ta ŋanată tsa həga Dayes Artimis dagala ya, nda tsa tsatani ta saha ta luwa ya kə'a na? ³⁶ Had mndu dza'a zlərday wa. Ləanată ŋuduf ka dzatá ghəŋ skwi ŋa magay. ³⁷ Na mnduha hlagagha kuni da hadna na ná, had sana rutsak vzaf həŋ ta həga skwa wuyay, ka razatá Diyesa mu wa. ³⁸ Ka mamu skwi mataba Dematriyus kawadaga nda gwal ksanată slna nda sana mndu katsi, mamu vla tsa guma, ka kla həŋ da gwal tsa guma, ka dza'a həŋ dganata hada. ³⁹ Ka mamu sna gwada ta kumə kuni ta mnay katsi guli, dza'a dzray mu ta tsaya ma vla dzrəka mu. ⁴⁰ Ta ghəŋa na skwi ta magaku gita na ná, laviŋlava lu ta tsaftá badza ta amu ka gwal zlərdawi, kabga had skwi prək ka tskamata mandana ná, ŋa mnay mu kazlay: Ta ghəŋa ya skwi ya tskavata mu kə'a wa,» ka'a. Kdəkwani ta gwada, «gazlawagazla,» ka'a nda mnduha.

20

Sli'a Pwal ta hadika Mekaduniya nda ya ta hadika Akaya

¹ Tahula l6atá tsa sli'avafta sli'avaf lu ya, ka tskanatá Pwal ta gwal zlghay nda ɲuɖuf, ka vlanɲá mbraku ta hən. Ka dgatá tsi ta vgha nda hən, ka laghwí ta hadíka Mekaduniya. ² Tahula ranaftani ta tsa hadíka ya, ka valanɲá tsi ta mbraku katakata ta gwal zlghay nda ɲuɖuf, ka 6hadaghatá tsi ta hadíka Gres. ³ Ka zatá tsi ta tili hkən hada. Ta dza'a dza'a lami da kwambalu ɲa dza'a ta hadíka Siri tama, ka sanɲá tsi ta dzray ta dzrə la Yahuda ta wi ta ghənani ɲa pghanatá buɖukwa. Ka ksəglaghatá tsi ta tvi nda ta hadíka Mekaduniya. ⁴ Ka sli'aftá i Supater zwanɲa Pirhus mnda luwa Beriya, nda Aristarkus nda Sekundus mnda la Tesalunik, nda Gayus mnda luwa Derba, nda Timute, nda Tisik, nda Trufim mnduha hadíka Asiya, mistani. ⁵ Ka laghu tsahaya ta kəma kzla aɲni ma luwa Truwas. ⁶ Aɲni ya, ka lamə ɲni da kwambalu ma luwa Filipiya, tahula zutá skala buradi kul had'is mida ya. Ta mahutafa fitik, ka lagha ɲni slanaghatá hən ma luwa Truwas, ka zatá ɲni ta luma hada.

Kwanaha lagha Pwal da luwa Truwas

⁷ Gahawu baɖu luma gwasi, ka ts kavatá ɲni ɲa za skwa zaya* Mgham Yesu, ka zraftá Pwal ta gwada ta kəma gwal zlghay nda ɲuɖuf, ka nzɖavatá tsi ta gwada ha ka lami da takala, kabga dza'a nda sli'a tsadakwər vli. ⁸ Ma dzuguvi ma həga ta ghənɲa həga ts kavata ɲni. Mamu ndəghata pitirlaha ma tsa dzuguvi ta ghənɲa həga ts kava ɲni ya. ⁹ Tsaw mamu sana zwanɲ ta hgu lu ka Fewtikus ta nzunɲta tawa finitir. Ka dziɲtá hani ma tsa nzɖavata Pwal ta mna gwada ya. Na

* **20:7** Ngha ta Slna gwal ghunay 2:42.

tša għərβanafta hani ya, ka dədəgatá tsi ta tša mahkəna həga ta ghəŋa həga ya ta hadik. Kə'a ka lu ka sli'ay ná, nda mta. ¹⁰ Ka saha Pwal, ka ndadaghata tsukwafta. «Ma tđ ŋudufa ghuni, ta teke'a hafu mida,» ka'a. ¹¹ Ka vradaftá Pwal ka ɓla'atá tsi ta buradi ka zay. Ka kdə tsi ta gwada petsuwed vli. Tahula tša, ka sli'aftá tsi ka laghwi. ¹² Nda hafu ma tša galaɓay ya ta klaghatá lu dza-gha. Ka rfu həŋ ta rfu katakata.

Sli'a Pwal da luwa Truwas nda ya da luwa Mitelej

¹³ Ka sli'aftá ŋni ka laghwi ta kəma ta kəma da ŋlaftá kwambalu ŋa kla aŋni da luwa Asus. Na dza'a ŋni kla Pwal hada, kabga ta dza'a nda səla i'i, ka'a. ¹⁴ Manda laghani slaŋnaghatá ma Asus, ka klamtá ŋni da kwambalu, ka laghu ŋni da luwa Mitelej. ¹⁵ Ka sli'aftá ŋni hada nda kwambalu, ka ɓhadaghatá ŋni gamahtsimani mbəŋ nda luwa Kiyus. Gamahtsimani, ka ɓhadaghatá ŋni da luwa Samus, gamahtsima tsaya guli, ka ɓhadaghatá ŋni da luwa Miletus. ¹⁶ Ka Pwal mnuta na: «Had yu dza'a sladavata ma luwa Afisus wu, da zutá lu ta fitik ma hadika Asiya, ka má ta magaku tsi katsi ná, misimmisim ta kuma yu ta ɓhadaghata da Ursalima, ka ma kdə fitika skala Pentakwat† ka sagha a tsi,» ka'a.

Gwada Pwal nda la galata mndu ma Afisus

† **20:16** Pentakwat: Tsaya fitika skalu dagala ta fitika tska skwi ta vwah da la Yahuda. Ma tša fitik ya saha Sulkum nda ghuɓa ta ghəŋa duhwalha Yesu ta ma hutafmbsaka fitik tahula Pak. Ngha Zlahu 23:16.

17 Ma tsa Miletus ya tama, ka ghunaftá Pwal ta mnduha da Afisus ña hgaktá gwal ngha Igliz. 18 Manda 6hadaghata tañ da slanaghata, ka Pwal nda hæñ mantsa: «Daga bađu lagha dá ta hadíka Asiya ná, nda sna kuni ka yu nzata kawadaga nda kaghuni. 19 Nda le6tekwa ta ghæñ mataba ghuya dånwa da sanlaha ma la Yahuda ta pghi-hatá buďukwa, ksanata yu ta slna ta Mgham Yesu. 20 Nda sna kuni guli kazlay: Had sana skwi præk ka katá kaghuni difaghuna yu wu kə'a. Mnaghunamna yu ta indani, ka taghaghunaf bañluwa nda ya dzagha dzagha. 21 Ka gvalañtá yu ta la Yahuda nda la Grek, ña mbədavata tvə Lazglafta ña zlglafta tañ ta Mghama mu Yesu Kristi. 22 Ndanana, nda sli'a yu da Ursalima. Sulkum nda ghu6a ta tiñwa i'i ña dza'a. Sna a yu ta skwi dza'a slidighata hada wa. 23 Skwi ya ta mnidínta Sulkum nda ghu6a kwenkwen ná, dza'a sladighasla ghuya dånwa, dza'a vzidimvza lu da gamak. 24 I'i ná, ndana a yu ta gwada ta hafa dá, dər má kinawu dínutani ka ña dá wa. Dza'a kdanaktá tsa ñərma slna vliha Mgham Yesu ña magay, ta nzakway ka mna Lfida Gwada ta ghəña zdakatahuda Lazglafta ya skwi ta zdəghata.

25 «Ndanana ná, nda sna yu kazlay: Nghəglañta a inda na kaghuni raghunaf yu, ka mnaghunatá gwada ta ga mghama Lazglafta ná, ta hæga kuma dá dekdek wa. 26 Tsaya ta kəl yu ka mnaghunata dar gita kazlay: Magaghunamaga yu ta inda skwi ya laviñ yu ta magay nda inda kdavakta mbrakwa dá. Ka dza'a zluñzla kuni ta skwi ya taghaghunaf yu, ta had i'i mida wu, 27 kabga mnaghunamna

yu ta inda skwi mna Lazglafta, had ya difanaghu yu wa. ²⁸ Nghawangha ta ghəŋa ghuni, nghawa ta inda bra ya vlaghuna Sulkum nda ghuḅa ŋa nghay guli. Nghawangha ta Igliza Lazglafta ya mutsanak tsi ta ghəŋani nda usa zwanani. ²⁹ Tahula laghwa ḁa ná, nda sna yu kazlay: Dza'a sli'adamsli'a mnduha ta sidi manda mandundiha da taba ghuni, had həŋ dza'a zlanṭá tsa bra ya wu kə'a. ³⁰ Dər mataba kaghuni guli ná, dza'a sli'afslí'a sanlaha da tsakalawi, ŋa baraghata tan̄ ta sanlaha ma duhwalha mista tan̄. ³¹ Ka nzata kuni hzleŋa. Havapwahava kazlay: Hkən vakwa ḁa ta ŋavata nda ima taw ta iri, nda rvidik tani, nda fitik tani, ta vla hidaku ŋa inda kaghuni kə'a.

³² «Ndana tama, ma dzva Lazglafta nda gwada ta zdakatahudani tani ta famta yu ta kaghuni. Tsa gwada ya dza'a ŋla kaghuni, ŋa zay ghuni ta həga kawadaga nda inda gwal nda ghuḅa. ³³ Ma nzakwa ḁa ná, gvalan̄ a yu ta dər tseda mndu, dər dzindara mndu, dər lguta mndu wa. ³⁴ Nda sna vərḁa kaghuni kazlay: Nda dzva ḁa si ta maga yu ta slna ŋa kata ghəŋa ḁa, nda ya ŋa kata gwal ta dza'a mista ḁa tani kə'a. ³⁵ Inda tsa slnaha magə yu mantša ya ná, ŋa maraghunata kazlay: Mantša ya ta maga lu ta slna ŋa katanṭá gwal ka pḁu kə'a. Ŋa havaghunakta guli ta gwada Mgham Yesu ta mnay kazlay: Mal mndu ta vlay ta rfu, ka mndu ta zlghay kə'a ya,» ka'a.

³⁶ Ta kdaku Pwal ta mna tsa gwada ya, ka tsəlḁata tsi ka maga du'a nda hahəŋ tani demdem. ³⁷ Rəḅ həŋ demdem nda taw, ka lagha tekweise' ta Pwal. ³⁸ Tsa mnayni kazlay: Nghəglan̄ta a kuni ta həga

kuma da wu kə'a ya na skwi ta ganaftá taw ta həŋ. Ka sli'aftá həŋ ka pghaghatá Pwal da vla kwambalu.

21

Lagha Pwal da luwa Ursalima

¹ Tahula dgata ɲni ta vgha nda həŋ, ka lamə ɲni da kwambalu. Ka sli'afta ɲni ka laghwɪ tur da luwa Kus. Gamahtsimani, ka sli'afta ɲni ka laghwɪ da luwa Rudes. Ka gi sli'afta ɲni hada guli ka laghwɪ da luwa Patara. ² Hada, ka slafta ɲni ta sana kwambalu ta sli'i da luwa Finisi, ka lamə ɲni dida, ka laghu ɲni. ³ Nghay ɲni ta luwa Kiprus manda a, hadik ya ta tsavata ma drəf, ka zluŋtá ɲni nda ga zlaɓa ɲni ka laghu ɲni nda tvə hadika Siri. Ka ɓhadaghatá ɲni da luwa Tir ma vla pghay kwambalu ta huzla. ⁴ Hada, ka slanaghatá ɲni ta gwal zlgħay nda ɲuduf, ka zata ɲni ta fitik ndəfán da həŋ. «Ma laf ka da luwa Ursalima,» ka həŋ nda Pwal, manda kdakwa Sulkum nda ghuɓa ta mnanaŋtá həŋ. ⁵ Ma kdavakta tsa mandəfánja fitik ya, ka sli'afta ɲni ka sli'i. Ka pghafta həŋ demdem ta aɲni, nda mi'a taŋ, nda zwana taŋ tani, ha ka zluŋtá huɗa luwa. Bħadaghata ɲni ta wa ghwa, ka tsəlɓata ɲni, ka magatá du'a. ⁶ Manda dgata ɲni ta vgha nda həŋ, ka ɲlaftá aɲni ta kwambalu, ta vraghuta hahəŋ dzagħa taŋ.

⁷ Ka kdɪntá ɲni ta mbada ɲni nda kwambalu. Sli'afta ma luwa Tir ka ɓhadaghata da luwa Tulemayis. Hada, ka guguvta ɲni ta zgu nda zwanama. Ka zata ɲni ta fitik turtuk kawadaga nda həŋ. ⁸ Ka sli'afta ɲni gamahtsimani ka dza'a, ka ɓhadaghata

ηni da luwa Sezare. Ka sli'afta ηni guli ka lagha da Filip ta hgə lu ka mnda mna gwada Lazglafta, ta nzakway ka mndu ya tekw mataba tsa gwal ndəfán̄ ya kay*. Ka lamə ηni da həga ga taη ka hanay ga taη. ⁹ Mamu kwaghani fwaɗ ka daghali ka daghali ta klaktá lwa Lazglafta. ¹⁰ Nda za fitika ηni ηulum hada tama, ka sli'aftá sana anabi ta hgə lu ka Agabus daga ta hadika Zudiya, ¹¹ ka sagha da slan̄naghata. Ka klaftá tsi ta banava Pwal, ka habanató tsi ta səlahani nda dzvuhani. Ka'a mantša: «Wya skwi mna Sulkum nda ghuɓa: Ka ηa wa nana banava na ná, manda va yeya dza'a habafta la Yahuda ta tsa mndu ya ma Ursalima, ηa klafta taη ka fanamta gwal kul nzakway ka la Yahuda ma dzva taη,» ka'a.

¹² Na snaηta ηni ta tsa gwada ya, nda aηni tani, nda gwal ma tsa vli ya tani, ka ndəbə ηni ta dzvu ηa Pwal ηa kwalani kul lafi da Ursalima. ¹³ Ka Pwal nda aηni mantša: «Ta ghəηa wu ta tawa kuni ta taw. Ta kumay kuni ta gidiftá zləη ra? I'i ta da ná, ηa habaftá i'i yeya a wu, dər má ηa dza ta i'i ma Ursalima ta ghəηa hga Mgham Yesu tsi, nda fa vgha da,» ka'a. ¹⁴ Na tsa trapta ηni mida ya ná, ηəvglan̄ a aηni guli wa. «Ka maga Mgham Yesu ta skwi ya kuman̄ tsi,» ka aηni ta ghəηani.

¹⁵ Tahula luta tsa fitik ya tama, ka hbaftá ηni ta vgha, ka ηlaghatá da luwa Ursalima. ¹⁶ Ka sli'aftá sanlaha ma gwal zlghay nda ηuduf ma luwa Sezare guli mista ηni. Ka pghadaghata həη ta aηni da vli ya dza'a hani ηni ta hani ga sana mndu ta hgə lu ka Menasun̄, mnda sana luwa ta tsavata

* **21:8** Ngha ta Slna gwal ghunay 6:5. Nda 8:5-40.

ma drəf, ta hgə lu ka Kiprus. Nda kđa fitika tsa mndu ya ma zlgħay nda ɲuduf.

Nghanaghata Pwal ta Yakubu

¹⁷ Bhadaghata ɲni da Ursalima, ka tsu'afta zwanama ta aɲni nda rfu. ¹⁸ Ga mahtsimani, ka sli'aftá Pwal kawadaga nda aɲni ka lagha da Yakubu. Ka lagha gwal Igliz tskavata demdem hada. ¹⁹ Tahula ganaghata Pwal ta zgu ta həɲ, ka rusu tsi turtuk turtuk ta skwi maga Lazglafta mataba gwal kul nzakway ka la Yahuda nda ma slnani. ²⁰ Snanata taɲ ta tsa skwi rusanaf Pwal ta həɲ ya, ka zləzlvu həɲ ta Lazglafta. Ka həɲ nda tsi mantsa: «Zwanama, nda nghan ka ta dəmbu' a ta la Yahuda ta zlgħafta ya ki'e, ta ɲavaɲa həɲ ka sna zlahá Musa. ²¹ Ka lu nda həɲ nda gwadá ta kagha ná, ma snə kuni ta zlahá Musa, ma datsə kuni ta fafađa zwana ghuni, ma taghə kuni ta nzakwa la Yahuda, ká ka ta taghay ɲa inda la Yahuda ta nzaku ma səla hamata sanlaha ma mnduha, ka lu ta mnay. ²² Waka lu dza'a magay? Ya wya dza'a nda sna həɲ kahwathwata kazlay: Hadna ka kə'a, dza'a sli'agaghasli'a həɲ. ²³ Ka si mantsa tsi, ka maga ka ta na skwi dza'a ɲni mnaghata na. Mamu sana mnduha fwađ mataba mu ta wađana ta wađu ta Lazglafta. ²⁴ Hla ta həɲ ka dza'a ka da tsalapta ghəɲa gha kawadaga nda həɲ. Ka plata ka ta skwi ma dza'a hahəɲ da play. Tahula tsa, ɲa htsiɲta taɲ ta ghəɲa taɲ. Ka magamaga lu mantsa katsi, dza'a nda sna inda mnduha kazlay, tsa skwi ta snə mu ta mnay ta Pwal ya kay ná, tsakala wi ya kə'a. Ma tsaya dza'a kəl lu ka snanɲta kazlay: Ta snay kagha ta zlahu guli kə'a. ²⁵ ɲa gwal kul hađ ka la Yahuda

ya, tsiŋtsa mu ta ghəŋani ka vindanafta mu ta həŋ kazlay: Yaha həŋ da za slu'a skwa wuyay, yaha həŋ da za us, yaha həŋ da za skwi bərtā lu nda bərtā, yaha həŋ da maga sli'ŋsli'ŋ† kə'a,» ka həŋ.

²⁶ Mantsa tama, ka sli'afta Pwal kawadaga nda tsa mnduha fwad ya ka tsalapta tsi ta ghəŋani. Gamahtsimani, ka lamə tsi da həga Lazglafta, ŋa mnata fitika dzata ghəŋa tsa tsalatá ghəŋ, nda vlata skwa pla ghəŋ dza'a vlə lu ta həŋ ta həŋ ya.

Ksaftá Pwal ma həga Lazglafta

²⁷ Badu kdavakta tsa mandəfáŋa fitik ya, ka ng-haŋtá la Yahuda ta sagha ta hadika Asiya ta Pwal ma həga Lazglafta. Ka gagaftá həŋ ta dəmgā, ka ksafta həŋ ta Pwal. ²⁸ Ka dzata həŋ ta lawlaw: «Ari mnduha la Isra'ila! Kudidwa! Ya wana tsa mndu ta ra inda vli ka raraza mnduha mu, nda zlahā Musa, nda na həga Lazglafta na tani ya kay. Laghani guli ná, ka hładamtá la Grek da na həga Lazglafta na, ka ŋrintá na vli nda ghuḅa na,» ka həŋ. ²⁹ Tsaw si nghinŋgha həŋ ta sana mndu ta hgə lu ka Trufim, mnda la Afisus kawadaga nda tsi ma luwa. Zlah si kladamkla Pwal ta tsa mndu ya da həga Lazglafta ka həŋ si ta gray.

³⁰ Kdúkuts sli'avafli'a vli ma luwa, ka gāzladaghatá mnduha ma inda vli. Ka ksaftá həŋ ta Pwal ma həga Lazglafta, ka ksiginŋta dzibil, ka gi hahūntá tghaha. ³¹ Ta naghay naghay həŋ ta tva dzatá Pwal ta lagha lu da mnay ŋa mghama sludzi kazlay: ya nda badza vli ma luwa Ursalima kə'a. ³² Ka gi hlaftá tsi ta sludziha nda maliha ta ghəŋa la sludziha, ka sli'afta həŋ ka ndadaghata slanaghata

† 21:25 Ngha ta Slna gwal ghunay 15:20.

həŋ. Nghay taŋ ta mghama la sludzi nda la sludzi tani, ka gi zlaŋta həŋ ta dza Pwal. ³³ Ka gavadaghatá mghama la sludzi ka ŋanatá Pwal, ka tsatsanaftá zidaha his. «Wa va kagha, nahgani maga ka?» ka'a nda tsi. ³⁴ Ka nu ŋa ya ta gwadáy, ka nu ŋa ya ta gwadáy, ka tsa tskata ghəŋa mnduha ya. Trid, trap ta mghama sludzi ta ksaftá ghəŋa gwada, ka'a mantsa: «Klawakla ta na Pwal na da vla nzakwa la sludzi,» ka'a. ³⁵ Ndusadaghata Pwal tavata dzatá tva ŋlu da həga, ka gi tsukwaghatá la sludzi, kabga nda ga sida mnduha. ³⁶ «Dzata! Dzata, dzata!» ka tsa ŋəddəma ta mnduha ta mbada mistani ya, ka dza'a nda hla wi.

Wadáy Pwal ta ghəŋani

³⁷ Ta ghwan a lu ka kladamta Pwal da vla nzakwa la sludzi tama wu, «dza'a tsu'ay ka, ka mnaghaŋta yu ta gwada da ra?» Ka Pwal nda tsa mghama sludzi ya. «Nda sna ka ta gwada la Grek ra? ³⁸ Ka gha a na mnda la Masar ta sli'anaftá zlərdawi ka ma taŋ, ka hlaghatá gəndaha dəmbu' fwaď da mtak ya wu ra?» ka'a nda Pwal. ³⁹ Ka Pwal mantsa: «Mnda la Yahuda i'i, ya lu ma luwa Tarsus ta hadika Silisi, zwanə sana luwa ta klu lu ya yu. Kdəkkdək, vlihavla ta tvi ka gwadganata yu ta mnduha,» ka'a. ⁴⁰ Ka vlaŋtá tsa mghama la sludzi ya ta tvi. Ka sladatá Pwal ta tsa dzatá tva dza'a da həga ya. Ma hlə kuni ta wi, ka'a nda dzvu nda mnduha. Sriw, nzanza mnduha. Ka zlraftá Pwal ta gwada nda həŋ nda gwada Hebru.

22

¹ «Zwanama nda dadaha, snawasna ka mnaghu-

nata yu ndanana ta skwi ta magaku, ɲa waɗaptá ghəɲa ɗa,» ka'a. ² Na tsa snay taɲ ta zlraftani ta gwada nda gwada Hebru ya, ka sganaghata həɲ ta nzata sriw. Ka Pwal mantsa: ³ «I'i ná, la Yahuda yu, ya ma luwa Tarsus ta haɗika Silisi lu ta i'i, ama ma na luwa na glafta yu. Gamaliyel ta dzaɲadiftá ta dzaɲa, ka taghadifta snaɲtá zlahá dzidziha mu nda tvani manda ya ta raku. Naɲaɲa i'i guli ka sna ɲa Lazglafta manda va na ta magə kaghuni demdem gita na. ⁴ Ganap ga yu ta iri ta gwal ta ksa na tvi na ha ka pslatá həɲ. Hahabaf hahaba yu ta zgwana nda mi'aha tani ka pghamtá həɲ da gamak. ⁵ Masləmtsəka ɗa na la mali ta ghəɲa gwal ta dra skwi ɲa Lazglafta, nda la galata mndu na guli. Da hahəɲ zlglafta yu ta delewer ɲa klanɲtá zwanama mu la Yahuda ma luwa Damas, ɲa dza'a ɗa kasa gwal zlglafta nda ɲuduf ma tsa luwa ya, ɲa hlaktá həɲ da luwa Ursalima, ɲa tsanaghata guma ta həɲ.»

*Mnay Pwal ta tva zlglaftani ta Yesu
Slg 9:1-19, 26:12-18*

⁶ «Tata mbaɗa yu ta tvi, wur ma ghəɲ fitik, ndusa yu nda luwa Damas tama, ka saha tsuwaɗak katakata daga ta luwa ka tsuwaɗakanaftá vli ta wiɗifta. ⁷ Ka zləmbadata yu ta haɗik. “Sawulu! Sawulu! Kabgawu ta kəl ka ka giri ɲa ɗa na?” ka sana lwi nda i'i ta snə yu. ⁸ “Wa kagha ní Mghama ɗa!” ka yu nda tsi. “I'i Yesu mnda la Nazaret, ta gə ka ta iri ɲani ya yu,” ka'a nda i'i. ⁹ Nda ngha gwal kawadaga nda i'i ta tsa tsuwaɗak ya, ama sna a hahəɲ ta lwa tsa mndu ta gwada nda i'i ya wa. ¹⁰ “Nu skwi ɲa magay ɗa ní Mghama ɗa?” ka

yu nda tsi. “Sli’afsli’a, la da tsa luwa Damas ya, dza’a mnagha mna lu ta inda skwi ŋa magay gha hada,” ka Mgham Yesu nda i’i. ¹¹ Ghulpidghulpa wudakwa tsa tsuwadək ya kay, nghəgla a yu ta vli wa. Ka ksə tsa gwal kawadaga nda i’i ya ta i’i ta dzvu, ka bhididighata da luwa Damas.

¹² «Hada, mamu sana mndu ta hgə lu ka Hananiya. Ta zləŋay ta Lazglafta, ta snay guli ta zlahā Musa. Ta ghubay inda mnduha la Yahuda ma tsa luwa Damas ya. ¹³ Ka sagha tsi slidighata, ka’a nda i’i mantša: “Zwanjama da Sawulu, nghəglanŋha ta vli,” ka’a. Gi hadahada, gi ka gwanatá iriha da, ka nghanťa yu ta vli. ¹⁴ Ka Hananiya nda i’i guli mantša: “Zbuzba Lazglafta dzidziha mu ta kagha daga ghalya ŋa snanťa skwi ta kumə tsi, ŋa nghanťa gha ta tsa tdukwa mndu ya, ŋa snanťa gha ta gwada vərda tsatsi nda wani. ¹⁵ Kagha dza’a nzakway ka masləmtsəkani da inda mnduha ta ghəŋa skwiha ya snanťa ka da tsi. ¹⁶ Ndanana, had sana skwi ŋa kzləgəltā gha wa. Sli’afsli’a, sawi ka magaghafta lu ta batem, ka ghubata dmakwa gha nda ma hganťa gha ta Mgham Yesu,”» ka’a.

Ya ka lu ghunaftá Pwal da sana mnduha

¹⁷ «Tahula tsa, ka vraghutá yu da Ursalima. Ma sana fitik ta maga du’a yu ma həga Lazglafta, ka maridinjťa Mgham Yesu ta ghəŋani. ¹⁸ Na tsa nghanťa da ya, ka’a nda i’i mantša: “Sli’apsli’a mis-immisim ma luwa Ursalima, kabga tsu’afta a hənťa ta skwi dza’a ka mnay ta i’i wu,” ka’a. ¹⁹ “Mghama da, nda sna vərda hahənťa kazlay: Si ta ray yu ta həga tagha skwa la Yahuda ka hla gwal ta zlghaftá

kagha, ka hla hən̄ da gamak, ka sləva hən̄ nda krupi kə'a. ²⁰ Ta dzatá lu ta Atiyen ta nzakway ka masləm̄tsəka gha ya ná, hada vərda i'i. Zdigihazda tsa dzata dza hən̄ ya. I'i ta n̄anatá lguta tsa gwal ta dzata ya," ka yu nda tsi. ²¹ "Sli'afslí'a, la! Ta ghunə da vli di'ij̄ yu ta kagha da gwal kul nzakway ka la Yahuda,"» ka'a.

Pwal nda mali ta ghə̄ja sludza la Ruma

²² Ka fata hən̄ ta sləmən̄ ka sna gwada ta gwadagapta Pwal ha ka mnagaptani ta tsa gwadaha ya. Na gi snaŋta taŋ ta tsa gwadaha ya, «zad̄iŋtá mndərga nana ma mndu ta ghə̄ja hadik, dzawa dza! Ra a ka zlaŋta nda hafu wu!» ka hən̄ hlaftá wi. ²³ Ka kwahu hən̄ ta wi ka vaza lguta taŋ nda ta luwa, ka tsada hadik nda ta luwa. ²⁴ Tsaya kəl mghama sludzi ka mnay kazlay: Klaghawakla ta Pwal da həga, ka dawanaпта kuni ta vli nda sləvu, kada snaŋta lu ta skwi ta kəl na mnduha na ka hla wi mandana na ta ghə̄jani na, ka'a. ²⁵ Manda habafta lu n̄a sləvay tama, ka Pwal nda mali ta ghə̄ja la sludzi ta sladu hada mantsa: «Vlaghunavla lu ta tvi n̄a sləva mnda la Ruma nda krupi ta kul tsanaghata lu ta guma katək ra?» ka'a nda tsi. ²⁶ Snaŋta tsa la mali ta ghə̄ja la sludzi ya ta tsa gwada ya, ka sli'afta tsi ka laghwi da mnanata mghama taŋ. «Waka ka dza'a magay? Nana mndu na ná, mnda la Ruma ya,» ka'a nda tsi. ²⁷ Ka gi sli'aftá tsa mghama la sludzi ya ka lami slanaghatá Pwal. «Mnihamna, mnda la Ruma ka kahwathwata ra?» ka'a nda tsi. «Aŋi!» ka Pwal nda tsi. ²⁸ «I'i ná, nda tsemi dagala skwata yu ta nzakwa da, kada nzata yu ka mnda la Ruma,» ka

tsa mghama la sludzi ya nda tsi. «I'i na, ka mnda la Ruma yata lu ta i'i buzul,» ka Pwal nda tsi.

²⁹ Damkwál vraghuvra tsa gwal si dza'a sləva Pwal ya nda hul, ɲa sagha nda sa dawanaptá vli. Na tsa sɲaɲta tsa mghama la sludzi ya kazlay: Mnda la Ruma Pwal kə'a ya, ka ksuta tsa habafta habaf tsi ya ka zləɲ.

Pwal ta kəma gwal guma

³⁰ Gamahtsimani, ka zbə tsa mghama la sludzi ya ta vərɔaka skwi kəl la Yahuda ka ksafatá Pwal. Ka palinɲá tsi ta tsa habafta habaf tsi ta Pwal ya. Ka hagaktá tsi ta la mali ta ghəɲa gwal dra skwi ɲa Lazglafta, nda gwal ta tsa guma, ɲa tskavata. Ka kladaghata tsi ta Pwal ka sladanata ta kəma taɲ.

23

Pwal ta kəma ɲumna Festus

¹ Ka vazlanamtá Pwal ta iri ta gwal tsa guma. Ka'a mantsa: «Zwanama ɔa, had' sana skwi dəmanaf yu ta Lazglafta ha gita wa. Had' sana skwi guli ɲa tsadivata wu,» ka'a. ² «Dzuɲwadza ta wubisim,» ka mali ta ghəɲa gwal dra skwi ɲa Lazglafta ta nzakway ka Hananiya ya, nda gwal ndusa nda Pwal. ³ «Dza'a dzay Lazglafta ta kagha ghwadaka vata həga ɓap lu nda ɓa* na. Nza ɲa tsa guma ta ghəɲa i'i manda ya ta mnə zlahu kagha, ama ka zluɲtá ka ta zlahu, ka laghwi da mnay kazlay: Dzuɲwa dza kə'a,» ka Pwal nda tsi. ⁴ «Waka ka ta raza mali ta ghəɲa gwal dra skwi ta nzakway ka mnda Lazglafta na?» ka tsa gwal ndusa nda tsi ya. ⁵ «Sna a yu kazlay: Mali ta ghəɲa gwal dra skwi ɲa

* 23:3 Ngha ta Mata 23:27.

Lazglafta ya kə'a zwanama wu, kabga nda vinda guli kazlay: Hadu ka dza'a raza mgham ta ghəŋa mnduha gha wu† kə'a,» ka Pwal.

⁶ Tsaw nda sna kazlay: Nana gwal tsa guma na ná, labatani nda la Sadukiya, nda la Farisa ya kə'a, kəl tsi ka gwadata nda lwi dagala dagala. Ka'a mantsa: «Zwanama da, i'i ná, mnda la Farisa i'i, zwanə mnda la Farisa yu guli. Ta ghəŋa fafta da ta ghəŋa da, nda ya ta ghəŋa sli'agapta dza'a sli'agapta gwal nda rwa ma mtaku, ta kəl lu ka tsa guma ta ghəŋ i'i,» ka Pwal. ⁷ Na tsa mnatani ta tsaya, ka zraftá zlərdutawi mataba la Farisa nda la Sadukiya. Ka dgavaptá tsa tskata vgha ya his. ⁸ Had gwal nda rwa dza'a walaŋta sli'agapta wu, had duhwala Lazglafta wu, had Sulkum guli wu, ka la Sadukiya nda ŋa taŋ. Mamu tsahaya demdem, ka la Farisa nda ŋa taŋ. ⁹ Ka sli'aftá inda mnduha nda gugudaku. Ka sli'avata sanlaha mataba gwal ta tagha zlahu ŋa mnduha ta nza-kway mataba la Farisa gwadata nda lwi dagala dagala: «Mutsaf a aŋni ta sana ghwadaka skwi maga na mndu na wa. Ka sana Sulkum tsi, ka sana duhwala Lazglafta tsi, ka kitsi ta gwadganata,» ka həŋ. ¹⁰ Ka sgavaghata zlərduta wi katakata. Duŋwa həŋ da datsanaptá Pwal na! ka mghama sludzi zləŋaftá zləŋ kəl tsi ka ghunaftá la sludzi ŋa klaptá Pwal mataba taŋ, ka klaghata da həga la sludzi. ¹¹ Girvidikani, ka Mgham Yesu maravata da Pwal mantsa: «Tatá us ta iri! Manda va tsa ga masləmtsək gə ka ta ghəŋa i'i ma luwa Ursalima ya ná, manda va tsaya guli dza'a ga ka ta tsa

† 23:5 Ngha ta Sabi 22:27.

maslɛmʦək ya ma luwa Ruma,» ka'a nda tsi.

Dzrawi ta ghəŋa Pwal

¹² Gamahtsimani, ka dzraftá sanlaha ma la Yahuda ta wi ŋa dza'a dzatá Pwal. Ka wadátá həŋ ka mnay kazlay: Had mu dza'a zaŋtá skwi nda za, nda saŋtá skwi nda sa, ka ta dza a mu ta Pwal wu, ka həŋ. ¹³ Ta malay gwal ta dzraftá tsa wi ya ta fwaɗ mbsak. ¹⁴ Ka sli'aftá həŋ ka laghwida slanaghatá la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda la galata mndu. Ka həŋ mantsa: «Wadawadá ŋni kahwathwata ta kəma Lazglafta kazlay: Had ŋni dza'a walaŋta zaŋtá skwi nda za, ka ta dza a ŋni ta Pwal wu. ¹⁵ Ndanana tama, gwafwagwa kaghuni ta wi nda gwal ta tsa guma. Ta kumay ŋni ta dagapta hya ma na gwada na kahwathwata, ka kuni dazlay nda mghama sludzi ya ná, ŋa klaghunakta lu ta Pwal ta kəma ghuni. Ta sagha tsi ya, nda paya vgha aŋni ŋa gi dzata,» ka həŋ.

¹⁶ Snaŋta zwaŋa mukumani ma Pwal ta tsa pghanatá buɗukwa dza'a pghanata lu ta Pwal ya, ka sli'aftá tsi ka laghwimnanatá Pwal ma həga la sludzi. ¹⁷ Ka hgaftá Pwal ta sana mali ma la sludzi. «Kla ta na duhwal na da mghama la sludzi, ya mamu gwada dza'a mnanata tsi,» ka'a nda tsi.

¹⁸ Ka klaftá tsa mali ta ghəŋa la sludzi ya ta tsa duhwal ya, ka klaghata da tsa mghama la sludzi ya. Ka'a mantsa: «Tsa Pwal tsam lu ma gamak ya ta hgaftá i'i. Kdəkəkək, kla ta na duhwal na da tsi, mamu gwada dza'a tsi mnanata, ka'a nda i'i, kəl yu ka klakta,» ka'a nda tsi. ¹⁹ Ka ksafatá tsa mghama sludzi ya ta tsa duhwal ya ta dzvu, ka laghwita

slərpa vli. «Nu ta kumə ka ta mnihata na?» ka'a nda tsi. ²⁰ Ka'a nda tsi mantša: «Dzrafdzra sanlaha ma la Yahuda ta sagha da ndəbaghatá dzvu, ɲa kladaghatá Pwal ta kəma gwal ta tsa guma mahtsim. Ta kumay ɲni ta daɣapta hya ma tsa gwada ya kahwathwata ka həɲ dza'azlay nda kagha. Tsaw mantša ya nzakwani wa. ²¹ Yaha ka da snana ta həɲ. Ya mamu gwal ta malay ta fwad mbsak dza'a pghatá buɖukwa. Wada nda wada həɲ kazlay: Had ɲni dza'a walaɲta zaɲtá skwi nda za, had ɲni dza'a saɲtá skwi nda sa, ka ta dza a ɲni ta Pwal wu kə'a. Ndanana, nda paya vgha taɲ, ya gwada da kagha kwenkwen ta kzlə həɲ,» ka'a nda tsi. ²² Ka tsa mghama sludzi ya mantša: «Nana gwada mnidɲ ka na ná, yaha ka walaɲta mnananɲta sana mndu,» ka'a, ka ghuniɲtá tsa duhwal ya.

Ghunaftá Pwal da ɲumna Feliks

²³ Tahula tsa, ka hagaftá mghama la sludzi ta maliha his ta ghəɲa sludziha. Ka'a nda həɲ mantša: «Hbawa vgha, dza'a nda sli'a kuni da luwa Sezare ta nzemndi təmbay girvidik, kawadaga nda sludziha his dərmək, nda sludziha ndəfáɲ mbsak ta ɲla plis, nda sludziha his dərmək nda huzla vulu da həɲ. ²⁴ Mutsaf kuni guli ta plis ɲa kla Pwal, ɲa bhadanaghata dughwana da ɲumna ta nzakway ka Feliks,» ka'a. ²⁵ Wya ka tsa mghama sludzi ya vindanaftá delewer guli:

²⁶ «I'i Klawdi Lisiyas, ta ga zgu ɲa mghamani ɲumna ta nzakway ka Feliks. ²⁷ Ya mndu ta ghunədaghapta yu ya ná, la Yahuda ta ksafɲa ka dza'a dzata. Ka lagha yu nda la sludza da ka zlu'agapta ma dzva taɲ snaɲər yu kazlay: Mnda

la Ruma ya kə'a. ²⁸ Nə zba snaŋtá ghəŋa skwi ya kəl həŋ ka razay ná, ka kladaghatá yu ta kəma gwal ta tsanatá guma ta həŋ. ²⁹ Ka slanaghatá yu ná, ta razu ta ghəŋ skwi ta ksəŋtá zlahə taŋ həŋ. Ama had' skwi ga tsi prək ka dzata, dər prək ka hbamta ma gamak wa. ³⁰ Ka sagha lu snadimta kazlay: Ta pgha buďukwa həŋ ŋani kə'a, kəl yu ka ghunədaghapta tsa mndu ya ŋə lagha hahəŋ ka ghəŋa taŋ da mna dmakuha ya maga tsa mndu ya ta kəma gha. Ləŋləŋ ká ka nzata mghama da,» ka'a.

³¹ Ka klaftá tsa la sludzi ya ta Pwal girvidik manda va ya mnanaf lu ta həŋ, ka klaghata da luwa Anŋipatris. ³² Gamahtsimani, ka vragaghutá hamata la sludzi da vla nzakwa taŋ, ka kdə gwal nda plis nda plis ta kla Pwal da luwa Kaysariya. ³³ Bhadaghata tsa la sludziha ta plis ya da luwa Sezare, ka klaftá həŋ ta tsa delewer ya ka vlanŋtá ŋumna, zlanəŋha həŋ guli ta Pwal ma dzvani. ³⁴ Tahula dzaŋaftá ŋumna ta tsa delewer ya, ka'a mantse: «Ta wati hadik kagha na?» ka'a dawəŋta da Pwal. Snaŋtani kazlay: Mnda hadika Silisi ya kə'a, ³⁵ «ŋə sna yu ta gwada gha saghər tsa mnduha ta raza kagha ya,» ka'a nda tsi. Klaghawakla, ka dza'a kuni da nghan ma tsa həga baf Hiridus ya, ka tsa ŋumna ya nda mnduha.

24

Tsanavatá gwada ta Pwal

¹ Tahula luta fitik hutaf, ka bhadaghatá i mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋə Lazglafta ta nzakway ka Hananiya, nda la galata mndu, nda sana mndu ta hgə lu ka Tertulus ya, nda vida ma gwada. Ka lagha

həŋ da wlatá Pwal da ɲumna. ² Ka hɣadaghata lu ta Pwal. Ka zlraftá Tertulus ta rusa skwi ya maga Pwal, kəl həŋ ka wlata. Ka'a mantsa: «Mghama da, əŋka'a ka kagha kəl ɲni ka nzata nda zdaku. Snaŋta gha ta dzra nzaku kəl mnduha ɲni ka nzakway dughwana. ³ Ta rfay mnduha ɲni dər ndigandiga ta kagha katakata Feliks. ⁴ Mghama da! Yaha ɲni da gərdaghata. Kdəkəkək, kabga zdakwa gha, faŋna fa ta zləməŋ ka sna ka ta zwaŋa gwada ɲni dza'a mnaghata ɲni. ⁵ Nana mndu na ná, ghwadaka mndu ya slanagha ɲni ta hwada ghəŋa la Yahuda dər ndigandiga ta ghəŋa hadik. Tsatsi mghama dina la Nazaret* ta nzakway ka gwal ta dza'a mista Yesu ya. ⁶ Ka kumə tsi ta maga sana skwiha dza'a kwal kul vlaŋtá sgit ta həga Lazglafta ɲni, kəl ɲni ka ksafra. [Ka kumə ɲni ta tsanaghatá guma manda ya ta mnə zlahə ɲni. ⁷ Ama ka lagha mghama la sludzi ta nzakway ka Lisiyas da zlu'aghuta ma dzva ɲni nda mbraku, ⁸ ɲa sagha ɲni da kuma gha da wlata, ka Lisiyas nda aŋni.] Ka dawandawa vərda kagha da tsi, dza'a nda sna ka kazlay: Tsakalawi a na skwi ta mnə ɲni tida na wu kə'a,» ka'a. ⁹ «Manda va tsaya nzakwani,» ka la Yahuda ta ghəŋani.

Waday Pwal ta ghəŋani ta kəma Feliks

¹⁰ Manda mnanata ɲumna nda dzvu ta Pwal kazlay: Gwada ta gwada kə'a. Ka Pwal mantsa: «Nda sna yu kazlay: Gitagita a vakwa kagha ta tsa guma ta ghəŋa mnduha ɲni wu kə'a. Nda rfu dza'a wada yu ta ghəŋa da ta kəma gha. ¹¹ Ka psanpsa ka katsi ná, malapə a fitik ghwanpədə his manda lafa da

* 24:5 Ngha ta Mata 2:23.

da luwa Ursalima da tsəlbu ta kəma Lazglafta wa. ¹² Had mndu ta slidighata ta zlərdawi nda mndu, ta hwazlaḅa ghəṇa mnduha, dər ma həga Lazglafta, dər ma həga tagha skwa la Yahuda, dər ma luwa wa. ¹³ Nana skwi mnə hahəṇ ta i'i ndanana ná, graghaftha a vərda hahəṇ wa. ¹⁴ Skwi ya graf i'i ná, ta maganata slna yu ta Lazglafta dzidziha ṇi nda ta tsa tvi mnə hahəṇ kazlay: Dina ghwadaka tvi ya kə'a ya. Zlghafzlgħa yu ta inda skwi ya nda vinda ma zlahā Musa, nda ya ma deftera la anabi. ¹⁵ Faffa i'i guli ta ghəṇ ta Lazglafta manda va ṇa hahəṇ ta mnay kazlay: Dza'a sli'aganapsli'a Lazglafta ta tdukwa mnduha nda ghwadaka mnduha tani kə'a ya. ¹⁶ Tsaya ta kəl yu ka ṇavata ka nzaku manda ya ta raku ta kəma Lazglafta nda ya ta kəma mnduha.

¹⁷ «Nda kda fitika da manda dgata da ta vgha nda Ursalima, kəl yu ka vradaghata, ka kladanaghata nda tsemi ṇa katantá mnduha da, nda ya ṇa planatá ghəṇ ta Lazglafta. ¹⁸ Tsaya skwi ta magə yu ta sladighatá sanlaha ma la Yahuda si ta hadika Asiya. Kdakwa da ta tsala ghəṇa da tsa, ta had tskata mnduha hada wu, hwazlaḅanaf a yu ta ghəṇa mnduha guli wa. ¹⁹ Ka má mamu sana skwi gana yu ta həṇ katsi ná, má vərda la Yahuda ta hadika Asiya ta sagha wlatá i'i da kagha tama. ²⁰ Ka mantsa a tsi wu, ma mnaṇmna nana mnduha na ta dmaku ya ksaf həṇ ta i'i nda tsi ma fitika lagħa da ta kəma gwal ta tsa guma. ²¹ Ta kəma gwal ta tsa guma, gwadagwada yu nda mbraku kazlay: Grafgra yu, “dza'a sli'aganapsli'a Lazglafta ta gwal nda rwa kə'a. Ta ghəṇa tsaya ta tsa lu ta guma ta ghəṇa da gita,”» ka'a.

²² Feliks ná, nda sna tsatsi ta skwiha katakata ta ghəŋa tva Kristi kəl tsi ka dzanamtá wi ta həŋ. Ka'a mantsa: «Sagha mghama la sludzi ta nzakway ka Lisiyas ya ná, nghay dá ta na gwada ghuni na tsa,» ka'a nda həŋ. ²³ Ka mnanata tsi guli ta mali ta ghəŋa la sludzi kazlay: Hamha ta Pwal ma gamak, yaha ka da hbanata nda hba. Ka ta saghasa grahani da katanɔta katsi, yaha da pya həŋ, ka'a.

Pwal ta kəma i Feliks nda Drusil

²⁴ Tsəbakw fitik tahula tsa, ka sagha Feliks kawadaga nda markwa taŋ Drusil, ta nzakway ka makwa la Yahuda. Ka hgagaptá tsi ta Pwal, ka snə tsi ta gwada ta ghəŋa zlgəftá Yesu Kristi da tsi. ²⁵ Ka zlraftá Pwal ta zwa gwada ta ghəŋa nzaku ya ta zdəganatá Lazglafta, nda gwada ta nghuta mndu ta ghəŋani, nda gwada ta ghəŋa ya ka Lazglafta dza'a tsa guma ta ghəŋa mnduha. Ka Feliks ksor tsi ka zləŋ mantsa: «La tama, bađu mutsafər yu ta fitik ya guli ná, hgəgəлта dá ta kagha tsa,» ka'a. ²⁶ Dza'a mutsay yu kasi'i ta tsemi da Pwal ka ŋumna Filiks sizlay, ta kəl tsi gdata ta hgagaptá Pwal tazlay ka ghwa yiva nda tsi.

²⁷ Səd səd his ka vaku luta ta magay mantsa. Tahula tsa vaku his ya, ka mbəɔapta Purkiyus Festus ta Filiks. Kambəl zdəganata tsi ta la Yahuda ka Feliks ná, ka zlanɔtá tsi ta Pwal ma gamak.

25

Lagha Pwal ta kəma Festus

¹ Tahula fitik hkən manda klafta Festus ta slna nzanaghatá hadikani, ka sli'afta tsi ma luwa

Sezare ka lafi da luwa Ursalima. ² Ka sli'adaghata la mali ta ghəŋa gwal dra skwi ŋa Lazglafta, nda la mali ta ghəŋa la Yahuda slanaghata hada. Ka wlatá hən ta Pwal da tsi. ³ «Kdəkkdək, kləganŋa kła ta Pwal da na luwa Ursalima na,» ka hən ndi'ata ka ŋdāŋda nda tsi. Mataba tsaya ná, nda dzra wa taŋ ŋa pghata budúkwa ŋa dzata ma tvi ta laf tsi. ⁴ Ama ka Festus nda hən mantsa: «Wa a Pwal ma gamak ma luwa Sezare. Vərđa i'i guli ná, nzđavata a yu wa, dza'a gi vru yu. ⁵ Ka sli'afslia sanlaha mataba la maliha ghuni mista da ka dza'a ŋni da slanaghata hada ma luwa Kaysariya. Ka mamu skwi maga tsi kul đínaku katsi, ŋa wlata taŋ,» ka Festus nda hən.

⁶ Ka tghas tsi, ka ghwan a fitik za Festus ma luwa Ursalima, ka laha tsi da luwa Sezare. Gamahtsimani, ka sli'aftá tsi, ka lagha da vla tsa guma. «Klagapwakla ta Pwal ya,» ka'a. ⁷ Ka lagha Pwal. Ka sli'adaghatá tsa la maliha la Yahuda ta sli'adata ma Ursalima ya dlivis da wamtá Pwal. Ka mnə hən ta gwadaha ta kuzlaku ta kuzlaku, ka tsatsanavatá Pwal, ama had'hya gwadā kligin hən wa. ⁸ Ka Pwal mantsa: «Had' sana dmaku maga yu wu, dər tvə zlahā la Yahuda, dər tvə həga Lazglafta, dər tvə mgham Sezar wu,» ka'a wadap'tá ghəŋani.

⁹ «Ta đvay ka ta dza'a da Ursalima ka dza'a lu tsatá na guma na ta kəma taŋ ra?» Ka Festus nda Pwal ŋa zđanafta ŋuduf ta la maliha ta ghəŋa la Yahuda. ¹⁰ Ka Pwal mantsa: «Wana yu ma vla tsa guma mgham Sezar. Hadna guli rakwa tsadighatá guma. Had' dmaku gana yu ta la Yahuda wu, nda sna vərđa kagha ka ghəŋa gha. ¹¹ Ka mamu dmaku

gə yu, magamaga yu ta skwi præk ka dzata i'i katsi, ma dza lu ta i'i a ka yu wa. Ama ka had hyahya skwi ma na gwaɗaha ta mnə həŋ ta i'i na wu katsi, laviŋ a mndu ta vlaŋtá i'i ta həŋ wa. Ta ndəba dzvu yu da kagha, ka la na guma na ta kəma mghama Ruma,» ka'a. ¹² «Manda tsa zbaŋta gha ta dza'a na guma na ta kəma mgham ya, dza'a dza'a ka ta kəma mgham Sezar,» ka Festus nda Pwal tahula gwaduvustani nda gwal ta vlaŋtá hidaku.

Lagha Pwal ta kəma i Agripa nda Beranis

¹³ Tsəbakw fitik tahula tsa, ka lagha mgham Agripa nda Beranis da luwa Sezare da nghanaghata ŋumna Festus. ¹⁴ Ka zata həŋ ta fitik tsəbakw hada. Ka rusanafťá ŋumna Festus ta gwada ta ghəŋa Pwal ta tsa mgham ya. Ka'a mantsa: «Mamu sana mndu zlidif Feliks hadna ma gamak. ¹⁵ Ma fitika laha da da luwa Ursalima, ka sli'adaghatá maliha ta ghəŋa gwal ta dra skwi ŋa Lazglafta, nda la galata mndu mataba la Yahuda slidifghata. Ka wlata həŋ. Kdəkkdək, tsaŋna tsa ta guma ta na mndu na, ka həŋ nda i'i. ¹⁶ Ta snu a aŋni la Ruma ta gi tsanaghata guma ta mndu mantsa ya wa. Tiŋəl ta guyanata nda guya lu ta tsa mndu ya nda tsa gwal ta wlata ya, ŋa zlananta tvi ŋa wadayni ta ghəŋani ta kəma tsa gwal ta wlata ya karaku, ka yu nda həŋ. ¹⁷ Ka saha həŋ da hadna mista da. Gərdava a yu guli wu, ka gi nzata ŋni ma vla tsa guma gamahtsimani. Hgagaghawa hga ta tsa mndu ya ka yu, ka hgaktá lu. ¹⁸ Ba va wana na mnduha ta wlata na dza'a mna ghwaɗaka skwi maga tsi, ka yu ná, sew had tɗukwa skwi mna həŋ wa. ¹⁹ Ta ghəŋa zlərdá gwada ta dina taŋ nda

gwada ta sana mndu ta hgə lu ka Yesu ta mtuta, ama ta nda hafu ka Pwal nda nani ta mnay yeya. ²⁰ Trapta da ta tsa ghəŋa mndərga skwi mantša ya, ka yu nda Pwal mantša: Ta kumay ka ta dza'a da Ursalima ka dza'a lu tsa na guma gha na hada ra? ka yu nda tsi. ²¹ Ama ka dawarŋta Pwal ta tsanata mgham Sezar ta gumani, kəl yu ka nənata ma gamak dasudasu ma kdə yu ka ghunay da mgham Sezar,» ka'a. ²² Ka mgham Agripa nda nūmna Festus mantša: «Ta kumay i'i ka ghəŋa da ta snanata gwada ma wa tsa mndu ya guli,» ka'a. Ka nūmna Festus mantša: «Dza'a nda sna ka mahtsim,» ka'a nda tsi.

²³ Gamahtsimani tama, ka lagha i mgham Agripa nda Beranis nda hbatá vgha má mgham mgham ka lamə həŋ da həga tsa guma kawadaga nda mghamha la sludzi, nda gwal dagaladagala ma tsa luwa ya. «Klagaghawakla ta Pwal,» ka nūmna Festus. Ka kladaghatá lu. ²⁴ Ka nūmna Festus mantša: «Mgham Agripa, nda inda gwal ta tskavata hadna ma na vlə na kawadaga nda aŋni. Wana na mndu sli'adagha inda la Yahuda da wlata da i'i ma luwa Ursalima, nduk hadna tani ya kay: “Ra a ka zlaná na mndu na nda hafu wu,» ka həŋ hlaftá wi. ²⁵ Ama i'i, ngha a yu ta skwi prək ka dzata wa. Ka si klawakla ta guma da ta kəma Sezar ka'a ya, tsaya dza'a kəl yu ka ghunay. ²⁶ Nziya nza tsi ná, mutsaf a yu ta vərda gwada ya nā vindanaftá mghama Ruma ta ghəŋani wa. Tsaya kəl yu ka klagaghata na mndu na ta kəma ghuni, katkatatani ta kəma gha mgham Agripa, nā dawanaftá vli, kada snanā yu ta skwi nā vinday. ²⁷ Mndu ya tsam lu ma gamak, ka klafta lu ka ghunay kul snanā lu ta vərda skwi

kəl lu ka ksafta ná, tsaɓaku tsaya ta nghadaptá yu,»
ka'a.

26

Waday Pwal ta ghəŋani ta kəma Agripa

¹ «Ŋagha gwada tama Pwal, gwada ta gwada ŋa wadapta gha ta ghəŋa gha,» ka mgham Agripa nda tsi. Ka kapaftá Pwal ta dzvu, ka zraftá tsi ta gwada. Ka'a mantsa: ² «Ta rfu yu katakata gita, a mgham Agripa, nda mutsafta da ta tvi ŋa mnanɗa gwada ta kəma gha ŋa wadapta ghəŋa da ma inda skwiha ya tsatsadiva la Yahuda. ³ Kəl tsi ka vlihata rfu katakata ná, nda sna kagha tsidid ta nzakwa la Yahuda nda ghəŋa skwi ya ta zlərdə hən tani. Kdəkkdək, ka ksa ka ta ŋuduf, ŋa fihata gha ta sləmən ka sna na gwada da na.

⁴ «Daga ma ga zwanɗa da, nda sna la Yahuda ta nzakwa da. Nda sna hən ka yu nzakwagapta daga tanɗan mataba la ini nda ya ma Ursalima. ⁵ Nda sna hahən ta i'i daga manda ghalya. Ka ta kumay hən katsi, laviŋlava hahən ta mnay kazlay: Tekw i'i mataba gwal ta fikaghuta si ta ghəŋa dina ŋni ta nzakway ka ŋa la Farisa kə'a. ⁶ Ndanana, wana yu ma guma ta ghəŋa fafta da ta ghəŋa da ta tatá imi ta sləmən ya tanaf Lazglafta ta dzidziha mu. ⁷ Tsa mndəra amu ghwanɗə his ya guli ná, nda fa ghəŋa tan ŋa nghanɗa magatá tsa tatá imi ta sləmən ya. Tsaya ta kəl hən ka ŋavata nda fitik tani, nda rvidik tani, ka tsəlbu ta kəma Lazglafta ya. Ta ghəŋa tsa fafta da ta ghəŋa ya tama, ta kəl la Yahuda ka tsatsafta gwada ta i'i, a mgham Agripa.

⁸ Ari la Yahuda, kabgawu ta kəl kaghuni ka ng-hay manda skwi laviṅ a Lazglafta ta sli'aganaptá gwal nda rwa wu kə'a na? ⁹ Vərda i'i guli ná, si maganmaga yu kahwathwata ta kdavakta inda skwi ṅa zadánatá na hga Yesu mnda la Nazaret na. ¹⁰ Tsaya skwi magə yu ma Ursalima guli. Da la mali ta ghəṅa gwal ta gra skwi ṅa Lazglafta mutsafta yu ta mbraku, kəl yu ka hla ndəghata gwal zlgħay nda ṅuduf ka pghay da gamak. Tsaya dīna, ka i'i guli ta pslu lu ta həṅ. ¹¹ Ma fitika ray dā ta həga tagha skwa la Yahuda tazlay, si ta gay yu tiri ṅa gwal zlgħay nda ṅuduf katakata ka mbəl raza həṅ ta hga Yesu. Tsa gatá sida dā ya ná, nda nza ṅa zbiṅta həṅ nduk ma sana luwaha ta sana hadik sizlay.»

Gwadata zlgħafta Pwal ta Yesu
Slg 9:1-19, 22:6-16

¹² «Tsaya tama, kəl yu ka sli'afta ma sana fitik ka dza'a da luwa Damas nda tsa mbraku vliha gwal dra skwi ṅa Lazglafta ṅa dza'a kasa gwal zlgħay nda ṅuduf ya. ¹³ Ta labla yu ta tvi, wər dək fitik ma ghəṅ tama a mgham Agripa, ka nghanṅta yu ta saha tsuwadək daga ta luwa wantá i'i, nda gwal ta dza'a mista dā tani. Malaghumala wudakwa tsa tsuwadək ya katakata ka ṅa fitik. ¹⁴ Ka zləmbutá ṅni demdem ta hadik. Ka snanṅtá yu ta sana lwi ta gwadgihata nda gwada Hebru: "Sawulu! Sawulu! Kabgawu ta kəl ka ka giri ṅa dā na? Ghuya danwa ṅa ghəṅa gha na pgha ghəṅ ta pghə ka nda i'i na," ka'a. ¹⁵ "Wa kagha ní mghama dā," ka yu nda tsi. Ka Mgham Yesu nda i'i mantsa: "I'i tsa Yesu ta gə ka ta iri ṅani ya. ¹⁶ Sli'afslī'a ka sladata ka. Kəl yu ka

maraghanṭa ghəṇa ḏa ná, zbapzba yu ta kagha ṇa magihata slna ḏa, ṇa nzakwa gha ka masləmtsəka ḏa, ṇa mnay gha kinawu ká ka nghanṭá i'i gita, ṇa mnay gha ta skwi dza'a maraghanṭa yu dza'azlay guli. ¹⁷ Da la ghuni nda ya da gwal kul nzakway ka la Yahuda ta ghuna yu ta kagha, dza'a katay yu ta kagha guli. ¹⁸ Ṇa gwananata gha ta iri ta həṇ, Ṇa sli'agapta taṇ ma grusl ka lamə da tsuwadək, ṇa kwala halaway ka gəgəлта mgham ta ghəṇa taṇ. Lazglafta ta dza'a ga mgham ta ghəṇa taṇ. Mantsa ya dza'a kəl həṇ ka mutsafta planata dmakwa taṇ, ṇa mutsafta taṇ ta vla nzaku kawadaga nda gwal ta zlgħaftá Lazglafta,» ka'a.

Mnay Pwal ta slnani

¹⁹ «Mantsa ya tama a mgham Agripa, kwalaghu a yu ta sna gwada tsa mndu nghanṭ i'i ta saha daga da Lazglafta ya wa. ²⁰ Katək ná, “mbədanaf wa mbəda ta nzakwa ghuni, ka mbədakta kuni ta vgha da Lazglafta. Magawamaga ta ṇərma slna ṇa maranṭa tsa mbədata nzakwa ghuni ya,” ka yu zrafta mnay karaku ma luwa Damas, nda ya ma luwa Ursalima. Tahula tsa, ka mnanata yu ta inda gwal ta hadika Zudiya, nda ya da gwal kul nzakway ka la Yahuda guli. ²¹ Ta ghəṇa tsaya kəl la Yahuda ka ksafṭá i'i ma nzakwa ḏa ma həga Lazglafta má ṇa dzihata. ²² Ama ka katagadiptá Lazglafta. Ha gita, tata kḏanṭkḏa yu ta nzakw ka masləmtsəkani ta kəma inda mnduha, nda zwanṭ tani, nda glata mndu tani. Had skwi dza'a mnəglata i'i ka malaghuta ya mnə la anabi, nda i Musa ta ghəṇa skwi dza'a magaku, mna həṇ kazlay: ²³ Dza'a ghuyə ghuya Kristi ta

ɗaŋwa, tsatsi ta nzakway ka taŋtaŋa mndu ta dza'a sli'agapta mataba gwal nda rwa ŋa mnananɗani ta tsuwadək ta mnduha mu, nda gwal kul nzakway ka la Yahuda tani.»

Zlghafzlgħa ta Yesu ka Pwal nda Agripa

²⁴ Tata mna tsa gwada ŋa wadapta ghəŋani ya Pwal, ka Festus nda tsi nda lwi dagaladagala mantša: «Pwal! Halaway ka ra? Tsaghis ka halaway na dzaŋa ta dzaŋa għa na ra?» ka'a nda tsi. ²⁵ Ka Pwal mantša: «Mghama ɗa, halaway a i'i wa. Vərdaka gwada ŋa ndanay ta gwada yu. ²⁶ Nda ghada snaŋta mgham Agripa ta inda tsa skwiha ya. Tsaya ta kəl yu ka gwada na gwada na kul had dzudzukway ta kəmani. Grafgra yu kazlay: Nda sna tsatsi ta inda tsa skwiha ya kə'a, kabga had ya magə lu ma difa ma difa wa. ²⁷ Mgham Agripa, grafgra ka kazlay: Mantša ya tsa gwada mana la anabi ya kə'a ra? Nda sna yu kazlay: Na, grafgra ka kə'a,» ka Pwal ²⁸ Ka mgham Agripa nda Pwal mantša: «Va gi ndukuɗ dza'a niɗista ka, ka krista ka kagħa ra?» ka'a. ²⁹ Ka Pwal mantša: «Dər ma ndukuɗ fitikani, dər ma di'in tsi, manda ya kumaŋ Lazglafta, kagħa nda ghəŋa għa yeya a wu, ŋa inda na kaghuni demdem hadna na nzakwani, ka nuta kuni manda va i'i. Ama má ma tsam lu nda tsa ta kaghuni tani,» ka Pwal.

³⁰ Ka sli'afta i mgham Agripa nda ŋumna Festus, nda Beranis, nda gwal kawadaga nda həŋ. ³¹ Tahula sagħwa taŋ ma vla tsa guma, ka həŋ mantša: «Had sana skwi maga na mndu na prək ka dzata, dər ka tsamta ma gamak wu,» ka həŋ. ³² Ka mgham Agripa nda ŋumna Festus guli mantša: «Ka

má zbaŋ a na mndu na ta kla na gumani na ta kəma mgham Sezar wu katsi ná, ma dza'a zlinzla lu ta na mndu na,» ka'a.

27

Klaghatá Pwal da luwa Ruma

¹ Ka mnaftá lu kazlay: Dza'a sli'i mu ŋa dza'a ta hadika Italiya kə'a. Ka klaftá lu ta i Pwal, nda sanlaha ma vu'aha, ka fanamta ma dzvu ta sana mali ta ghəŋa la sludzi ta hgə lu ka Zuliyus. «Tekw tsatsi mataba maliha ta ghəŋa la sludza Agustus.» ² Ka lamə ŋni da kwambala luwa Adramit ta sli'i ka dza'a da sana luwaha nda ma slərpha hadika Asiya. Ta sli'aftá ŋni, kawadaga Aristarkus, sana mnda la Tesalunik ta nzakway ta hadika Mekaduniya nda aŋni. ³ Gamahtsimani, ka bhadaghatá ŋni da luwa Siduŋ. Ka maganatá Zuliyus ta zdaku ta Pwal. Ka sliŋtá tsi ŋa dza'a naghanaghatá grahani, ŋa katanjá həŋ. ⁴ Tahula tsa, ka sli'aftá ŋni hada nda kwambalu, ka vru falak ta aŋni. Ka mbədaghatá ŋni ta vgha nda tahula Kiprus. ⁵ Manda tsughwadapta ŋni ta drəf ta nzakway ndusa nda hadika Silisi, nda ya nda hadika Pamfali, ka bhadaghatá ŋni da luwa Mira ta hadika Likiya. ⁶ Ka mutsaftá tsa mghama sludzi ya ta kwambala luwa Alegzandri ta sli'i ka dza'a nda ta hadika Italiya. Ka pghamta tsi ta aŋni mida. ⁷ Tsəbakw fitika ŋni ta ndəru dasuwa. Zlahzlah ka ŋni bhadaghatá ndusa nda luwa Snida. Kulam nda tsa, ka pyaftá falak ta aŋni hada ta dza'a nda ta tsa, ka mbədaghatá ŋni ta vgha nda ma sana vli ta tsavata ma drəf ta hgə lu ka Kret ndusa nda luwa Salmune. ⁸ Zlahzlah ka ŋni labə hada, ka

ǂhadaghata ǂni da sana vli ta hgə lu ka Nǂrma vla slada kwambalu ndusa nda luwa Laziya.

⁹ Zuza mu ta fitik katakata kay guli, his nda htsinj na mbaǂa na guli, lula fitika suma guli. Tsaya tama kəl Pwal ka mnay ǂa taǂ: ¹⁰ Ka'a mantsa: «Zwana amu, ta nghadaptá yu ná, his nda htsinj na mbaǂa mu na, dagala skwi dza'a zlamaghata. Dza'a ǂadzaku huzlaha mu nda kwambalu tani. Tsahaya yeya a wu, nda htsiǂa mu tani,» ka'a. ¹¹ Ka kwalaghutá tsa mali ta ghǂǂa la sludzi ya ta sna tsa gwaǂa Pwal ya, ka laghwi da sna ǂa dani ma Kwambalu, nda ǂa mndu ta sway. ¹² Tsaw hada ya guli ná, ǂina a tsa vli ya ka slada kwambalu gufwak wu, kəl ndǂghata gwal ma kwambalu ka mnay kazlay: Mbaǂma, ka wayaka skwi ǂhadaghaha mu da Finiks ma vla slada kwambalu ma luwa Kret, ka dza'a mu za fwak hada, ka hǂǂ. Tsa Finiks ya ná, zur nda zlaǂa dǂǂakwa fitik nzakwani.

Mghama falak ta drǂf

¹³ Fedfedfed ka falaka Sud vyavata. «Zlah dza'a mbaǂaku na mbaǂa mu na, ka mnduha ma kwambalu.» Ka tsukwaftá hǂǂ ta kufur ta kəl lu ka slada kwambalu ya, ka kladapta hǂǂ vzadata nda tvǂ Kret, luwa ta tsavata ma drǂf ya. ¹⁴ Ta nzǂava a lu kay ná, ka vyagaftá falak nda mbraku nda mbraku nda ga «zǂghwa safa fitik,» nda ma tsa luwa Kret ta tsavata ma drǂf ya. ¹⁵ Ka zlaguǂta tsi ta tsa kwambalu ya, ka trapta tsi ta ǂafta, ka nzata aǂni tama ka kzla skwi dza'a magaku ta tiǂwu tsa falak ya ta aǂni. ¹⁶ Ka tiǂwaghata aǂni nda tahula sana zwaǂa vli ta tsavata ma drǂf ta hgə lu ka

Kawda. Ka hlaptá ηni ta hafu hada. Zlahzlah ka ηni katsakta sana zwaᅇa kwambalu tavata ᅇa ηni. ¹⁷ Tahula tǵakta taᅇ ta tsa zwaᅇa kwambalu ya ka famta ma tsa dagala ya, ka habafta hᅇᅇ nda tᅇaᅇ ta tsa kwambalu dagala ya, ᅇa katay yaha hwanzuᅇta. Ka zlaᅇaftá hᅇᅇ ta traku dza'a trata hᅇᅇ ta daᅇa wutak ndusa nda Libiya. Ka zliᅇtá hᅇᅇ ta wupay ta tiᅇwa kwambalu. Ma tsaya tama, ka tiᅇwu falak. ¹⁸ Gamahtsimani, ka klambarᅇ tsa falak ya ta aᅇni katakata. Ka zlraftá ηni ta hlapta huzla ma tsa kwambalu ya ka pghay da drᅇf. ¹⁹ Baᅇu ma hkᅇna fitik, ka hlaftá hahᅇᅇ nda dzva taᅇ ta huzla ksa slna ma kwambalu ka pghaghata da drᅇf. ²⁰ Kidaghi fitika ηni, nghava a fitik wu, nghava a tekwatsa wa. Fᅇrtufᅇrta tsa falak ya katakata. Ta had mnay kazlay: Ta dza'a mbaku ηni kᅇ'a ma ghᅇᅇa ηni wa.

²¹ Nda kᅇa fitika ηni zaᅇ a ηni ta skwa zay wa. Ka sli'aftá Pwal ma takataka taᅇ, ka'a nda hᅇᅇ mantsa: «Zwana amu, ka má ta snatá kuni ta gwada ᅇa ta mnay kazlay: Ma sli'af mu ma Kret kᅇ'a kay ná, ma grumus a na falak na wa. ²² Skwi ta mnaghunata yu ndanana ná, drawa ᅇuᅇuf, had ya dza'a zadavaghuta dᅇr turtuk mataba ghuni wu, kwambalu yeya dza'a zwaᅇuta. ²³ Ta na rvidik gita ná, ghunigiha ghuna Lazglafta ta duhwalhani. Tsa Lazglafta nza yu ka ᅇani, nda ya ta maganata yu ta slna ya. ²⁴ Ka'a nda i'i ná, “ma zlaᅇ ka ta zlaᅇ Pwal, dza'a laghala ka sladata ta kᅇma mgham Sesar. Wya guli zdaghaᅇzᅇa Lazglafta ta huᅇi, dza'a zlaᅇzla ta na gwal kawadaga nda kagha na nda hafu,” ka'a. ²⁵ Drama ta ᅇuᅇuf zwanama, nda

fa ghəŋa dā ta Lazglafta. Tsa skwi mniha tsi ya, grafgra yu kazlay: Dza'a magaku manda va tsaya kə'a. ²⁶ Nziya nza tsi ná, dza'a zləmbatá tavata sana hadik ta tsavata ma drəf mu,» ka'a.

²⁷ Ta ma ghwanpɔdə fwadā rvidik, ka va klambar tsa falak ya ta aŋni ta ghəŋa drəfa Madeterane. «Zlah ndusa mu nda hadik tama,» ka tsa gwal ta swa kwambalu ya lamər vli da takala. ²⁸ Ka hbafta həŋ ta skwi ta ndəgaku ta zu'i ka vzadata da tsa drəf ya ŋa dzəgha latani. Ka graftá həŋ ka mitir hkənmsak ndəfánj mida. Zadaptá lu dau' guli, ka vzəgladata həŋ, ka grəglaftá həŋ ka mitir hisamsak tghas mida. ²⁹ Yaha kwambalu da grunťá palaha ka həŋ zləŋaftá zləŋ, ka vazadatá həŋ ta skwa sladanatá kwambalu fwad nda ga mahulhulani ŋa sladanatá tsa kwambalu ya. Ka kzlə həŋ ta tsadaku vli nda mndər. ³⁰ Ka zbə tsa gwal swa kwambalu ya ta tva hwayaghuta, ka fagata həŋ ta tsa zwanja kwambalu ya, manda gwal ta zba dza'a pghadata skwa slada kwambalu nda ta kəma kwambalu, ka həŋ magay. ³¹ Ka Pwal nda tsa mali ta ghəŋa la sludzi, nda tsa la sludzi ya tani mantša: «Ka nzaŋə a na mnduha na ma na kwambalu na wu katsi ná, katafta a kuni ta vgha wu,» ka'a. ³² Na tsa snanťa tanť mantša ya ná, ka ratsinťá həŋ ta tsa tóanťha tsa zwanja kwambalu ya ka zlidinťa ta drəf.

³³ Ta ghwan a vli ka tsadaku tama wu, ka Pwal mantša: «Kdəkwakdək, tsuwatsa ta skwa zay, ma ghwanpɔdə fwadā fitika ghuni na ta fa ghəŋ mazlay, ta dāŋ a kuni ta skwa zay wa. ³⁴ Kdəkwakdək, tsuwatsa ta skwa zay ŋa ŋaghunatá ta ŋuduf. Had ya ma kaghuni dza'a dədavaghuta swidani dər ka

turtuk wu,» ka'a. ³⁵ Kɔ́akwani ta tsa gwaɗa ya, ka klafta tsi ta buradi, ka rfanaghatá Lazglafta ta ghə̀ɲani ta kəma taŋ demdem, ka ɓalanaptá tsi*, ka zay. ³⁶ Ka draftá sanlaha ta ɲuduf, ka zə hahə̀ɲ guli. ³⁷ His dər̀mæk nda ndə́fáɲ mbsak mku' mida ɲni ma tsa kwambalu ya. ³⁸ Manda baghafta taŋ, ka hlaftá hə̀ɲ ta alkama ka pghaghata da drə́f ɲa htanaghutá ndə́gaku ma kwambalu.

Badzuta kwambalu

³⁹ Tsadakwa vli, sew tsatsafa a gwal swa kwambalu ta vli ka ga hə̀ɲ wu, ama ka nghanɗa hə̀ɲ ta sana maslirɲitsa vli ka wutak. Ka ma da magaku tsi ná, ka hə̀ɲ ka kla tsa kwambalu ya nda ta tsa wutak ya. ⁴⁰ Ka ratsidɲntá hə̀ɲ da drə́f ta tsa skwiha ta kəl lu ka sladanatá kwambalu ya. Ma va tsaya guli, ka palidɲntá hə̀ɲ ta zu'a skwa swa kwambalu. Ka sli'anaf́ta hə̀ɲ ta wupay nda ta kəma kwambalu nda ta tvi ɲa tiŋway falak, ka kla hə̀ɲ nda tvə́ sgam ya. ⁴¹ Ka lagha hə̀ɲ gruńta duvruhwa ta wutak. Ka laghu ghə̀ɲa tsa kwambalu ya tes dida, lavglin a ta gigɗavata ɲa sabə́ wa. Ka lagha gamtsa'uwakwa drə́f ɓlidɲntá tsa kwambalu ya nda tvə́ mndə́rani. ⁴² Ka kumə́ la sludzi ta pslidɲnta la vu'a, kabga yaha ya dər̀ turtuk da ndapta mataba taŋ nda bibiɲa. ⁴³ Ka pyaftá tsa mali ta ghə̀ɲa la sludzi ya ta hə̀ɲ ta dza'a magay, kabga va a ta slanaghata skwi ta Pwal wa. Ka'a mnata mantsa: «Inda gwal nda sna ta hlimi ya ná, ka vala hə̀ɲ ta drə́f, ka dza'a hə̀ɲ ta ɓlu. ⁴⁴ Sanlaha ya, ka la hə̀ɲ ta kataku, ka ta na slə́ahwa na kwambalu na a tsi,» ka'a. Mantsa ya magata

* 27:35 Ngha ta Slna gwal ghunay 2:42.

həŋ, kəl hahəŋ ka katagaptá vgha demdem ka labə ta 6la ghwa.

28

Pwal ma Malta

¹ Tahula katagapta ŋni ta vgha, Malta hga tsa vli ta tsavata ma drəf ya, ka ŋni zlra snəŋta. ² Mnduha ma tsa luwa ya ná, ŋerma mnduha həŋ, ka tsu'aftá həŋ ta aŋni. Ka vanəghata həŋ ta vu gik, kabga ta nzaku imi, káka nda mtasl guli. ³ Ka hlafta Pwal ta nivi ka pghay ta ghəŋa tsa vu ya, tsaw mamu mupuha mida. Snayni ta hurfukwa vu, gi takwatsak lafi ta dzva Pwal. ⁴ Nghay gwal ma tsa luwa ya ta tsa mupuha ya kzəghəla ta dzva Pwal, ka həŋ mataba taŋ mantsa: «Ta psła mndu na mndu na kahwathwata. Zlahzlah katagapta tsi ta vgha ma drəf kay guli ná, ta zlighisa a yu wu, ba va ta dzaghata dā ka guma Lazglafta nda tsi,» ka həŋ. ⁵ Ka wuslikidiŋtá Pwal ta tsa mupuha ya da vu. Had sana skwi ta ghunəŋta dekdek wa. ⁶ Kzla ghuyanaftani ta Pwal ka gi zləmbatani ka mtutani a tsi, ŋa lamndu si ta kzlay. Ka nzakw həŋ ná, had sana skwi magana tsi wa. «Sana Lazglafta na mndu ná,» ka həŋ mbədglavata.

⁷ Ndusa nda tsa vli ya, mamu vla sana mali ta ghəŋa tsa hadik ta tsavata ma drəf ya. Publiyus hga tsa mndu ya. Tsatsi ta tsu'aftá aŋni, ka payaŋnatá vli dīna, ka zatá ŋni ta fitik hkən ga taŋ. ⁸ Tsaw ta hani dani ma Publiyus ta ghzləŋ ta 6asa ŋudīdar nda klu tani. Ka lagha Pwal da nghanaghata, ka fanaghatá tsi ta dzvu, ka maga du'a da Lazglafta ta ghəŋani, ka mbanaftá tsi. ⁹ Manda mbanafta

Pwal ta tsa mndu ya, ka sli'adaghatá gwal kul dughwanaku ta tsa hadik ta tsavata ma drəf ya slanaghata, ka mbambanaftá tsi ta həŋ. ¹⁰ Ka va vlə həŋ ta skwi kavghakavgha ŋa ŋni. Ta sli'i ŋni ka dza'a da kwambalu guli, ka tsakanəfta həŋ ta inda skwi dza'a kata aŋni ma mbaďa ŋni.

Bhadaghata Pwal da luwa Ruma

¹¹ Tahula tili hkən, ka sli'aftá ŋni ka lami da kwambala luwa Alegzandri, ta hgə lu ka «lazglafta la mbuhwali,» ta zagaptá vyani ta tsa hadik ta tsavata ma drəf ya. ¹² Bhadaghata ŋni da luwa Sirikuz, ka zata ŋni ta fitik hkən hada. ¹³ Ka sli'aftá ŋni hada ka ɓhadaghata da luwa Regiyu. Gamahtsimani, ka saf falaka Sud, ka ɓhadaghata ŋni da luwa Puzul bađu mahis. ¹⁴ Hada, ka slafta ŋni ta zwanama ma zlghay nda ŋuduf. Ka həŋ mantsa: «Kdəkwaďək, zawaza ta luma kawadaga nda aŋni,» ka həŋ nda aŋni. Mantsa ya ka ŋni ɓhadaghata da luwa Ruma. ¹⁵ Ka sənənta zwanama ma zlghay nda ŋuduf ta nzakway ma luwa Ruma kazlay: Wa'a həŋ ta sabi kə'a, ka sli'aftá həŋ ka sagha da guya aŋni ha ta luma Apyus nda ya ma sana vli ta hgə lu ka vla hani hkən ya. Nghay Pwal ta həŋ, ka rfu tsi ta Lazglafta, ka ufəglavafta vghani. ¹⁶ Bhadaghata ŋni da luwa Ruma, ka zlanəntá lu ta tvi ta Pwal ŋa dza'ani nzaku ma ŋani dzuguvi nda ghəŋani, kawadaga nda sludzi ta nghay.

Mna gwada Pwal ma luwa Ruma

¹⁷ Bađu mahkəna fitik, ka hagaftá Pwal ta gwal dagaladagala mataba la Yahuda. Ka'a nda həŋ tskavar həŋ mantsa: «Zwanama ɗa, had sana skwi magana yu ta la amu wa. Dmanaf a yu ta tva

nzakwa dzidzîha mu wu, ama ka ksafá lu ta i'i ka vu'a ma luwa Ursalima. Daga hada, ka lamə yu da dzva la Ruma. ¹⁸ Dawadîpta tsahaya ta vli, ka kumə həŋ ta zlidîsta, kabga haď sana skwi ksidif həŋ nda tsi prək ka dzatá i'i wa. ¹⁹ Tsaw va a aŋni ta zliŋta wu, ka la Yahuda. Ka si mantša tsi ná, nda nza tkwe' tama ka kla na guma ďa na ta kəma mgham Sezar, ka yu. Aŋ mndani, ka wla yu ta la'ini a ka yu wa. ²⁰ Tsaya tama kəl yu ka zba nghanja kaghuni ka gwadaŋta mu ta tsa gwada ya. Ta ghəŋa tsa skwi faf la Isra'ila ta ghəŋ tida ya tsamta lu ta i'i ma zida,» ka'a. ²¹ Ka həŋ nda tsi mantša: «Haď sana ďelewer vindaf lu ta kagha mutsaf aŋni da la Zudiya wa. Haď ya dər turtuk mataba zwana amu ta sagha da mnaftá gwada ta kagha dər ka vzaftá rutsak ta kagha wa. ²² Ta kumay aŋni ta snaŋtá skwi ta ndanu kagha ka ghəŋa gha nda ma wa gha. Skwi ya snaŋ aŋni ná, nda ndəgha gwal ta pgha rutsak ta na lfida dina ghuni na,» ka həŋ.

²³ Ka tsafá həŋ ta sana fitik tama ŋa gwayavata taŋ. Baďu tsa fitik ya, ka sli'aftá ndəghata həŋ ka lagha slanaghatá Pwal ma vla nzakwani. Ka zraftá Pwal ta paslay, ka mnay ŋa taŋ ta gwada ta ga mgham Lazglafta, daga gasərdək, ha tekulemes fitik, ŋa tďakta ghunislaka taŋ ta ghəŋa gwada ta Yesu. Ka mnə tsi ta gwada ma deftera zlahá Musa, nda ya ma deftera la anabi, ŋa taŋ. ²⁴ Ka ksafá fəlma sanlaha ta tsa gwada ta mnə tsi ya, ta kwalaghutá sanlaha ta tsu'afta ďekďek. ²⁵ Ka traptá həŋ ta dzraftawi ka skwa turtuk, ka gazlə heŋ. Ka Pwal nda həŋ mantša: «A ta ŋa Sulkum nda ghuďa ta mnay ŋa dzidzîha ghuni nda ma wa anabi Isaya kazlay:

26 “La da slanaghatá na mnduha na, ka ka nda hən na:

Dza’a nda sna kuni nda sləmənja ghuni, ama tsat-safta a kuni dekdək wa.

Dza’a nda ngha kuni nda ira ghuni, ama tsəmafta a kuni dekdək guli wa.

27 Nana mnduha na ná,
təntənja ghənja tan.

Dərzlindərzla hən ta sləmənja tan,

hahafhaha hən ta ira tan,

kabga va’a hən ta nghanja nda ira tan wu,

va a hən ta sanja nda sləmənja tan guli wu,

da lamə tsi da nɔdɔfa tan,

da mbəfaktá hən ta vgha tvə i’i,

da mbanaftha* yu ta hən kə’a ya kay.”

28 Ala wya tsi tama, ghunafghuna Lazglafta ta na Lfida Gwada na da gwal kul nzakway ka la Yahuda. Hahən, dza’a snay hən,» ka’a.

[29 Kɔakwa Pwal ta mnatá tsa gwada ya, ka gazlaghutá la Yahuda nda zlərdəy mataba tan.]

30 Ka zatá Pwal ta vaku rən rən his ma tsa həga ta plə tsi nda pla ya. Ta tsu’ay ta inda mndu ta lagha slanaghata hada guli. 31 Pyaf a lu wu, ka mnə tsi ta gwada ta ghənja ga mghama Lazglafta. Ka taghə tsi ta skwi ta ghənja Mgham Yesu Kristi, had sana skwi ta gurtsanja wa.

* 28:27 Ngha ta Isaya 6:9-10.

Deftera Lfiḍa Dzratawi New Testament in Hdi

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hdi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hdi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f257b780-c0dd-5cce-9b20-430484439898